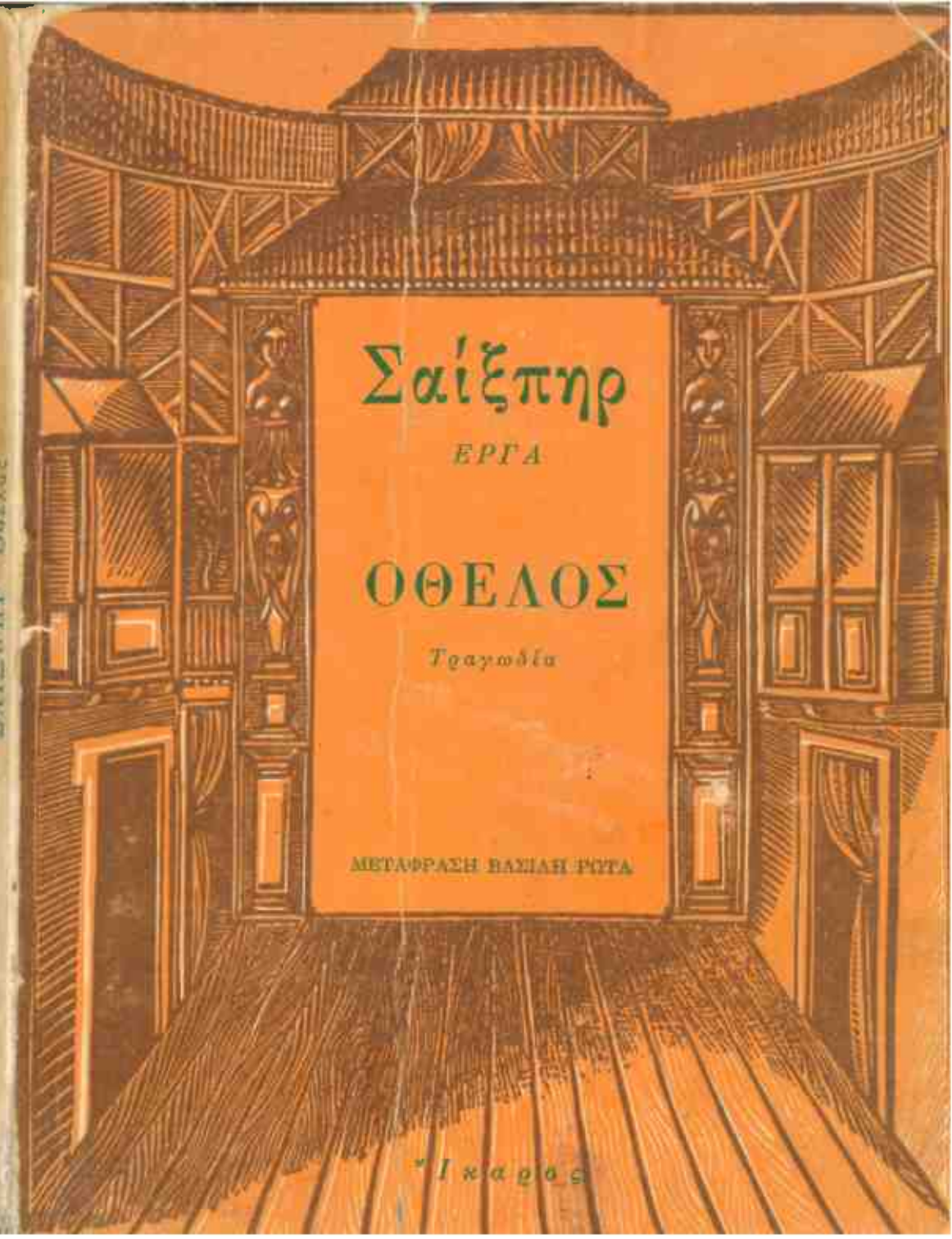

Σαίξπηρ

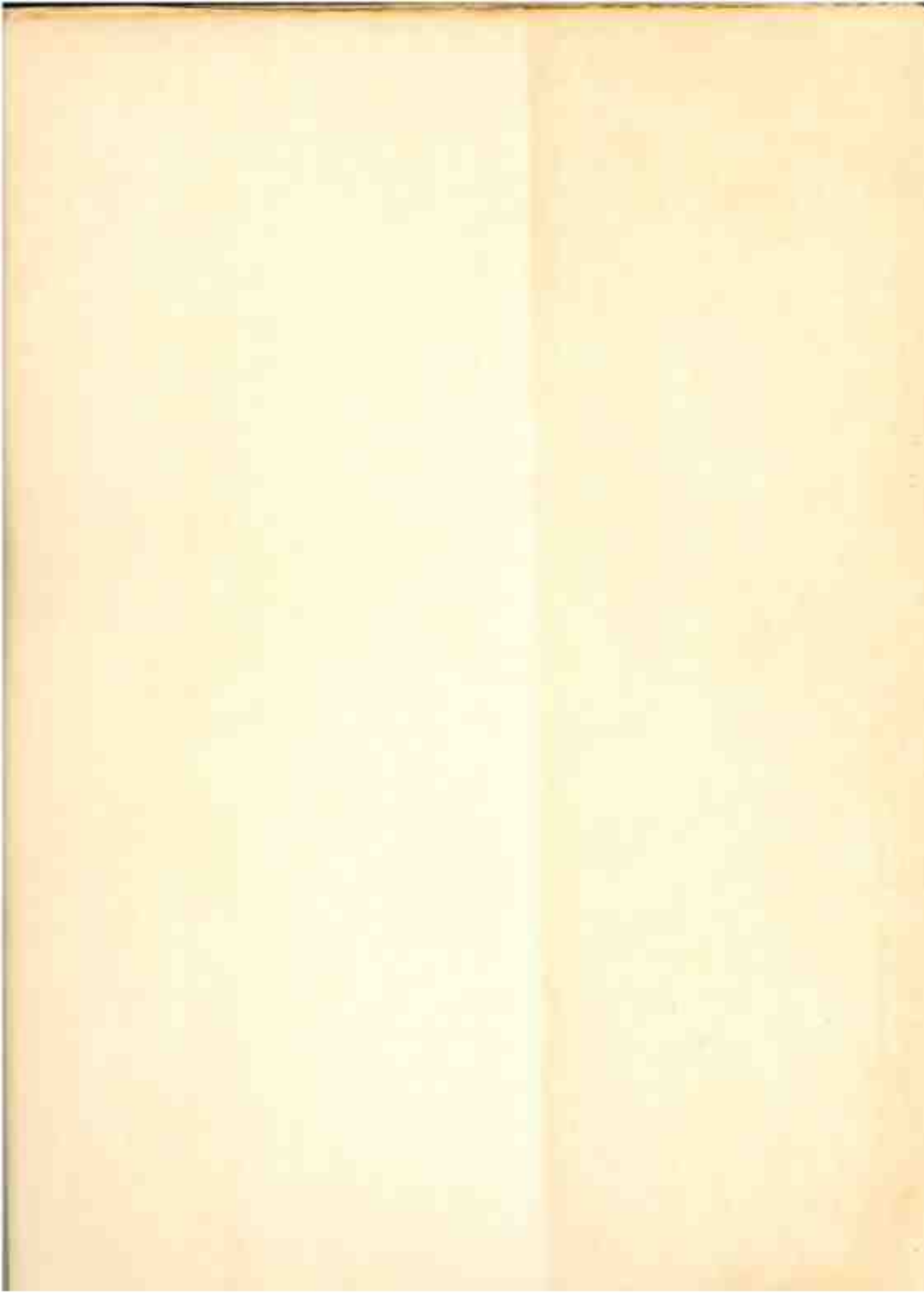
ΕΡΓΑ

ΟΘΕΛΟΣ

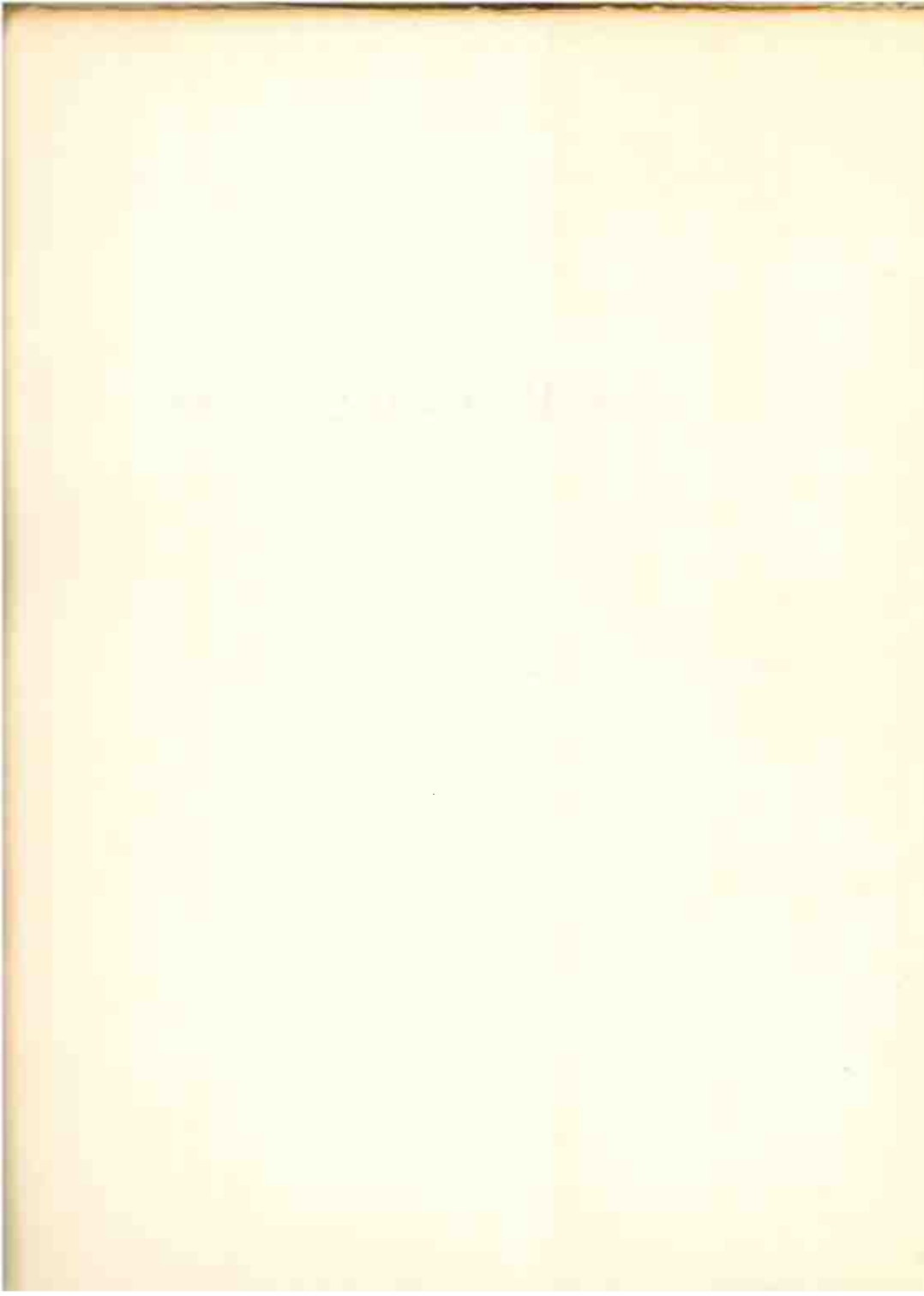
Τραγωδία

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΒΑΣΙΛΗ ΡΥΤΑ

Ίκαρος

ΟΘΕΛΟΣ (ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΟΥ)

WILLIAM SHAKESPEARE

Ο Θ Ε Λ Ο Σ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ

Εισαγωγή και μετάφραση

ΒΑΣΙΛΗ ΡΩΤΑ

ΙΚΑΡΟΣ

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

1917

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΣΑΙΞΠΗΡ

Ἑρρίκος ΣΤ' (2 ^ο μέρος)	γράφηκε στὰ	1590 - 1591
Ἑρρίκος ΣΤ' (3 ^ο »)	»	1590 - 1591
Ἑρρίκος ΣΤ' (1 ^ο »)	»	1591 - 1592
Ἡ Κωμωδία μὲ Πλάνες	»	1592 - 1593
Ριχάρδος Γ'	»	1592 - 1593
Τίτος Ἀνδρόνικος	»	1593 - 1594
Τὸ Ἡμέρωμα τῆς Στρίγγλας	»	1593 - 1594
Οἱ Δύο Ἀρχοντες τῆς Βερόνας	»	1593 - 1594
Ἀγάπης Ἀγώνας Ἀγῶνος	»	1594 - 1595
Ρωμαῖος καὶ Ἰουλιέτα	»	1594 - 1595
Ριχάρδος Β'	»	1595 - 1596
Ὀνειρο Καλοκαιρινῆς Νύχτας	»	1595 - 1596
Βασιλιάς Ἰωάννης	»	1596 - 1597
Ὁ Ἐμπορος τῆς Βενετιᾶς	»	1596 - 1597
Ἑρρίκος Δ' (1 ^ο καὶ 2 ^ο μέρος)	»	1597 - 1598
Πολὺ Κακὸ γιὰ Τίποτα	»	1598 - 1599
Ἑρρίκος Ε'	»	1598 - 1599
Ἰούλιος Καίσαρας	»	1599 - 1600
Ὅπως Ἀγαπᾶτε	»	1599 - 1600
Δωδέκατη Νύχτα	»	1599 - 1600
Ἄμλετ	»	1600 - 1601
Οἱ Εὐθυμες Κυράδες τοῦ Οὐνζορ	»	1600 - 1601
Τρωῖλος καὶ Χρυσίδα	»	1601 - 1602
Τέλος Καλὸ Ὅλα Καλὰ	»	1602 - 1603
Μὲ τὸ Ἴδιο Μέτρο	»	1604 - 1605
Ὁθέλος	»	1604 - 1605
Βασιλιάς Ἀἴρ	»	1605 - 1606
Μακμπέθ	»	1605 - 1606
Ἀντώνιος καὶ Κλεοπάτρα	»	1606 - 1607
Κοριολανός	»	1607 - 1608
Τίμων ὁ Ἀθηναῖος	»	1607 - 1608

Περικλῆς	γράφηκε στὰ	1608 - 1609
Κυμβελίνος	»	1609 - 1610
Τὸ Χειμωνιάτικο Παραμῦθι	»	1610 - 1611
Ἡ Τρικυμία	»	1611 - 1612
Ἑρρίκος Η'	»	1612 - 1613

Ὁ χρονολογικὸς αὐτὸς πίνακας τῶν ἔργων τοῦ Σαίξπηρ εἶναι παρ-
 μένος ἀπὸ τὸ βιβλίο Shakespeare τοῦ *E. K. Chambers* (1930). Οἱ
 νεότερες ἔρευνες δὲν ἐπηρέασαν βασικὰ τὸ κύρος του, ἀλλὰ δὲν πρέπει
 νὰ θεωρεῖται καὶ ἀπόλυτα ὀριστικός.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὸ θέμα τοῦ Ὁθέλου τὸ πῆρε ὁ Σ. ἀπὸ τὸ βιβλίο Hecatommithi (Ἑκατόμυθοι) τοῦ G. B. Giraldi, πὸν βρῆκε βιβλίο στὴ Βενετία τὸ 1565. Κατὰ τὰ φαινόμενα, τὸ καταπιάστηκε μετὰ τὸ Μὲ τὸ ἴδιο Μέτρο καὶ πρὶν ἀπὸ τὸ Βασιλιάς Λήρ. Τὰ ἔργα αὐτὰ μὲ τὸν Ὁθέλο ἔχουν κάποια κοινὰ γνωρίσματα, ἀκόμα καὶ στὸν τρόπο πὸν συνθέτεται ἡ πλοκή. Ὅπως στὸ Μὲ τὸ ἴδιο Μέτρο τὴν πλοκὴν τὴν φτιάχνει καὶ τὴν καθοδηγεῖ ἓνα πρόσωπο τοῦ ἔργου, ὁ Δούκας, ἔτσι καὶ στὸν Ὁθέλο ὁ Ἰάγος. **Ἀκόμα ὁ Ἰάγος συγγενεῦει μὲ τὸν Ἐδμόνδο στὸ Βασιλιάς Λήρ.**

Ἀπ' τὴν ἀρχὴ ἡ τραγωδία τούτη εἶχε σκηνικὴ ἐπιτυχία καὶ ὥς τὰ σήμερα κρατᾷ τὴ θέση της στὶς σκηνὲς τοῦ παγκόσμιου θεάτρου μαζὶ μὲ τὰ πρὸ συχνοπαίζόμενα ἔργα τοῦ Σ., τὸν Ἀμλετ καὶ τὸν Μακμπέθ. Ἐδῶ παρακολουθοῦμε πῶς ἓνας χαλασμένος, ἐξαχρειωμένος τυχοδιώκτης, ἄνθος «πολιτισμοῦ» καταστρέφει μὲ τὴν ὑποκρισία καὶ τὸν δόλο τὴ φυσικὴ πρωτόγονην ἀγαθότητα.

Συχνὰ ἀκούσαμε γιὰ τὸν Ὁθέλο πῶς εἶναι ἡ τραγωδία τῆς ζήλιας. Τέτοια ζήλια ἔχουμε σὲ ἄλλα ἔργα, κωμωδίες, τοῦ Σ. (Χειμωνιάτικο Παραμῦθι, Κυμβελίνος κλπ.). Ὁ Ὁθέλος δὲν κατέχεται ἀπὸ τέτοιο πάθος. Δὲν εἶναι ἡ ζήλια πὸν φέρνει στὴν καταστροφή. Ὁ Ὁθέλος εἶναι ὁ ἥρωας πού ᾗσας τὸ ἰδανικὸ του. Ὅταν ἀπὸ τοῦ Ἰάγου τὰ φαῦλα ἐπιχειρήματα (πὸν ὅλα εἶναι περισσότερο ἐκφραστικὰ τεχνάσματα καὶ ἓνα μόνον θὰ μπορούσε νὰ περάσει γιὰ τεκμήριο, ἡ σατανικὴ σκηνοθεσία μὲ τὸ μαντίλι), φουσκωμένος φτάνει νὰ παραδεχτεῖ πῶς ἡ Δυσδαίμονα, ἡ νεαρὴ καὶ νιόνυφη καὶ πολυαγαπημένη γυναῖκα του, κάνει μὲ ἄλλον τὴν **ὑπαρξὴ τῆς ντροπῆς**, τότε παθαίνει τὸν χαλασμό πὸν παθαίνει κάθε ἄνθρωπος πὸν πιάστερ σὲ ἰδανικὸ καὶ χάνει τὸ ἰδανικὸ του καὶ γι' αὐτὸ βουλιάζει στὸ χάος.

Ὑπέροχη ὑπαρξὴ! Νὰ κολαστεῖ ἡ ψυχὴ μου,
ἂν δὲ σ' ἀγαπάω! Κι ἄμα δὲ σ' ἀγαπάω
χάος ξανάρχεται.

Ὁ Ὁθέλος εἶναι γενναία ψυχὴ, ἀξιοπρεπής, τίμιος καὶ πιστός, πρό-

τυπο στρατιώτη, όπως τὸν ἐννοοῦσε ὁ Μεσαίωνα, ἀκόμη κι ἡ Ἀναγέννηση. Σὰν τέτοιος ἄντρας, πού ᾽χει μὲ τὴν ἀντρεία του καὶ τὰ πάθη του κερδίζει καὶ ἀξίωμα κι ἐχτίμηση στὴν ἀνώτατη κοινωνία τῆς ἐνεργητικῆς ὀλιγαρχίας, προσέχει τὴν ἀξιοπρέπεια, τόσο τὴν τυπικὴ ὅσο καὶ τὴν οὐσιαστικὴ τιμιότητα καὶ τὰ ᾽χει γιὰ μεγάλο πρᾶμα. Κοντὰ στίς ἀρετὲς πού τὸν ντύνουν μὲ ἀνωτερότητα ἔχει κι ἀδυναμίες : εἶναι ὀρηκτικὸς σὰν στρατιώτης, ὑπερήφανος σὰν αὐτοδημιουργητὸς καὶ γόνος ἀπὸ μεγάλο σόι. Εἶναι καλόπιστος ἴσα-ἴσα ἐπειδὴ πιστεύει στὴν τιμιότητα. Εἶναι ἀγαθός, μὲ φυσικὴ, πρωτόγονη ἀγαθότητα καὶ μισεῖ τὴν πονηρία. Ἔχει καὶ δυὸ ἄλλες δευτερόγενες ἀδυναμίες, ἀπὸ τὸν δεσμό του μὲ τὴν Δυσδαιμόνα : εἶναι μεσόκαπος κι αὐτὴ νεαρότατη, εἶναι μαῦρος, ἀλλόφυλος κι αὐτὴ λευκὴ καὶ πεντάμορφη, εἶναι μονοκόμματος καὶ ἀπλὸς κι αὐτὴ χαριτωμένη καὶ πνευματώδης. Βέβαια τοὺς ἐνώνει ἡ ἴδια θερησκευτικὴ πίστι καὶ ἡ ἴδια ἀξιοπρέπεια καὶ ὑπερηφάνεια καὶ κυρίως τὸ πῶς γνήσιο ἐρωτικὸ αἶσθημα, πού γεννιέται μὲ τὸν φυσικότερο τρόπο καὶ μάλιστα ἡ συμπόνια, τὸ βαθύτερο καὶ καθολικότερο αἶσθημα πού δένει καὶ συγκρατεῖ τὴν ἀνθρώπινη κοινωνία.

αὐτὴ μ' ἀγάπησε γιὰ ὅσα ὑπόφερα,
᾽γὼ τὴν ἀγάπησα πού μὲ λυπήθη.

Ἡ Δυσδαιμόνα εἶναι ἀξιοπρεπής, τίμια καὶ ὑπερήφανη ψυχὴ καὶ στὸ αἶσθημά της ἀποφασιστικὴ, σὰν κάθε γνήσια ὕπαρξη πού ἀγάπησε. Κανεὶς δὲν ἀμφιβάλλει πῶς οἱ δυὸ τους θὰ γινόντουσαν εὐτυχισμένο ζευγάρι μὲ ἀπογόνους, μπορεῖ μιγάδες, ἀλλὰ ὑπόδειγμα καλῆς, εὐγενικῆς, γερῆς ἀνθρώπινης οἰκογένειας, μέλους καλῆς κοινωνίας. Τὸ πιστεύει κι ὁ ἴδιος ὁ Ἰάγος :

...θαρρῶ θά ᾽ναι πολυάκριβος
σύζυγος γιὰ τὴ Δυσδαιμόνα.

Ὅμως ἡ κοινωνία δὲν ἔχει μέλη της μόνον Ὁθέλους καὶ Δυσδαιμόνες, κάθε ἄλλο, ἔχει καὶ Ἰάγους. Ὁ Ἰάγος, αὐτὸς εἶναι ὁ ζηλιάρης στὸ ἔργο, καὶ τὸ γνωρίζει ὁ ἴδιος καλὰ αὐτὸ τὸ πάθος :

Νὰ φυλαχτεῖς, κύριέ μου, ἀπὸ τὴ ζήλια
εἶναι ἡ πρασινομάτα λάμια πού χλευάζει
τὴ σάρκα πού τὴν τρέφει

Ὁ Ἰάγος ζηλεύει τὸν Ὅθελο γιὰ τὴν ἀξία του, τὸ ἀξίωμα του καὶ γιὰ τὴν τύχη του ποὺ τὸν ἀγάπησε ἡ Δυσδαιμόνα, ζηλεύει τὴ Δυσδαιμόνα καὶ ποθεῖ, τὸ λέει, νὰ μπορούσε νὰ τὴ χαιρόταν ὁ ἴδιος. Ζηλεύει τὸν Κάσιο ποὺ νὰ εἶναι *φραῖος, εὐγενής καὶ μορφωμένος*. Ζηλεύει κάθε τι ἀνώτερο καὶ καλὸ καὶ θέλει, βιάζεται, πατώντας πάνω σὲ κάθε ἀξία νὰ γίνεῖ ὁ ἴδιος, νὰ «φτάσει» κι εἶναι ἑτοιμος καὶ ἱκανὸς γιὰ τὸν σκοπὸ τοῦ αὐτοῦ νὰ μεταχειριστεῖ ὅλα τὰ μέσα. Εἶναι ἓνα πνεῦμα παθιασμένο ἀπὸ τὴ ζήλια του καὶ γι' αὐτὸ ἀρνητικό :

Δὲν εἶμαι τίποτα ἀν δὲν κατακρίνω

λέει ὁ ἴδιος γιὰ τὸν ἑαυτό του. Γι' αὐτὸν δὲν ὑπάρχει ἠθικὴ οὔτε μέσα τίμια ἢ ἄτιμα. Τέτοιες ἐκφράσεις μεταχειρίζεται γιὰ τοὺς ἄλλους, ὁ ἴδιος δὲν πιστεύει σὲ ἠθικὲς, ἀρετὲς καὶ τέτοια. Εἶναι ἀδίσταχτος καὶ καθόλου γενναῖος, κι ἂς κανικιέται πῶς ἀντραγάθησε στοὺς πολέμους. Εἶναι ἄπιστος κι ἄτιμος, κι ἂς ἔχει καταφέρει μὲ τὴ διπλοπροσωπία νὰ περνᾷ γιὰ τίμιος καὶ πιστός. Εἶναι ἐξυπνάκιος καὶ συκοφάντης, δόλιος καὶ ἀναντρός.

Τὸ πάθος τοῦ Ἰάγου εἶναι ἀπὸ τὴν ἀρνητικὴ του ὑπόσταση ἡ ζήλια του καὶ τὸ μίσος του γιὰ ὅλους κι αὐτὸ τὸ μίσος τὸν δικαιώνει σὰν θεατρικὸν ἥρωα. Ὅταν ὄρθιος πάνω ἀπ' τὸν πεσμένο χάμω Ὅθελο, ποὺ σεληνιάζεται, ξεσπάζει

Δούλευε, φάρμακό μου, δούλευε!

θριαμβεύει. Ἀλλὰ αὐτὸς εἶναι ὁλος κι ὁλος ὁ θρίαμβός του, ἐδῶ εἶναι τὸ τέρμα τῆς ἐπιτυχίας του. Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα ἡ πορεία τῆς δουλειᾶς του παραστρατίζει, νέο στοιχεῖο μπαίνει, ἀπρόβλεπτο ἀπ' τὸν ἴδιον, ὁ φόβος, γιατί τώρα κινδυνεύει. Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα ἀναγκάζεται, γιὰ νὰ γλιτώσει ἀπ' τὴν ὀργὴ τοῦ Ὅθελου, νὰ βάλει μπρὸς τὰ μεγάλα τὰ μέσα, ὅ,τι τοῦ ρίξει στὸν δρόμο του ἡ τύχη, τὰ παίζει ὅλα γιὰ ὅλα, σὰν χαμένος ποὺ ἔχασε τὸ μοναδικό του ὄπλο, τὸν νοῦ του, γιατί ἔχει πάθει σύγχυση.

Σ' ὅλη τὴν ἐξέλιξη τοῦ ἐγκληματικοῦ σχεδίου τοῦ Ἰάγου βλέπουμε τὴν τυπικὴ πορεία τοῦ ἐγκλήματος, ποὺ ὁσοδήποτε ἐξυπνα κι ἀν ἔχει σχεδιαστεῖ καὶ ἀριστοτεχνικὰ ἐκτελεστεῖ, πάντα παρόντες ἀπρόβλε-

φτοι κι αφάνταστοι από πριν στρέφουν τη ρόδα της πράξης σε συνέπειες αλλιώτικες και συχνά — όταν ή κοινωνία κρατιέται στέρεα πάνω σε γερή ήθικη βάση — ό εγκληματίας δέχεται πάνω στο κεφάλι του τό χτύπημα πού 'χε έτοιμάσει για τούς άλλους.

Τό έργο αυτό παινεύεται, και δίκια, για τη λαγαρή όσο και κρουστή φραστική του πυκνότητα, για τόν πλούσιο λυρισμό του, και μάλιστα για τήν πλοκή του τό παραβάλλον με τόν Οιδίποδα Τύρανο του Σοφοκλή. Νομίζουμε πώς ό 'Οθέλος διαφέρει απ' τόν Οιδίποδα σε μέγεθος, και κατ' ακολουθίαν σε μεγαλειό. Στόν 'Οθέλο ή δραματική πλοκή είναι έργο του 'Ιάγου και γίνεται μπροστά στα μάτια του θεατή, πράγμα πού μ' όλη τη δεξιοτεχνία της τήν κάνει νά φαίνεται σάν κατασκευάσμα. Ένώ ή πλοκή στόν Οιδίποδα είναι έτσι συνυφασμένη με τά πριν και στό παρόν με τήν αναγκαιότητα πού σπρώχνει τόν Οιδίποδα, πού φαίνεται σάν επιβλητικό φυσικό φαινόμενο.

Ό 'Οθέλος στη μαστοριά της σύνθεσης, στην άρμονία της ποικιλίας, στην ποίηση και μάλιστα στο πλάσιμο ιδιαίτερα του χαρακτήρα του 'Ιάγου, στη σατανική θά έλεγα δεξιοτεχνία του νά σκεδιάζει και νά εκμεταλλεύεται κάθε τι πού του προσφέρουν οι περιστάσεις και νά χτίζει με όλα όσα του ρίχνει μπροστά του ή τύχη, είναι ένα τεχνικά άριστοουργηματικό έργο, σάν τά καλύτερα του ποιητή μας, ώστόσο παρ' όλα αυτά, νομίζουμε πώς χάνει κάπως από τις αδυναμίες του 'Οθέλου, πού τόν προδίνουν, τήν καλοπιστία του, τόν αθόρμητο πρωτογονισμό του, τόν μονοκόμματο στρατιωτικό του άπ'ν χαρακτήρα, μάλιστα αυτό τοῦτο τό πάθημα, ό εξευτελισμός πού νιώθει ό 'Οθέλος, τό κατάντημά του νά παρακολουθεϊ κρυμμένος, νά πέφτει χάμω και νά σεληνιάζεται και τό θλιβερότατο τέλος της Δυσδαιμόνας και του ίδιου, σάν νά τόν ξεντώνουν για λίγο από τό μεγαλειό, τό ποιητικό μεγαλειό, σάν εκείνο πού διατηροῦν δύο άλλοι ήρωες του Σ., πού όπως ό 'Οθέλος έπαθαν κι αυτοί, έχασαν κι αυτοί τά ιδανικά τους και καταστρέφονται, ό Αήρ και ό Τίμων. Ό 'Οθέλος, παρ' όλη του τη γενναία καρδιά, τήν αγαθότητα, τήν τιμιότητα και τήν πίστη, αδικιέται σάν θεατρικός ήρωας από τόν άπλοϊκόν τρόπο πού αντιμετωπίζει τόν 'Ιάγο, και ή απόφασή του νά θανατώσει τη Δυσδαιμόνα, όσο κι αν ό ίδιος θέλει και προσπαθεϊ νά τήν παρουσιάσει πράξη δικαιοσύνης, κάνει τη ζυγαριά της κρίσης νά

ταλαντεύεται. Τὸ χειρότερο, ὁ Ὀθέλος παρ' ὅλη του τῇ μετάνοια καὶ τὰ μουνγκρητὰ του καὶ τὸ οἰκτρό του τέλος, μένει ἔνοχος καὶ τὰ λόγια τῆς Αἰμιλίας

...Τί θὰ 'κανε ἕνας

τέτοιος μωρὸς μὲ μιὰ τόσο καλὴ γυναῖκα;

ἀπηχοῦν τὴν πικραμένη γνώμη τοῦ θεατῆ· ὁ δὲ Ἰάγος μένει ἀμετανόητος.

Ὁ ποιητὴς μποροῦσε, ἂν ᾔθελε, νὰ πετύχαινε συγκινητικότερο ἢ πὺ ἐυχάριστο στὸν θεατῆ τέλος τῆς τραγωδίας (ἀκόμα καὶ ἡ φοβέρα πῶς ὁ Ἰάγος θὰ περάσει ἀπὸ βασανιστήρια ἐκεῖ ἀποβλέπει). Ἀλλὰ ὁ Σ. ποτὲ δὲ θυσιάσε τῇ φυσικῇ ἀλήθεια στὴν ἐπιτυχία, γιατί ἐστάθη πάντα πιστὸς στὸν θεό του, τῇ Φύσει. Πάντως ἂν οἱ ἡθοποιοὶ πὺ θ' ἀναλάβουν τοὺς δυὸ ρόλους, τοῦ Ὀθέλου καὶ τοῦ Ἰάγου, εἶναι ἀληθινὰ μεγάλοι καλλιτέχνες, θὰ μπορέσουν, ἐκφράζοντας δυνατὰ τὸν ἀγῶνα ἀνάμεσα στὸ ἀγαθὸ πνεῦμα καὶ στὴν ἀρρώστια του, νὰ συμβάλουν σὲ ἀληθινὴ ἐπιτυχία, πὺ νὰ δείξει ὅλη τὴν ἀξία πὺ ἔχει τὸ δραματικότατο τοῦτο ἀριστοῦργημα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΡΩΤΑΣ

Π Ρ Ο Σ Ω Π Α

Ο ΔΟΓΗΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ

ΒΡΑΒΑΝΤΙΟΣ. Γερουσιαστής
 ΓΡΑΤΙΑΝΟΣ Ἀδελφὸς τοῦ Βραβάντιου
 ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ Συγγενὴς τοῦ Βραβάντιου
 ΟΘΕΛΟΣ *Εὐγενὴς Μαῦρος στὴν ὑπηρεσία τῆς Βενέτικης Πολιτείας*
 ΚΑΣΙΟΣ Ὑπασπιστὴς του
 ΙΑΓΟΣ Σημαιοφόρος του
 ΡΟΔΡΙΓΟΣ Βενετὸς εὐγενὴς
 ΜΟΝΤΑΝΟΣ Διοικητὴς στὴν Κύπρο πρὶν ἀπ' τὸν Ὅθελον
 ΚΩΜΙΚΟΣ Ὑπηρετὴς τοῦ Ὁθέλου
 ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ Κόρη τοῦ Βραβάντιου καὶ γυναῖκα τοῦ Ὁθέλου
 ΑΙΜΙΛΙΑ Γυναῖκα τοῦ Ἰάγου
 ΜΠΙΑΝΚΑ Ἐρωμένη τοῦ Κάσιου

Ναῦτες, ἀγγελιαφόροι, κήρυκες, ἀξιωματικοί, ἄρχοντες
 μουσικοὶ καὶ ἀκόλουθοι.

Ἡ σκηνὴ στὴν Βενετία καὶ στὴν Κύπρο.

ΠΡΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

ΣΚΗΝΗ 1

Βενετία. Δρόμος.

(Μπαίνουν ο ΡΟΔΡΙΓΟΣ κι ο ΙΑΓΟΣ.)

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

Σούτ, μὴ μοῦ λές, μοῦ κακοφαίνεται πολὺ
πὼς σὺ, ὁ Ἰάγος, ποὺ 'χεις τὸ κουράκι μου τάμπως
νά 'ταν δικὰ σου τὰ κορδάκια τοῦ, τὸ γνῶρίζεις.

ΙΑΓΟΣ

Διάττανε, μὰ δὲ θεὸς ν' ἀκούσεις. Ἀν ποτέ μοῦ
κι ὄνειρο τὸ εἶδα τέτοιο πράμα, νά με φτύσεις.

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

Σὺ μοῦ 'χεις πεῖ (ποὺ τοῦ 'χεις μίσος.

ΙΑΓΟΣ

Βρίσε με, ἂν δὲν τοῦ 'γω. Γρεῖς τρανοὺ ἀπ' τὴν πόλη μας
τοῦ πρόσπεσαν σιγνά, προσωπικὴ τους χάρη,
γιὰ νὰ μὲ πάρει ὑπασιστή καί, μὰ τὴν πίστι
τοῦ ἀνθρώπου, ξέρω τὴν ἀξία μου, δὲ μοῦ πρέπει
θέση κατώτερη. Μ' αὐτὸς, σὰν ν' ἀγαπάει
μόνον τὸ ἐγὼ τοῦ καὶ τίς βλέψεις του, ξεφεύγει
μὲ στόμφο στρίβοντας τὰ λόγια του καὶ μὲ ὕφος
βαρὺ κορτό, στρατιωτικὸ Στὸ τέλος-τέλος
τὸ κόβει στοὺς μεσίτες μου : γιατί, ἀναί, βέβαια»,
λέει (ἔχω πιά διαλέξει ὑπασιστή).
Κι αὐτὸς ποῖός εἶναι :

Γράμματα ἕνας μεγάλος μαθηματικῆς, (αριστευτικῆς)
κάποιος (Μιχαῆλς Κάσιος), ἀπ' τὴ Φλωρεντία,
ἕνας ποὺ ἔλα καλάζεται μὲ τίς ὥραϊες, ποὺ
ποτὲ δὲ διοίκησε τμήμα στρατοῦ σὲ πόλεμο,
οὐτὶ ἀπὸ μάχης διάταξη ἔχει ἰδέα περισσότερο
ἀπὸ γεροντοκόρη μόνο θεωρεῖς
ἀπὸ θιβλία ποὺ κάθε συμβούλος μὲ ρόμπα
τὰ συζητᾷ σχολαστικά (σο) κι αὐτὸς :

ΡΟΔΡΙΓΟΣ
ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ
ΙΑΓΟΣ

λόγια χωρίς την πράξη είν' ὅλη του ἡ ἀξία
 ἡ στρατιωτική. *(Αὐτόν, κύριε, ἀγάπη)* *We had the election*
 κι ἐμένα, πού σὺν πράξη μ' εἶδε μὲ τὰ μάτια του
 σὲ Ρόδο, Κύπρο κι ἄλλους τόπους, γοιστιανούς
 κι εἰδωλολάτρες, *(πρέπει νὰ μὲ κυβεύουν)*
 καὶ νὰ μαϊνάου ἐγώ, ἕνας δοῦναι καὶ λαβεῖν
(Λαδίσκος) κατὰστυχάριος· αὐτὸς ἵπποσ' καλὸτάτα
 νὰ ν' ὁ ὑπακιστὴς του καί, *Θέ μου, συγνώσε με,*
 ἐγώ, τῆς μαυροσύνης του ὁ σημαιοφόρος.
 Μὰ τὸ Θεό, θὰ προτιμοῦσα νὰ 'μαι ὑπὸντας *κρυφιστὴς του*
 Γιατρεῖα δὲν ἔχει, ἔτσι εἶν' ἡ ὑπηρεσία τώρα,
 ἡ προαγωγή πάει μὲ μπιλιέτα καὶ συμπάθετες,
 καὶ ὅχι μὲ τὴ σειρά ἀρχαιότητας. *(ὁ δευτερός)* *τεταρτεύς του*
 νὰ ναι *(ὁ διάδοχος τοῦ πρώτου)* 'Ε, κοίνε κύνος σου,
 ἂν ἔχω ἐγὼ κανέναν λόγο ν' ἀγαπάω τὸν Μαῦρο.
(ὅτι ἐγὼ δὲ θὰ πῆγαίνα μὲ δαῦτον.)
 Ξανοιάσου, κύριε. Πάω κοντά του γιὰ νὰ κάνω
 τὴ δουλειά μου μὲ δαῦτον. *(δὲ μποροῦμε νὰ 'μῶστε)*
(ἀφέντες ὅλοι, οὐτ' ὅλοι οἱ ἀφέντες) μποροῦν νὰ 'χού
(δούλους πιστοῦς) *(θὰ ἴδεις πολλοὺ ἀρσιωμένους)*
 στὸ καθῆκον, πού ὅλο κάνουν τεμνάδες
 καί, ἐρωτευμένοι μὲ τὸ γχιμωσοῦρσιμὸ τους,
 τρών τὴ ζωὴ τους σὰν τὸν γάιδαρο τοῦ ἀφέντη τους
 μόνο γιὰ φάγνα κι ὅταν πιά γεράσουν πέταμα.
 Ἄρνε μου τέτοιους τίμιους δούλους. *(Ἄμ εἶν' κι ἄλλοι)*
 πού μὲ στολὴ τοὺς τύπους κι ὀψη τὸ καθῆκον,
 μέσα τους *(οἱ καρδιές γιὰ λόγου τους δουλεύουν)*
 πετώντας μόνο δείγματα ὑπηρεσίας
 στοὺς ἀφέντες, *(προκόβουνε)* μὲ δαῦτους, κι ὅταν
 τίς γούνες τους φοδράρουν, παίρνουν οἱ ἴδιοι σέβας·
 οὗτοι ἔχουν μέσα τους ψυχὴ, καὶ τέτοια λέω πῶς
 ἔγω κι ἐγώ. Γιατί 'ναι βέβαιον, κύριε, ὅσα
 σὺ 'σαι ὁ Ροδρίγος, ἂν ἐγὼ ἤμουνα ὁ Μαῦρος
 δὲ θὰ ἤμουνα ὁ 'Ιάγος. Ἄν αὐτὸν ἀκολουθῶ

τὸν ἑαυτὸ μου ἀκολουθεῖ. Κριτὴς μου (ὁ οὐρανὸς)
 ἔχει ἀπὸ ἀγάπῃς (ἢ) χρέος, παρὰ γὰρ τὰ μάτια,
 γι' αὐτομικρὸν κέρδος. Τί, ἂν ἡ ἀπόζω δράστη μου
 δείχνει τὴ γήϊα πράξη κι ὄψη τῆς καρδιᾶς μου,
 με ταπεινώνει. Θὰ φορέσω τὴν καρδιά μου
 ἐπάνω στὸ μανίκι μου νὰ τὴν ταμπᾶν
 τὰ περιστέρια. δὲν εἶμαι αὐτὸς ποὺ εἶμαι.

ΡΟΔΡΙΓΟΣ
 ΙΑΓΟΣ

Μωρ' τύχη ποὺ τὴν ἔχει ὁ χειλὸς, ἂν τοῦ περάσει!
 Κράξ' τὸν πατέρα της νὰ σηκωθεί ἀπ' τὸν ὕπνο,
 νὰ τρέξει πίσω του, (φαρμάκωσε τὴ γλύκα του,
 διαλάλα τον στὸν δρόμο, φρένισ' τοὺς δικούς της
 καὶ μόλον ποὺ τοῦ πᾶει καλὰ ὁ καιρὸς, (βασάνισ' τὸν
 μὲ μύγες) μόλον ποὺ ἡ γὰρὰ του εἶναι χαρὰ,
 σὺ ρίχ' της τέτοιαν ὀργισμένη ἀναιμπουμπούλα
 ποὺ νὰ γλωμιᾶσει κάπως.

ΡΟΔΡΙΓΟΣ
 ΙΑΓΟΣ

Νὰ τοῦ πατέρα της τὸ σπίτι, θὰ φωνάξω.
 Κάν' το μὲ τόνο τρομερὸ καὶ σκουῖσμα ἀπαίσιο
 καθὼς μιὰ νύχτα ξένοιαστη ὅταν πυρκαγιά
 σὲ κοσμοπολίτευτα ἀπλώνεται.

ΡΟΔΡΙΓΟΣ
 ΙΑΓΟΣ

Ἔ, Βραβάντιε, σινιό Βραβάντιε, ἔ!
 Εὐπνα, Βραβάντιε. Κλέφτες! Κλέφτες! Κλέφτες!
 Κοίτα τὸ σπίτι σου, τὴν κόρη σου, τὰ ρούχα σου.
 Κλέφτες! Κλέφτες!

(Βραβάντιε ὁ ΒΡΑΒΑΝΤΙΟΣ ψηλά σ' ἓνα παράθυρο.)

ΒΡΑΒΑΝ.

Γιὰ ποιάν αἰτία) ὁ τρομερὸς ξεσηκωμός;

Τί τρέγει, ἐσεῖς ἐκεῖ;

ΡΟΔΡΙΓΟΣ
 ΙΑΓΟΣ

Σινιό, εἰν' ὅλη σου ἡ φαμίλια μέσα;

Ὅλες οἱ πόρτες κλειδωμένες;

ΒΡΑΒΑΝ.
 ΙΑΓΟΣ

Γιατί; Τί τὸ ρωτᾶτε αὐτό;

Ἔ, κύριε, σ' ἐλεῶσαν, ντροπή, βάλε τὴ ρούπα σου,
 ράισε ἡ καρδιά σου, χάθηκε ἡ μισὴ ψυχὴ σου:

Νὰ τώρα, τώρα δά, ἓνας γερολαγιοκρίκος
 μαρκαλᾷ τὴν ἄσπρη σου ἀνάδα. Σήκω, σήκω!
 Εὐπνα μὲ καμπανιὲς πολῖτες ποὺ ρογάζουν,

- BRABAN. ἢ θὰ σὲ κάνει ὁ διάβολος παππού. "Ε, ξύπνα!
- ΡΟΔΡΙΓΟΣ Τί, τρελαθήκατε;
- BRABAN. Σεβάσμιε σινδό, γνωρίζεις τὴ φωνή μου;
- ΡΟΔΡΙΓΟΣ "Οχι, ποῖός εἶσαι;
- BRABAN. Ἦ ὄνομά μου Ροδρίγος.
- BRABAN. Τόσο χειρότερα, καλῶς τονε : σοῦ τό 'κοψα νὰ μὴν κοθρεύεις μπρὸς στὶς πόρτες μου : ἴσα, τίμια σου τό 'πα πῶς ἡ κόρη μου δὲν εἶν' γιὰ σένα και τώρα δίχως νοῦ, γορτάτος και παραπιωμένος, μέ θράσους πρόστυχο ἔρχεσαι νὰ μοῦ ταράξεις τὴν ἡσυχία;
- ΡΟΔΡΙΓΟΣ Κύριε, κύριε, κύριε!
- BRABAN. Μὰ νὰ 'σαι βέβαιος πὸς κι ὁ νοῦς κι ἡ θέση μου ἔχουν τὴ δύναμη νὰ σοῦ τὸ βγάλουνε πικρό.
- ΡΟΔΡΙΓΟΣ Περιμένε, κύριέ μου.
- BRABAN. Τι μοῦ λὲς μ' ἔκλεψαν; 'Εδῶ 'ναι Βενετιά, τὸ σπίτι μου δὲν εἶναι ἐδῶ μετόχι.
- ΡΟΔΡΙΓΟΣ Βραβάντιε πολυσέβαστε, ἤρθα ἐδῶ μὲ πνεῦμα ἀπλό κι ἀγνό.
- ΙΑΓΟΣ Διάτανε! Κύριε, ἴσακι ἀπὸ κείνους ποὺ δὲ θέλουν νὰ δουλεύουν Θεό, (ἐν σ' τὸ διατάζει ὁ διάβολος) 'Εμεῖς ἐργάζμαστε νὰ σοῦ προσφέρουμε ὑπηρεσία κι ἐπὶ λὲς πῶς εἴμαστε τραμποῦκαι. Θεὸς τὴν κόρη σου νὰ τὴ βαπτίσει ἕνα (παρμπαρζέικο ἄλογο, Θεὸς τὰ ἐγγόνια σου νὰ σοῦ χλιμιντρᾶν, νὰ 'γεις ἐαδέσφια σου ἄλογα τῆς καβάλας και συγγενεῖς σου φορτηγά.
- BRABAN. Τί πρόστυχος γαμμένος εἶς' ἐσύ;
- ΙΑΓΟΣ Εἰμαι, κύριε, ἕνας ποὺ ἔρχεται νὰ σοῦ εἰπῇ πῶς (ἡ κόρη σου) κι Μαυρόσ κάνουν τώρα τὸ γτήνος μὲ τίς δυο ράχες
- BRABAN. Εἶσαι ἀγρεῖος.
- ΙΑΓΟΣ Εἶσαι — γερουσιαστής.
- BRABAN. Γι' αὐτὸ θὰ δώσεις λόγο, ἐσένα σὲ γνωρίζω, Ροδρίγο!
- ΡΟΔΡΙΓΟΣ Νὰ δώσω λόγο σ' ὅλα. Μὰ παρακαλῶ,

ἂν μὲ βουλὴ σου κι ἐγκρισὴ σου γνωστικότητατη —
 (καθὼς πιστεύω ἐν μέρει) — ἡ ὥραία σου κόρη,
 τέτοια ἀκατάλληλη ὥρα καὶ νεκρὴ τῆς νύχτας
 πῆγε μὲ συνοδὸ της, οὔτε λίγο οὔτε πολὺ
 μ' ἕναν δαυλο τῆς πιάντας, ἕναν γονδολιέρη,
 νὰ πέσει στὴ χόντραγκάλια (ἐνοῦ λαγνοῦ Μαυροῦ)
 ἂν σοῦ εἶναι αὐτὸ γνωστὸ καὶ μὲ τὴν ἀδείά σου,
 τότε μεῖς σοῦ φερθήκαμε ἄτμα κι ἀδιάντροπα.
 Μ' ἂν δὲν τὸ ξέρεις, οἱ καλοὶ μου τρόποι λὲν πῶς
 ἐσὺ μᾶς φέρνεις ἀσκημα. Μὴν πεῖς πῶς θ' ἀφήνα
 στὴν πάντα κάθε εὐγένεια ἔτσι γιὰ νὰ παίξω
 καὶ ν' ἀστειευτῶ μὲ τὸ σεβασμιό πρόσωπό σου.
 Ἡ κόρη σου, ἂν — τὸ Εὐναλέω — δὲν τῆς ἔδωσες
 τὴν ἀδείά σου, (ἐκανε ἀνταρσὶ βαρὶ)
 δένοντας γρῆς τῆς κάλλος, πνεῦμα τῆς καὶ πλούτη
 μ' ἕναν ἀλλοῦταιρο κι ἀλήτη ξένο, ποὺ δὲν ξέρεις
 ποῦθε κρατᾷ ἡ σκούφια του. Βεβαιώσου εἰς τὴν:
 ἂν εἶναι στὸ κρεβάτι τῆς, στὸ σπίτι μέσα,
 τοῦ κράτους ἡ δικαιοσύνη ἀπάνω μου νὰ πέσει
 ποὺ σὲ κοροϊδεύει ἔτσι.
 Ἀνάψτε φῶτα, εἴ! Δῶσ' μου ἕνα κερί! Συπνήστε
 τοὺς ἀνθρώπους μου! — Δὲν εἶν' ἀσχετὴ ἡ περιπτῶση
 μὲ τ' ὄνειρό μου, πᾶω νὰ τὸ πιστέψω κιόλας. —
 Φῶς λέω, φῶς! (Βγαίνει ἀπὸ πάνω.)
 Γειά σου, τί πρέπει νὰ σ' ἀφήσω (δὲν κάνει, οὔτε
 καλὸ 'ναι γιὰ τὴ θέση μου νὰ βγῶ μπροστά,
 ποὺ αὐτὸ θὰ γίνῃ ἂν μείνω, ἀντίθετος τοῦ Μαυροῦ)
 γιὰτὶ τὸ καλὸς, ξέρω, μὲ ὅποια τιμωρία κι ἂν
 τὸν γράτουνε, δὲ μπορεῖ γιὰτὶ ἔχημά του
 νὰ τὸν πετάξῃ, τί εἶναι κιόλας στὰ πλανιά,
 (μὲ δυνατὴν ὁμοφωνία γιὰ τὸν πόλεμο)
 στὴν Κύπρῃ, ποὺ ἱσα-ἱσα τώρα εἶναι στὴ πούρρα
 ποῦ, γιὰ σωσμό τους, ἄλλοι στὰ μέτρα του
 δὲν ἔχουν γι' ἀρχηγὸ στὴν ἐπιχείρησή τους.

BPABAN.

ΙΑΓΟΣ

κι αὐτὸ ματιάξοντας, (μόλον ποὺ τὸν μισῶ
 σὰν βάσανο τῆς κήλαστος) ὅμως ἡ ἀνάγκη
 τῆς ταρινῆς ζωῆς με κάνει νὰ σηκώσω
 φιαμόλα καὶ νὰ δώσω σῆμα ἀγάπης, ποὺ 'ναι
 τόντι ἓνα σῆμα μόνον. Θὰ τὸν βοεῖτε σίγουρα
 στὸν Τοκοῦτη, ἐκεῖ νὰ φέρεῖς τοὺς ξεσηκωμένους
 ὅπου θὰ 'μαι κι ἐγὼ μαζί του. Λοιπὸν, γιὰ σου (Βγαίνει.)
 (Μααίνουν κάτω ὁ ΒΡΑΒΑΝΤΙΟΣ καὶ ἄλλοι μετ' αὐτοῦ.)

ΒΡΑΒΑΝ.
ΚΡΙΣΗ

Πολὺ 'ναι τὸ κακὸ μου, ἀλήθεια εἶναι φευγάτη,
 κι ὅ,τι μοῦ φέρνει ὁ ντροπισασμένος μου καιρὸς
 πικρά καὶ τίποτ' ἄλλο.— Πές μου, ποῦ τὴν εἶδες,
 (Ροδρίγο).— Δύστυχο κορίτσι! — Μὲ τὸν Μαῦρο εἶπες; —
 Ποιὸς θὰ 'θελε νὰ 'ναι πατέρας; — Σὺ πῶς τὸ 'μαθες
 γι' αὐτήν; — "Ὡ τί ἀφάνταστο αἴσχος! — Τί σοῦ εἶπε; —
 Φέρετε κι ἄλλα φῶτα, ξεσηκώστε κι ὅλο μου
 τὸ σόι, — λές παντρεύτηκαν;

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

Πολὺ τὸ πιστεύω.

ΒΡΑΒΑΝ.

"Ὡ Θεέ μου, πῶς ξεπόρτισε; (Πῶς πρόδωσε ἔτσι
 τὸ αἷμα τῆς!) Πατέρες, ἀπὸ δῶ καὶ πέρα
 μὴ μπιστευτεῖτε τὰ μυαλὰ τῶν κοριτσιῶν σας,
 μόν' τὰ καμώματα. Δὲν εἶναι μάγια τοῦ
 (μ' αὐτὰ) ἡ ἀξία τῆς νύκτας καὶ τῆς παρθενίᾶς
 ἐκκοπαθαίνει; Δὲν τὸ διάβασες, Ροδρίγο;

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

Πῶς, πῶς, κυριέ μου.

ΒΡΑΒΑΝ.

Κράγτε τὸν ἀδερφὸ μου.— "Ὡ, νὰ τὴν εἶδες πάρει δού! —
 Ἄλλοι τὸν ἓνα δρόμο, ἄλλοι τὸν ἄλλο. — Ξέρεις ποῦ
 μπορούμε νὰ τὴν πιάσουμε κι αὐτὴν καὶ τὸν Μαῦρο;

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

Φαρρὼ μπροσὼ νὰ τονε ξετουπώσω, ἂν θέλεις,
 μὲ μιὰ καλὴ φρουρὰ νὰ 'οθεῖς μαζί μου.

ΒΡΑΒΑΝ..

Παρακαλῶ προχώρει, θὰ γυμνήσω σὲ κάθε σπίτι,
 ἔχω τρανὴ ἐξουσία. — Φέρετε ὅπλα, ἔ!
 Σηκώστε καὶ καμπόσους νυχτοφύλακες.—
 Ἐμπρός, καλὲ Ροδρίγο, θὰ σ' τὸ ξεπληρώσω.

(Βγαίνουν.)

ΣΚΗΝΗ 2

"Άλλος δρόμος.

(Μπαίνουν ὁ ΘΘΕΛΟΣ ὁ ΙΑΓΟΣ κι ἀκόλουθοι με πυρσούς.)

ΙΑΓΟΣ

Μόλον πού 'χω στὸν πόλεμο σκοτώσει ἀνθρώπους,
τὸ 'χω πολὺ βαρὺ γιὰ τὴ συνείδησή μου
να κάνω φόνο προμελετημένο:
μοῦ λείπει πότε-πότε ὁ διάτανος πού χρειάζομαι.
Ἐννὰ φορὲς ἦ δέκα μοῦ 'ρθε τὴ ματηχτή
νὰ τοῦ τὴν ἔδινα ἐδῶ, κάτω ἀπ' τὰ πλευρά.

ΘΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Καλύτερα ἔτσι.
Ναί, μὰ μαρολογοῦσε κι ἔλεγε τέτοιες πόδστυχες
βοισιὲς γιὰ τὴν τιμὴ σου.
τοῦ ἡ λίγη θερυνωσία μου δὲν ἔκαμνε μὲ καότρη.
Μά, κύριέ μου, ἔχεις κιόλα παντρευτεῖ;
Τὶ νὰ 'σαι βέβαιος (ἔχει φίλους ὁ ἐκλαμπρότατος
πολλοὺς κι ἐπιρροή πού κάνει τὴ φωνή του
διπλὰ ἀπ' τοῦ δόγη δυνατή) θὰ σᾶς χωρίσει,
ἢ) θὰ σᾶς περιωρίσει καὶ θὰ σᾶς στοιμώξει
μ' ὅσην ἀμόλα ὁ νόμος — πού ἔχει αὐτὸς τὴ δύναμη
νὰ τονε βιάσει — θὰ τοῦ ἀφήσει.

ΘΘΕΛΟΣ

Ἄς βγάλει τὸ ἄγχι τοῦ ἔγω ὑπερβολὲς προσφέρει
τὴ συνωρία πού ἡ φωνή τους ἦ ἀκούεται
πὺ δυνάτη ἀπ' τίς κλάδες του. (Κι ἔχουν νὰ μάθουν,
πού ἔταν θὰ ἴδω πὼς εἶναι ἡ καυτησιὰ τιμὴ
θὰ τὸ κοιναλογήσω, πὼς ζωὴ καὶ οἶκα μου
κρατᾶνε ἀπὸ γενιά πού κάθισε σὲ θρόνο
καὶ θὰ μπορεῖ ἡ ἀξιά μου νὰ μιλάει ξεκακούρτωτη
ἀπ' τὴν περήφανή μου θέση πού ἔγω φτάσει.
Τὶ μάθε, 'Ιάγο, ἀν μόνον δὲν εἶχα ἀγαπήσει
τὴν ἀγνή Δυσδαμμόνα, δὲ θὰ δούλωνα αὐτὴ θὰ
περιβρίδα τὴν ἀοικὴ μου λεύτεριά

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΜΕΤΑΒΑΣΗ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

οὐτε γὰρ Θησαυροὺς τῆς θάλασσης. Μὰ κοίτα,
τί φῶτα ἔρχονται ἀπὸ κεῖ;

Εἴν' ὁ πατέρας τῆς ὁ ἀνάστατος κι οἱ φίλοι του.
Καλύτερα νὰ ἔμπαινες μέσα.

Ἐγὼ οὐ· ἄς ἔρθουν νὰ μὲ βροῦν ἢ ἀξιά μου,
ἢ ἀξιώμά μου καὶ ἡ ἀγνή ψυχὴ μου) θὰ μὲ δώσουν
τὸ δίκιο μου. Εἶναι αὐτοί;

(Μὰ τὸν Ἰανό, θάρρῳ δὲν εἶναι.

(Μπαίνουν ὁ ΚΑΣΙΟΣ καὶ ἀξιωματικοὶ μὲ πυρσούς.)

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ δόγη κι ὁ ὑπαρκτός μου.—
Τῆς νύχτας τὸ καλὸ μαζί σας, φίλοι!
Τὶ νέα ἔχουμε;

Ὁ δόγης, στρατηγέ, σὲ γαϊρετίζει καὶ μ' ὅση
μπορεῖς βιασύνη νὰ παρουσιαστεῖς εὐτὺς.

Τί λές πῶς τρέχει;

Κάτι μαντεύω (γὰρ τὴν Κύπρο). Θέμα κάπως
καυτό· οἱ γαλέρες ἔχουν στείλει ἀπανωτοὺς
μὴ δωδεκάδα ἀγγελιαφόρους κιόλα ἀπόψε,
τῇ νύχτῃ, καὶ καυπόσοι κιόλα σύμβουλοι εἶναι
στοῦ δόγη μαζεμένοι. Σὲ ζητᾶν μὲ σφίξη
καί, μιά καὶ δὲ σὲ βοῦν στοὺς κατάλυμά σου,
ἢ σύγκλητο ἔστειλε τρεῖς γωριστὲς περίπολες
γὰρ νὰ σὲ βροῦν.

Καλὰ ποῦ ἐπὶ μὲ βοῦν. Μάνον ἐννὸν λόγο
νὰ εἰπῶ στοὺς σπῆτι μέσα κι ἔρχομαι μαζί σας. (Βγαίνει.)

Σημαιοφόρε, τί γυρεύει ἐδῶ;

Θέ μου, ἔπιασε ἓνα στεφανὸ πλεούμενο ἀν
βρεῖ μὲ τὸν νόμο ἢ πρέξῃ, ἔκανε τὴν τύχη του.

Δὲ νιώθω τί μοῦ λές.

Παντρεύτηκε.

Μὲ ποιά;

Μὲ τὴν — (Ξαναμπαίνει ὁ ΟΘΕΛΟΣ.) Ἦ, πᾶμε, στρατηγέ;

Στὴ διάθεσή σας.

Κι ἄλλη παρὰ ἔρχεται νυσοῦντάς σε.

ΙΑΤΟΣ

Εἰν' ὁ Βραβάντιος, στρατηγέ, τὸν νοῦ σου·

Έρχεται με καλό σκοπό.

(Μπαλθουρ **ΒΡΑΡΑΝΤΙΟΣ** **ΡΟΔΡΗΓΟΣ** καὶ ἄλλοι
μὲ πυρσούς καὶ δόπλα.)

ΘΕΛΩΣ

Ἔσθ' ἡμεῖς, σταθεῖτε!

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

Συνιόρε μου, εὖν' ὁ Μαῦρος.

EPABAN.

⁹ Ἀπάνω του τοῦ κλέφτη!

(Ερραπαθωτονν κι απ' τα δυο μερη.)

IATDS

Ἐσύ, Ροδρίγο, ἔλα ἐδῶ ἔμαι γὰρ γιὰ σένα!

ΘΕΛΟΣ

Φυλάχτε τὰ λαμπρὰ σπαθιά σας, τί ἡ δροσιά
θὰ τὰ σκουριάσει.

Καλέ μου κύριε, πιό καλὰ θὰ μὲ διατάζουν
τὰ ἑσέως σου παρὰ τὰ ὅπλα σου.

BPABAN.

Ε, παλιοκλέφτη! Ποῦ τὴν ἔκρουφες τὴν κόρη μου;

Σάν καλασμένος πού είσαι έσύ (της Έγεις κάνει μάγια

γιατι ολα οσα 'χουν νοũ ας μοũ ποũν, αν δέν

τὴν ἔχουν δέσει μάγια, πὼς μιὰ κόρη (τριφερόν)

και διορφή τόσο κι ευχαριστημένη, τόσο αντίθετη

στὸν γάμο, ποὺ δὲν ἔστερξε τοὺς σγουρομάλληδες.

τοὺς πλούσιους κατακάρηδες ἀπὸ τοῦ ἔθνους μας.

ΘΑ ΕΣΚΕΦΤΕ ΠΟΤΕ ΤΟΣΟ ΝΑ ΥΠΟΠΙΧΣΤΕΙ

να φύγει από τη φύλαξη μας για να τρέξει

σπὴν καπνισμένην ἀγκάλη ἐνοῦ ὁμοίου μ' ἐσένα.

γιὰ πολλήν ὄγμ. εὐχαρίστηση: Ἄς μὲ κρίνει ὁ κόσμος.

ἀν δὲν εἰν ὁλοφάνερο πῶς τὴν ἐπότισες

μάγια σατανικά, πώς καταργήστηκαν

τὴν τρυφερὴν τῆς γιότης με πιατὰ καὶ φάρμακα

καὶ ἀδυνατίζουν τὴν φυγή : θὰ γίνει ἀνάγκη.

δὲν εἶν' ἀπὸ θάνατο, τὸ λέει ἡ λαογραφία.

Για τούτο έχω σέ πιάνω με την κατηγορία

πὺς ἀπ᾽ αὐτοῦ τὸν κόσμον, κἀνεὶς ἀπογορευμένος

(κι ἄνομας τέχνες.) Πιάστε τον, κι ἂν θέρει

ἀντίστασι, με κίνυνό του νά τόν δέσετε.

09EAS

Κάτω τὰ γέροντα, οἱ φίλοι μου καὶ οἱ ἄλλοι : ἂν ἦσαν

ΘΕΛΟΣ

τὸ μέρος μου γιὰ μάχη ὁ ἴδιος θὰ τὸ γνώριζα,
χωρὶς ὑποβολή.— Πρῶ θά 'θελες νὰ πάω
νὰ δώσω λόγο γιὰ τὴν κατηγόρια αὐτή;

ΒΡΑΒΑΝ.

Στὴ φυλακή ὥσπου ἡ κανονικὴ διορία τοῦ νόμου
καὶ ἡ τάξη τοῦ δικαστηρίου σὲ καλέσει.

ΘΕΛΟΣ

Κι ἂν ὑπακούω τί; Μπορεῖ ν' ἀρτήσει αὐτὸ
(τὸν δόγη) πού 'ν' οἱ ἀποσταλμένοι τοῦ ἐδῶ πλάι μου,
γιὰ κάποια ὑπόθεση ἐχταχτὴ τοῦ κράτους
γιὰ νὰ με πᾶν σ' αὐτόν;

ΛΕΙΩΝ.

Ἀλήθεια, ἀξιωματίζεσαι συνόρε!

Ὁ δόγης κάλεσε συμβούλιο κι εἶμαι βέβαιος
πὺς θά 'γουν καὶ τὴν εὐγενία σου καλέσει.

ΒΡΑΒΑΝ.

Πῶς; Κάλεσε συμβούλιο ὁ δόγης; Τέτοιαν ὥρα νύχτα!

Πάρτε τον, πᾶμε. Δὲν εἶναι τὸ ζήτημά μου
ἀσήμαντο: ὁ δόγης ὁ ἴδιος ἢ ὅποιος ἄλλος
ἀπ' τοὺς συνάδερφους στὸ κράτος, δὲ μπορεῖ
παρὰ νὰ νιώσει τὸ ἄδικο σὰν πάθημα δικό του.

Τι, ἂν τέτοιες πράξεις μὲ τὸ ἐλεύθερο περὶν,
σκλάβοι καὶ εἰδωλολάτρες θὰ μᾶς κυβερνᾶν.

(Βγαίνουν.)

Σ Κ Η Ν Η 3

Αἰθουσα Συμβουλίου.

ΔΙ' ΕΑΥΤΟΝ ΕΙΝΑΙ

(Ὁ ΔΟΓΗΣ καὶ οἱ συγκλητικοὶ κάθονται γόρῳ
στο τραπέζι. Ἀξιωματικοὶ περιμένουν.)

ΔΟΓΗΣ

Αὐτὰ τὰ νέα δὲ συνταιριάζονται ἔτσι πού
νὰ γίνουν πιστευτά.

Α' ΣΥΓΚ.

Πράγματι εἶναι παράταιρα: τὰ γράμματά μου
λέν ἑκατὸν ἑπτὰ γυῖρες.

ΔΟΥΗΣ
Β' ΣΥΓΚ.

Καί τὰ δικά μου ἑκατὸν σαράντα.
Τὰ δικά μου διακόσιες ὅμως, μόνον ποὺ
δὲ συμπέφτουν στὸν ἴδιον ἀριθμὸ — σὲ τέτοιες
περιπτώσεις συχνὰ οἱ ἀναφορὲς διαφέρουν —,
ἐντούτοις ὅλες ἐπιβεβαιώνουν πὼς

ΔΟΥΗΣ

τουρκικὸς στόλος πλέει κατὰ τὴν Κύπρο.
Ναί, τέτοιο βγάζει (ἡ λογικὴ) συμπεράσμα :
δὲ μὲ πλανᾷ τὸ λάθος, παρὰ συμπεραίνω
μὲ φόβοι στὴν οὐσίαν τοῦ θέματος

ΝΑΥΤΗΣ
ΛΕΙΩΜ.

(Ἀπὸ μέσα.) Ἐι ὦ, ἔι ὦ, ἔι ὦ!
Ἀγγελιαφόρος ἀπὸ τῆς γαλέας.

(Μπαίνει ὁ ΝΑΥΤΗΣ.)

ΔΟΥΗΣ
ΝΑΥΤΗΣ

Ἢ ἐτοιμασία τοῦ Τούρκου εἶναι γὰρ τὴ Ρόδο,
αὐτὸ μ' ἔγει διατάζει ν' ἀναφῶ ἐδῶ,
στὸ κράτος, ὁ σινοὶρ Ἀγγελοῦ.

ΔΟΥΗΣ
Α' ΣΥΓΚ.

Τί λέτε σεῖς γι' αὐτὴ τὴν ἀλλαγὴ;
Δὲ μπορεῖ νά 'ναι, εἶναι παράλογο· εἶναι κόλπο
γιὰ νὰ κρατῶν τὸ μάτι μας ἄλλου. Ἄν σκεφτοῦμε
τὴ σημασίαν ποὺ γεῖ ἡ Κύπρος γιὰ τὸν Τούρκο,
κι ὅταν οἱ ἴδιοι ἑμεῖς τὸ νιώσουμε καλὰ πὼς
ὅσο τὴ θέλει πλεονέκτημα ἀπ' τὴ Ρόδο ὁ Τούρκος
τόσο εὐκολότερα μπορεῖ καὶ νὰ τὴν πάρει,
γιατὶ δὲν ἔχει ἐτοιμοπόλεμη ἑμινα
παρὰ τῆς λείπουν ὅλα γενικὰ τὰ ἐφόδια
ποὺ ἔχουν ντύσει τὴ Ρόδο, ἂν τὸ σκεφτοῦμε αὐτὸ
δὲν πρέπει νὰ νομίσουμε πὼς εἶναι ὁ Τούρκος
τόσο ἀτσαμῆς ν' ἀφήσει αὐτὴ τὴ δευτέρη
ποὺ τὸν ἐνδιαφέρει πρῶτα καί, παραμελώντας
εὐκολὴ λεία καὶ κέρδος, νὰ ἐρεθίσαι καὶ
νὰ προκαλέσει κίνδυνον ἀδιαφύκτο.

ΔΟΥΗΣ
ΛΕΙΩΜ.

Ὅχι, ἔχω πεποίθηση, δὲν πᾶνε γιὰ τὴ Ρόδο.
Νά κι ἄλλα νέα.

(Μπαίνει ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ.)

ΘΕΕΛΟΣ

ΑΓΓΕΛ.

Οι Ὀθωμανοὶ κύριοι μου σεβαστοί, ποὺ εἶχαν
ρότα ἴσα γιὰ τὴ νῆσο Ρόδο, ἐκεῖ ἐνωθῆκαν
μ' ἓναν ἀκόμη στόλο ποὺ τοὺς πρόφτασε.

Α' ΣΥΓΚ.

Καλὰ ἐγὼ τὸ 'πα. πόσα πλοῖα λές πάνω-κάτω;

ΑΓΓΕΛ.

Μιά τριανταριά καὶ τώρα γύρισαν πορεία
τὸ πίσω μπρὸς καὶ καθαρά ὅπως φαίνεται
τραβᾶνε γιὰ τὴν Κύπρο. Ὁ σινιὸρ Μοντάνο,
ὁ τίμιος καὶ παράξιος ἀξιωματικὸς σας,
σας ἀναφέρει αὐτὸ μὲ τὰ σεβάσματά του
καὶ σὰς παρακαλεῖ νὰ τὸν πιστέψετε.

ΔΟΓΗΣ

Τότε εἶναι βέβαιο, γιὰ τὴν Κύπρο
'Ὁ Μάρκος ὁ Λουκίος δὲν εἶναι στὴν πόλη;

Α' ΣΥΓΚ.

Εἶναι στὴ Φλωρεντία.

ΔΟΓΗΣ

Γράφτε του ἐκ μέρους μας : νὰ παῖ ὑπερεπεῖγον.

Α' ΣΥΓΚ.

Νά, ἐργεταὶ ὁ Βραβάντιος καὶ ὁ γενησιὸς ὁ Μαύρος
(Μπαϊνὸν ΒΡΑΒΑΝΤΙΟΥΣ ΘΕΕΛΟΥΣ ΙΑΓΟΥΣ, ΡΟΔΗΟΥΣ
καὶ ἀξιωματικοί.)

ΔΟΓΗΣ

Γενναῖε, ὀθέλο, ἀνάγκη νὰ σὲ μεταχειριστοῦμε
εὐθύς ἐνάντια στὸν κοινὸν ἐχθρὸ τὸν Τοῦρκο
(Στὸν ΒΡΑΒΑΝΤΙΟ.)

ΒΡΑΒΑΝ.

Σινιὸρ, δὲν σ' εἶδα καλωσῆρθε ἡ εὐγενία σου,
ἔλειπε ἡ γνώμη σου κι ἡ συμβουλή σου ἀπόψε.
Καὶ σὲ μένα ἡ δική σας. Ἄς μὲ συμπαθήσει
κύριέ μου, ἡ χάρη σου. Οὔτε ἡ θέση μου, οὔτε
κανένα μὲ ξεσήκωσε ἀπ' τὸ στρώμα μου, οὔτε
μ' ἀγγίζει διόλου ἡ ἔγνοια ἡ νευρική, ἐπειδὴ
ὁ ἀτομικὸς μου ὁ πόνος εἶναι καταρράχτης
μὲ τόση ὁρμὴ ποὺ καταπίνει ἄλλους καημούς
καὶ πάλι ὁ ἴδιος.

ΔΟΓΗΣ

Μὰ τί, τί τρέχει;

ΒΡΑΒΑΝ.

Ἡ κόρη μου, ἂν ἡ κόρη μου!

ΟΛΟΙ

Πέθανε;

ΒΡΑΒΑΝ.

Ναί, γιὰ μένα. Τὴ γέλασαν μού τηνε πῆραν
καὶ τὴν κατὰστρεψαν, μὲ μάγια καὶ μὲ φάρμακα

ΔΟΓΗΣ

BRABAN.

ΔΟΓΗΣ και

ΔΟΓΗΣ

BRABAN.

ΟΘΕΛΟΣ

πού τὰ πουλᾶν οἱ σαλτιμπάγκοι, γιατί ἡ φύση
δὲν πλανᾶται ἔτσι ἀφύσικα, ἀν δὲν εἶναι ἀνάγκη,
στραβή, (εἴτε) παραλυσμένη, (χωρὶς μάγια
"Οποῖος κι ἂν εἶναι πού μὲ τέτοιαν ἀγρεία ἐνέργεια
(ἐστράτισε τὴν κόρη σου) ἀπ' τὸν ἑαυτὸ της)
καὶ σέβανε ἀπ' αὐτή, τὸ αἱματηρὸ τοῦ νόμου
βιβλίο θὰ τὸ διαβάσεις ὁ ἴδιος, τὸ πικρὸ τοῦ γράμμα
θὰ τὸ ἐρμηνεύσεις ὁ ἴδιος· καί, κι ἂν μπρὸς στὸν δρόμο σου
στεκεται ἀκόμα ὁ γιός μου ὁ ἴδιος

Εὐχαριστῶ τὴ χάρη σου. 'Εδῶ 'ναι ὁ ἄνθρωπος,
τοῦτος ὁ Μαῦρος πού, ὅπως φαίνεται, ἦρθε ἐδῶ
μὲ διαταγὴ εἰδική, γιὰ ὑπόθεση τοῦ κράτους.

Αὐτὸ πολὺ μᾶς στενοχωρήσε.

(Στὸν ΟΘΕΛΟ.)

Τί μπορεῖς σὺ ἀπὸ μέρος σου νὰ εἰπείς γι' αὐτό;

Τίποτα, μόνο πῶς εἶν' ἔτσι αὐτό.

Κραταξιότατοι, σεμνοὶ καὶ σεβαστοὶ σινιόροι,
πολυευγενεῖς μου καὶ καλοὶ μου τόντι ἀφέντες,
πῶς πῆρα αὐτοῦ ἀπὸ δῶ τοῦ γέροντα τὴν κόρη
ἀληθινότατη ἢ ἀλήθεια, (τὴν παντρεύτηκα)
"Ὅλο-όλο, κεφαλὴ καὶ μέτωπο τῆς προσβολῆς μου
αὐτὴν τὴν ἔκταση ἔχει, ὅχι ἄλλο. Εἶμαι τρυχὺς
στὴν διμιλία μου, καὶ λίγο προικισμένος
μὲ λόγο ἀβρὸν εἰρήνης· γιατί, ἀφ' οὗτοῦ ἐτοῦτα
τὰ μπράτσα ἀντρεϊύτηκαν ἐφτὰ γενεῶν, ὡς τώρα,
ἔξω περίπου ἐννιά φεγγάρια, ὅλη τὴ δράση τους
τὴν ἔχουν ρίξει στὸ στρατόπεδο· καὶ λίγα
μπορῶ νὰ εἰπῶ γιὰ τὸν μεγάλον τοῦτον κόσμον
ἔξω ἀπὸ συμπλοκὰς καὶ μάχες

γι' αὐτὸ καὶ λίγο θὰ στολίσω ὅσα θὰ εἰπῶ
γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου. Μὰ μὲ ὑπομονὴ τῆς χάρης σας
θὰ σᾶς ἐκθέσω στρογγυλὰ καὶ σκέτα ὅλον
τὸν δρόμον τοῦ ἑρωτᾶ μου (τί γητεῖς, τί φάρμακα
τί ξάρκια, τί μαγεῖες, γιατί γιὰ τέτοια ἐγκλήματα

ΟΘΕΛΟΣ

ΒΡΑΒΑΝ.

κατηγορίεμαι, ἐκέρδιχα τὴν κόρη του.

Κόρη ὄχι ἀπόκοιτ'· σπυγὴ καὶ ντροπαλὴ
τόσο πού σέ κάθε της συγκίνησι ἐκκαίνιζε·
ἔ, πῶς αὐτὴ (παρὰ τὴ φύση της) (τὰ χρόνια της)
(τὸν τόπο της) (τὴ θέσιν της) (τὰ πάντα)
νὰ ἐρωτευθεῖ ὅ,τι φοβόταν νὰ τὸ ἴδῃ.

Εἶναι κρίση βλαμμένη κι ἀτελέστατη ὅποια
θὰ βεβαιώσει πῶς μπορεί νὰ πλανηθεῖ
τὸ τέλειον (τόσα ἐναντία σ' ὅλους τοὺς κανόνες)
(τοὺς φυσικοὺς, καὶ πρέπει νὰ τὴν ὁδηγήσουν
ν' ἀνακαλύψῃ ἐνέργειες σατανικές,
ναί, πρέπει. Ἐγὼ γι' αὐτὸ ξανά ἰσχυρίζομαι πῶς
μὲ κάποια μείγματα πού βλάπτουν τὸ αἷμα, ἢ κάποια
σκόνη μὲ ξόρκι γιὰ ὅμοια ἐνέργεια, τὴν κατάφερε.

ΔΟΓΗΣ

(Ὁ ἰσχυρισμὸς δὲν εἶναι ἀπόδειξη) χωρίς
πυρὸ βέβαιη καὶ πυρὸ κατάφωρη διαπίστωση
ἀπ' τὰ φτηνὰ αὐτὰ ρούγα καὶ φτωγὰ γνωρίσματα,
κοινότοπα εἰδωλα πού φέρνεις ἐναντίον του.

Α' ΣΥΓΚ.

Μά, (Ὁθέλο,) μίλα : πῶς, μὲ πλάγια καὶ βιασμένα μέσα
ἔκαμες τοῦ χεριοῦ σου καὶ (δηλητηριώσεις)
(τὰ αἰσθήματα τῆς νέας αὐτῆς)· Ἡ ἔχει γίνῃ
μὲ παρακάλια καὶ μὲ τέτοια ὠραῖα λόγια
πού ἐπιτρέπει ἡ μιὰ ψυχὴ στὴν ἄλλη;

ΟΘΕΛΟΣ

Παρακαλῶ νὰ σταθετε γιὰ τὴν κυρία
στὸν Τοξότη, κι αὐτὴ ἂς πεῖ μπρὸς στὸν πατέρα της
γιὰ μένα : ἂν μ' εὑρετε ἀπ' τὰ λόγια της ὄχι ἴσον,
πάρτε μου τὴν ἐμπιστοσύνη σας, τὸ ἀξίωμα,
πού ἔσεīs μοῦ δώσατε, ὄχι μόνον, παρὰ νὰ βρεῖ
καὶ τὴ ζωὴ μου ἢ καταδίκη σας.

ΔΟΓΗΣ

ΟΘΕΛΟΣ

Νὰ φέρετε τὴ Δυσδαιμόνα ἐδῶ.

Σημαιοφόρε, ὁδότησέ τους·
ἔρεϊς καλύτερα τὸ μέρος.

(Βγαίνουν ὁ ΙΑΓΟΣ καὶ ἀκόλουθοι.)

Κι ὥσπου νὰ ῥθεῖ, μ' ὅση εὐκρίνεια στὸν Θεό

ξομολογῆμαι τὰ ἡμαρτήματα τῆς σάρκας μου
 ἔτσι στ' αὐτιά σας τὰ σεβάσματα θὰ ἐκθέσω
 πὼς ρίψωσα στῆς ὥρας κόρης τὴν ἀγάπην
 κι ἐκείνη στὴ δικιά μου.

ΔΟΥΗΣ
 ΟΘΕΛΟΣ

Πές τα. 'Οθέλο.

Ὁ πατέρας τῆς μ' ἀγάπησεν συνὰ μὲ προσκυλοῦσε
 κι ἤθελε νὰ τοῦ λέω τὸν βίον μου χρόνον-χρόνον,
 μάχες, πολιορκίες, περσιπέτειες πού 'χα.
 Τοῦ τὰ διηγήθηκα ὅλα, ἀκόμα ἀπὸ τὶς παιδικές
 ἡμέρες μου, ὡς τὴν ἴδιαν αὐτὴ στιγμή πού μ' ἔβαλε
 νὰ τοῦ τὰ εἰπῶ. "Ὅπου ἱστορήσα κακοτυχίες,
 χαλασμοὺς καὶ συμβάντα συγκλονιστικὰ
 σὲ πόντο καὶ στερὰ, πὼς ἀπὸ τρίχα γλίτωσα
 μέσ' στὰ ρεσάλτα σὲ γαλάστρες φωνικές,
 πὼς πιάστηκα ἀπ' τὸν ἀναιὸ ἐνθρῶ καὶ πὼς πωληθῆκα
 σκλάβος, πὼς ξαγοράστηκα ὕστερα κι ἔτσι ὅλη
 τὴν ἱστορίαν τῆς περιπλάνησής μου, ἀπέρχοντες
 σπηλιές καὶ ὄρειες ἐρημιές, τσουγκριά, βραχόβουνα,
 καὶ κορυφές πού ἀγγίζουσι τὸν οὐρανόν,
 καὶ προχωρώντας ἔλεγα γιὰ κανιβάλους,
 πού ἀλληλοτομώνονται, γι' ἀνθρωποφάγους κι ἄλλους
 χλωστολεμνῆδες, πόθουν τὰ κεφάλια κατῶ
 ἀπ' τοὺς ὤμους. Αὐτὰ ν' ἀκούει ἡ Δυσδαιμόνα
 ἔδειχνε ζῆλον σὺβαρόν μὰ τὴ συγκο-
 καλοῦσαν τοῦ σπτιοῦ οἱ δουλιές πού βιαστικὰ
 τίς τέλειωνε καὶ ἐναρμόζονταν κι ἔχαρτε
 μ' ἀπληροστο αὐτὴ τὴ διηγήσή μου. "Εγὼ τὸ πρόσθετα
 καὶ βρήκα μιά φορὰ εὐκαιρία καὶ μὲ τρόπο
 καταφερα νὰ μοῦ ζητήσει ἀπ' τὴν καρδίαν τῆς
 νὰ τῆς διηγήσομαι ὅλες μου τίς περιπέτειες
 πού γε κομμάτια ἀκούσει λίγα, οὐκ οὐκ οὐκ.
 Δέχτηκα πρόθυμα καὶ δάκρυα συνὰ
 τῆς ἐξεμάκρυνε ὅταν τῆς διηγήσομαι βάσανα,
 κακοτυχίες μοῦ συγκινητικὰς πού πέρασα

στά νιάτα μου. "Αμα τέλειωσα την ιστορία μου
μου δώσε για τὰ πάθη μου έναν κόσμο στεναγμούς:

ορκίστη — ἀλήθεια, ἦταν παράξενο, πολύ παράξενο,

ἦταν συμπόνια, ἦταν θαυμαστή συμπόνια —

θὰ ἤθελε νὰ μὴν τὰ 'χε ἀκούσει, ἐμοὶ θὰ εἰχόταν

ὁ Θεὸς νὰ τὴν εἶγε καίμει τέτοιον ἄντρα.

μ' εὐχαρίστησε καὶ, ἂν εἶχα, ποὺ εἶπε, φίλον

ποὺ νὰ τὴν ἀγαποῦσε, μόνον νὰ τοῦ μάθαινα

νὰ τῆς εἰπεῖ τὴν ιστορία μου (κι αὐτὸ

θὰ 'πρεπε νὰ τὴν κέρδιζε.) Σὲ σφίλι αὐτὸ

μῆλας, αὐτὴ μ' ἀνάγκησε γιὰ ὅσα ὑπόφερα,

γὰ τὴν ἀγάπησα ποὺ μὲ λυπήθη.)

Αὐτὰ τὰ μάγια μόνον εἶναι ποὺ τῆς ἔκαμα. —

Νά τη, ἔρχεται ἡ κυρία: ἄς μαρτυρήσῃ ἡ ἴδια.

(Μπαίνουν ἡ ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΙΑ ὁ ΙΑΓΟΣ καὶ ἀκούονται.)

Θαροῶ πὼς τὸ τραγοῦδι αὐτὸ θὰ καταχτοῦσε

καὶ τὴ δική μου κόρη. (Ε. Βοαβάντιέ μου,

δεξοῦ το αὐτὸ τὸ ἀνάποδο μὲ τὸ καλὸ:

χάλλιο στὸ χέρι ὅπλο σπασμένον, παρὰ εἴποτα

Παρακαλῶ νὰ τὴν ἀκούσετε νὰ εἰπεῖ.

"Ἄν μολογήσῃ πὼς αὐτὴ τὸ μισοῦέλησε,

κατάρχ στὸ κεφάλι μου, ἂν κατηγορήσω

τὴν ἄνθρωπο! — Γιά εἰς δῶ, εὐγενέστατη μου!

Βλέπεις σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴ σεβαστὴ παρέα

σὲ ποιὸν περσότερο χρωστάς ὑποταγή;

Τοῦνέ πατέρα μου, ἐδῶ βλέπω δυνασμένο

τὸ χρέος, χρωστάω σὲ σένα (ὦ) κι ἐνατροφή,

ζωὴ κι ἀνατροφή, τὰ δύο μ' ἔχουν μάθει

νὰ σὲ σέβομαι, ὁ κύριος εἶσαι, (κατὰ χρέος,

ἀπὸ εἶμαι κόρη σου) μὰ νά, ἀπὸ δῶ καὶ ὁ ἄντρας μου

κι ὅσο 'δείξε σὲ σένα γέρας ἢ μητέρα μου

ποὺ σὲ προτίμησε ἀπὸ τὸν πατέρα της!

τῶσο ἀπαιτῶ νὰ δείξω γέρας κι ἐγὼ (στὸν Μιχῆρα

τὸν κύριό μου)

ΔΟΓΗΣ

ΒΡΑΒΑΝ.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΒΡΑΒΑΝ. Ὁ Θεὸς μαζί σου, τέλειωσα! Ἄς θελήσει ἡ χάρις σου νὰ ῥθούμε στίς δουλειές τοῦ κράτους. (Κάλλιο νὰ ῥα θετὸ παιδί, κι ὄχι αἷμα μου).— Πλησίασε, Μαῦρε, ἐδῶ σου δίνω μὲ ὅλη τὴν καρδιά μου (πράμα πού ἂν δὲ μοῦ τό 'γες πάρει, μ' ὅλη τὴν καρδιά μου θὰ σ' τ' ἀρνιόμουν.— Γιὰ σένα, θησαυρό, τὸ γαίρομαι μὲ τὴν ψυχὴ μου πού δὲν ἔχω ἄλλο παιδί· γιὰτι ἀπ' τὸ κάμωμά σου θὰ γινόμουν τύραννος, νὰ δένω τὰ παιδιά μου.— Τέλειωσα, κύριέ μου.

ΔΟΥΗΣ. Ἄς πῶ κι ἐγὼ γιὰ γάση σου ἕναν λόγο πού, σὰν πάτημα ἢ σκαλί, νὰ ὑποβοηθήσει τούτους τοὺς ἐραστές ν' ἀνέβουν στὴν καρδιά σου.

Ὅταν δὲν ἔχει ἄλλη γιὰτσί, παύουν κι οἱ πόνοι σὺν δοῦνε (τὸ μοιραῖο) νὰ κοντοζυγώνει.

Ὁ θῆνος γιὰ κακὸ πού διὰρθώσῃ δὲν παίρνει τὸ νέο κακὸ εὐκαλύνει, πὺς γὰρ τὸ φέρνει.

Ὅ,τι σοῦ ἄρπαξε ἡ τύχη μάταια μὴ γυρεύεις, μὲ τὴν ὑπομονὴ τὴν τύχη χοροῖδεύεις.

Κλέβει τοῦ κλέφτη κάτι ὅποιος χαμογελάει· μὰ κλέβει ἐλόγου τοῦ ὅποιος ἄσκοπα θρηνᾷ.

ΒΡΑΒΑΝ. Τότε ἄς μᾶς φάει τὴν Κύπρο ὁ Τοῦρκος. Τὴν κρατᾶμε καὶ δὲν τὴ γάνουμε ὅσο ἐμεῖς χαμογελάμε.

Ρητὰ στήχνει ὅποιος δὲν ἔχει ἄλλο βάρος, τὰ δέχονται τ' αὐτιά τὰ ξέφορτα μὲ θάρρος, μὰ πρόσβαρα, ἂν γιὰ νὰ ξεφλήσεις συντριβὴ ζητᾷς νὰ σὲ δανείσει ἡ φτωγοῦπομονή.

Ρητὰ μὲ ζάγασε (ἢ) γολήν, ἰσοφαρίζουν ὅταν τὰ μέρη τὸ ἴδιο καὶ τὰ δυὸ ζυγίζουν.

Τὰ λόγια λόγια· ἐγὼ δὲν ἄκουσα καυιὰ καρδιά προσημένη νὰ ἐγχειρίσῃ ἀπὸ τ' αὐτιά.

Παρακαλῶ σας, τώρα στίς δουλειές τοῦ κράτους.

ΔΟΥΗΣ. Ὁ Τοῦρκος μὲ ἰσχυρότατη προετοιμασία τραβάει γιὰ τὴν Κύπρο. Ὅθέλο, ἡ δύωωση τῆς τοποθεσίας σοῦ εἶναι πολὺ καλὰ γνωστὴ καί, μόλο πού 'γουμε ἐκεῖ ἀντιπρόσωπο

ΘΕΒΛΟΣ

ἐξαιρετικά ἱκανόν, ὥστόσο (ἡ γνώμη), ἡ ἀνώτατη κυρὰ στὶς πράξεις, ψηφίζει γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια ἐσένα. Ὅφείλεις λοιπὸν νὰ δεχτεῖς νὰ πασαλείψεις τὴ γυναικά σου νῆας σου τύχης μ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν ἐπίμονη καὶ ταραχμῆνη ἐπιχειρήση.

ΘΕΒΛΟΣ

Ὁ τύραννος συνίθεια, ἀρέντες σεβαστότατοι, μὲν ἔκανε τὸ σπουδαῖον ἀτσάλενο σπέρμα τοῦ πολέμου, κρεβάτι πουπουλένιο. **Οὐλοῦν** τὸ φυσικὸ μου παῖ γυρεύοντας μὲ δρεξὴ τίς κακουγίες κι ἔτσι ἀναλαβαίνω ἀμέσως τοῦτον τὸν πόλεμο μὲ τοὺς Ὀθωμανούς. Μ' ἔλα τὸ σέβας ὅθεν προσκυνῶ τὸ κράτος σας καὶ θέλω νὰ πραγματοποιήστε τὴ γυναῖκα μου καθὼς ἐρμύζει. **(ἔξυπρεστη διαμονή, ἀνάστασι, ἀνέστη κι ἀκολουθία ἀνάλογη)** μὲ τὴν ἀνατροπὴ τῆς.

ΔΟΓΗΣ

Ἄν θέτε, ἄς μείνει στοῦ πατέρα τῆς.

ΒΡΑΒΑΝ.

Αὐτὸ ὄχι. ἐγὼ δὲ θέλω.

ΘΕΒΛΟΣ

Οὐτ' ἐγώ.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Οὐτε κι ἐγώ· δὲ θά 'θελα νὰ μείνω ἐκεῖ νὰ φέρνω βαρυγκώμια στὸν πατέρα μου, ὄντας **μπροστὰ στὰ μάτια του**. **Παρακαλῶ τὴ χάρη σου** νὰ βάλει αὐτὴ καλόγνωμο σ' ὅ,τι θὰ εἰπῶ· νὰ βρεῖ ἀνοιχτὴ τὴ γνώμη σου τὸ αἶτημά μου. Τί θέλεις, Δυσδαίμονα;

ΔΟΓΗΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Τὸ πῶς ἀγάπησα τὸν Μαῦρο, γιὰ νὰ ζήσω **μαζί του, ἡ βίαση πράξη μου κι ἡ περιφρόνηση** **στὴν τύχη μου** τὸ διασαλπίζουν· **(ἡ καρδιά μου)** **ὑποτάχθηκε Ἰσα-Ἰσα** **(στὴν ἀξία τοῦ ἄντρα μου)** **στὸ πρόσωπο τοῦ Ὁθέλου** **εἶδα τὸ πνεῦμα του** καὶ **στὴν τιμὴ του** καὶ ὅσα ἔχουν ἀξία μέσα του ἀπεκρίσα καὶ τὴ ζωὴ μου καὶ τὴν τύχη μου. Ὡστε ἂν, καλοὶ μου κύριοι, πίσω ἐμένα ἀφήσετε **εἰρήνης θρόνο** καὶ **πιάσει αὐτὸς στὸν πόλεμο**.

ΘΘΕΛΟΣ

οί ἀξίες πού γι' αὐτές τὸν ἀγαπῶ, μοῦ παίρνονται
καὶ διὰλειμμα βαρὺ θά μοῦ 'ναι ἡ ἀκριβὴς του
ἡ ἀπουσία. Ἀρῆστε με νὰ πάω μαζί του.
Τὴν ἐγκρίσῃ σας, κύριοι! Μάρτυς μου ὁ Θεός,
δὲν τὴ ζητάω τοῦ πόθου μου νὰ εὐχαριστήσω
τὸν οὐρανίτικο, (οὐτὲ) μὲ θέρη ν' ἀνστήσω
τῆς νύκτος τὰ καμώματα γιὰ ἱκανοποίησιν
τοῦ πεθαμένου ἐγωισμοῦ μου, παρὰ μόνο
γιὰ τὴν ιδέα, πού ἔχει νὰ τῆς γίνῃ ἡ γάρη.
 Καὶ Θεὸς φυλάξοι τις ψυχές σας, μὴ νομίζετε
πὼς θ' ἀμελήσω τὴ σπουδαία τροχὴ δουλειᾶς
πού θά 'ναι αὐτὴ μαζί μου. "Ὀχι, ἀν ζαχαρώματα
καὶ φτεριωτὸ ἐρωτόπουλο μὲ ξελιχώματα
στομῶσουν τὰ ὄργανά μου θεωρίας καὶ πράξης,
κι οἱ πέψεις μου γαλάσουν καὶ λερώσουν τὸ ἔργο μου,
ἄς χάσαν τέντζερη οἱ νοικοκυρτές τὸ κράνος μου,
κι ὅλα τ' ἀνάξια, αἰσχροὶ καὶ ἀνάποδα ἄς ριχτοῦν
μετωπο κατὰπάνω στὴν ὑπόληψή μου!

ΔΟΓΗΣ

"Ἄς γίνῃ ὅ,τι μόνοι σας ἀποφασίζετε,
μείνει (εἴτε) πάει, τὸ πράμα κοάζει γληγοράδα
καὶ πρέπει νὰ τοῦ δώσει ἀπάντησιν ἡ βιασμένη.
 Νὰ φύγεις πρέπει ἀπόψε.

Α' ΣΥΓΚ.

ΘΘΕΛΟΣ

ΔΟΓΗΣ

Μ' ὅλη μου τὴν καρδιά!
 Πρῶτὴ ὥρα ἐννιά ν' ἀνταμωθοῦμε πάλι ἐδῶ. —
Ὁθέλο, ἔσε πίσω σου ἕναν βαθμοφόρο,
γιὰ νὰ σοῦ φέρει τὸν διορισμό μας κι ὅ,τι
χρειάζεται ἄλλο ἢ θέση καὶ τ' ἀξίωμα σου.

ΘΘΕΛΟΣ

Μὲ τὴν ἀδεία τῆς γάρης σου, ὁ σηματωρόσος μου,
ἄνθρωπος τίμιος καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης μου:
ὡς συνοδεύει θ' ἀναθέσω τὴ γυναίκα μου
κι ὅ,τι ἄλλο ἡ γάρη σου χρειάζομενο σκαφεῖ
νὰ μοῦ στείλῃ κατόπι.

ΔΟΓΗΣ

"Ἐτσι νὰ γίνῃ. Καληνύχτα σ' ὅλους — καί,
καλὲ σινιόρε μου, (ἀν ἡ ἀρετὴ) δὲν εἶναι

A' ΣΥΓΚ.

ΒΡΑΒΑΝ.

ΟΘΕΛΟΣ

Λευφή σὲ γοητευτική διορσία, ὁ γαμπρός σου εἶναι πρὸ πολὺ ὥραϊος παρὰ μαῦρος.

Χαῖρε, γενναῖε Μαῦρε! Νὰ φερθεῖς καλὰ στὴ Δυσδαίμονα.

Ἄν ἔχῃς μάτια, Μαῦρε, ἔχε τὰ ἀνοικμένα· γέλασε τὸν πατέρα της, μπορεῖ καὶ σένα.

(Βγαίνουν ὁ ΔΟΓΗΣ, οἱ ΣΥΓΚΛΗΤΙΚΟΙ, οἱ ἀξιωματικοὶ κλπ.)

Τὴ ζωὴ μου γιὰ τὴν πίστη της! Τίμιε Ἰάγο, τὴ Δυσδαίμονα μου σὲ σένα τὴν ἀφήνω.

Παρακαλῶ ἡ γυναῖκα σου ἄς τὴ συνοδέψῃ καὶ φέρ τὴ ἀπόκοντα μὲ πρώτην εὐκαιρία.—

Ἔλα μου, Δυσδαίμονα, ἔγω μίαν ὥρα μόνο γιὰ τὴν ἀγάπη μας καὶ γιὰ νὰ ἐτοιμασθῶ : πρέπει νὰ ὑποταχθῶμε στὸν καιρό.

(Βγαίνουν ΟΘΕΛΟΣ καὶ ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ.)

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

Ἰάγο! Τὴ λῆς γενναῖα καρδιά;

Τὴ θὰ κάνω λῆς;

Μά, θὰ πᾶς στὸ κρεβάτι σου καὶ θὰ κοιμηθεῖς.

Θὰ πάω εὐθύς νὰ πνιγῶ.

Καλὰ. Ἐν τὸ κάνεις, ποτὲ δὲ θὰ σ' ἀγαπῶ μετὰ. Καὶ γι ἐσύ παλαβὲ κύριε;

Παλαβομάρα εἶναι νὰ ζεῖς, ὅταν ἡ ζωὴ εἶναι μαρτυρὴ καὶ ἔχουμε καὶ συνταγὴ νὰ πεθαίνουμε ὅταν ὁ θάνατος εἶναι ὁ γαμπρός μας.

Ὦ, ἐγκλημα! Παροχτήρησε τὸν κόσμον τέσσερες φορές ἐ χρόνια, καὶ ἀπὸ τότε ποὺ μπορῶ καὶ ξεχωρίζω ἀνάμεικτο καλοσύνη καὶ κακία, ποτὲ δὲ βόηκα ἄνθρωπο ποὺ νὰ εἴ πῶς ν' ἀγαπᾷ τὸν ἐαυτό του : Παρὰ νὰ εἰπῶ πῶς πνιγῶ γιὰ χάρι μίς φραγκόκοτας, κάλλιο ἀλλάζω ἀνθρωπιά μου μὲ οὐραγκοτάγκο.

Τὴ νὰ κάνω; Ντροπὴ μου, τὸ λέω, νὰ 'μαι τόσο ἐρωμένος, ἀλλὰ δὲν ἔχω τὸ σθένος νὰ τὸ διορθώσω.

ΙΑΓΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΡΩ

ΡΟΔΡΙΠ'ΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Σθένης! ἀνδρες! Τό 'χουμε μέσα μας νά 'μαστε ἔτσι ἢ ἔτσι.

Τὰ κορμιά μας εἶναι κήποι μας κι οἱ θέλησές μας οἱ κη-
πουροὶ τους· ὥστε φυτεύουμε ἂν θέλουμε τσουκνίδες, ἢ
σπέρνουμε μαρούλι, ἢ βάζουμε μολόχα, καὶ βγάζουμε τὸ
θυμάρι, τὸ γεμίζουμε ὅλο ἓνα εἶδος γόστα, ἢ τὸ γεμίζ-
ουμε σὲ πολλὰ (εἴτε τὸ κρατῶμε γέροσ ἀπὸ βαρεμάρα
μας, εἴτε τὸ καλλιεργοῦμε δοκστήρια, ἢ ἡ μπόρεση) κι ἡ
ἐξουσία γιὰ διδοῦσάς' αὐτὰ εἶναι στὴ θέλησή μας. Ἄν
ἡ ζυγαριὰ ποὺ ζυγιάζουμε τίς ζωές μας δὲν εἶχε ἓνα τάσι
μὲ λογικὴ γι' ἀντίβαρο (τὸ ἄλλο) μὲ τὴ λαγνεία, τὸ αἷμα
μας καὶ ἡ κατωτερότητα τοῦ σωματικοῦ μας θά μας ὀδη-
γοῦσε στὰ πιδὶ ἀνάποδα τέλη. Ἀλλὰ ἔχουμε λογικὴ γιὰ νά
μας κρυώνει (τίς λυσσασκομένους ὁρμές μας, τίς κεντιές τῆς
σάρκας, τοὺς ασυγκράτητους πόθους μας· ὅθεν αὐτὸ ποὺ
ἐσὺ) τὸ λέω (ἐρωτᾷ ἐγὼ) τὸ λέω ἔξῃ (ἢ) παραποῦλι.

Δὲν εἶν ἔτσι.

Εἶναι μόνο λαγνεία καὶ παρακώρσηση τῆς θέλησής. Ἐλα,
γίνου ἄντρας. Νὰ πνιγείς! Νὰ πνιγοῦν γατιά καὶ στραβά
κουτάβια. Λέω πῶς εἶμαι φίλος σου καὶ μάλιστα δεμένος
στὴν ἀξιοσύνη σου μὲ σκοινιὰ ἀκατάλυτα· ποτὲ δὲ θά
μποροῦσα νά σοῦ παρασταθῶ καλύτερα ἀπὸ τώρα. Βάλε
γρόμημα στὸ πουγκὶ σου· ἔλα κοντὰ σ' αὐτὸν τὸν πόλεμο,
γάλασε τὰ μούτρα σου μὲ ψεύτικη γενναϊάδα. Λέω (βάλε
ρόμημα στὸ πουγκὶ σου). Δὲ γίνεται ἡ Δυσδαίμονα νά συνε-
γίσει γιὰ πολὺ ν' ἀγαπάει τὸν Μαῦρο. — Βάλε γρόμημα στὸ
πουγκὶ σου· οὔτε αὐτὸς ἐκείνη, αὐτὸ ἐκείνησε βία καὶ
ἀνάλογα θά τραβῇ, μόνο βάλε γρόμημα στὸ πουγκὶ σου.
Αὐτοὶ οἱ Μαῦροι ἀλλάζουν εὐκολὰ θέληση, (γινόμισέ τὸ
πουγκὶ σου χρήμα). Τὸ φαγητὸ ποὺ τώρα τοῦ φαίνεται
γλυκερὸ σὰν γλυκὸριζα, γρήγορα θά τοῦ φανεῖ στυφόπι-
κρο σὰν πικράγγουρο. Ὅταν αὐτὴ χορτάσει τὸ κορμί του,
(θὰ βρεῖ πῶς ἔκανε λάθος στὴν ἐκλογή της). Θὰ θέλει ἀλλα-
γὴ, ὅτε μπορεῖ. Γι' αὐτὸ βάλε χρήμα στὸ πουγκὶ σου. Ἄν
ἐπιμένεις νά κολαστεῖς, κἀν' το μὲ ἀβρότερον τρόπο ἀπὸ

τὸ πνίξιμο. Κάνε γοῖμα ὅσο μπορεῖς. Κι ἂν μιὰ ψευτο-
τελετὴ κι ἓνα ἀδύνατο νὰ ἀνάμεινα ἓναν ἀλήτη βάρβαρο
καὶ μιὰ ὑπερλεπταίσθητη Βενετσιάνα δὲν παρὰ 'ναι σκληρὸ
καρὺδι γιὰ τὸ μυαλό μου κι ὅλη τὴ φάρα τοῦ "Αἰθρ. θὰ
τὴ γαρῖς γι' αὐτὸ κάνε γοῖμα. Στὸ διάλογο τὸ πνίξιμο!
Δὲν εἶναι διάλογο στὸ πρόγραμμα: κοίτα καλύτερα νὰ κρε-
μαστεῖς ἀγκαλιάζοντας τὴν ἀπόλαψή σου, παρὰ νὰ πνιγεῖς
καὶ νὰ πᾶς γωοῖς αὐτή.

ΡΟΔΡΙΓΟΣ Θὰ μοῦ ὑποστηρίξεις τίς ἐλπίδες μου;

ΙΑΓΟΣ

Ἀπὸ μένα εἶσαι σίγουρος, ἄντε κάνε γοῖμα. Σ' τό 'πα πολ-
λές φορές καὶ σ' τὸ λέω ξανά καὶ ξανά: Τὸνε μισῶ τὸν
Μαῦρο, ἔχω λόγο γκαρδιακό κι ἐσὺ ὄχι λιγότερο. Ἄς
συνεργαστοῦμε γιὰ νὰ βγάλουμε τὸ ἄχι μᾶς ἀπάνω του.
Ἀν καταφέρεις νὰ τὸν κερατώσεις θὰ 'ναι γιὰ σένα ἀπό-
λαψή, γιὰ μένα διασκέδαση. Εἶναι μὲ πολλὰ γεγονότα
γκαστρωμένα ἡ ὥρα, ποὺ πρέπει νὰ γεννηθοῦν. Ἐμπορεῖς
μᾶς, ἄντε μᾶζε τὰ χρήματά σου, θὰ τὰ ξανακεῖτοῦμε
αὔριο, ἀντίο.

ΡΟΔΡΙΓΟΣ Ποῦ θὰ συναντηθοῦμε τὸ πρωί;

ΙΑΓΟΣ Ἐκεῖ ποὺ μένω.

ΡΟΔΡΙΓΟΣ Θὰ 'ρθω γωρὶς.

ΙΑΓΟΣ Καλὰ, στὸ καλὸ. Ἀκοῦς, Ροδρίγο;

ΡΟΔΡΙΓΟΣ Τί λές;

ΙΑΓΟΣ Ὅχι πιά πνίξιμο, ἀκοῦς;

ΡΟΔΡΙΓΟΣ Ὅχι, ἀλλάξα ἰδέα. Θὰ πουλήσω ὅλα μου τὰ γτήματα.

ΙΑΓΟΣ Καλὰ, στὸ καλὸ: Βάλε γοῖμα μπόλινο στὸ πουργί σου.

(Βγαίνει ὁ ΡΟΔΡΙΓΟΣ.)

ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ

Ἔτσι ἔχω πάντα ἐγὼ πουργί μου ἓνα κορόιδο
θὰ ντροπιάζω τὴν αὐτοκαπονημένη γνώση μου ἂν
ξόδεμα τὸν καιρὸ γιὰ τέτοιο μπλεκατσόνι,
κι ὄχι μόνο γι' ἀπόλαψή μου κι ὄφελος.

Τοῦ 'γω μίσος τοῦ Μαύρου, ὁ κόσμος τὸ φαντάζεται
πὺς στὰ σεντόνια μου ἔχει κάνει τὴ δική μου,
ὑπηρεσία: δὲν ξέρω ἂν εἶν' ἀλήθεια, ὡστόσο

ΜΕΤΡΟ

καί μόνο με υποψία πέτοιχα θά ενεργήσω
 εάν νά γει γίνει, Μ' έχει πάρει από καλό,
 καί πιά καλά ό σκοπός μου θά δουλέψει άπάνω του
 * * * * *
 Ο Κάσιος είν' ωραίος άντρας: γιά νά ιδώ,
 (νά τοῦ πάρω τή θέση) καί νά βγάλω τό άχτι μου
 κόλπο δικλό; πώς, πώς; — νά ιδώ: μετά από λίγο
 νά βάλω ιδέα σι' αὐτί τοῦ 'Οθέλου πώς (Ο Κάσιος
 παραθαρρεύεται με τή γυναίκα του: όψη του
 κι άβροί του τρόποι θάρρουν υποψία: είναι
 φτιαγμένος γυναίκαξεμαυλιστής. Ο Μαθιός,
 καρδιά άνοιγτή καί λύτερη, θαρρεί (πώς δού
 φαίνονται τίμιοι είναι κιόλας) καί τό λέγεται
 νά τόν ταραβοῦν από τή μύτη εάν γαϊδούρι.
 Τό βράχιό ό σπόρος έπικσε, έδωσε ό καρπός
 Άδης καί φύττα (ας βγάλουν τό έκτρωμα στό φώς)

(Βγαίνει.)

ΠΡΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΣΚΗΝΗ 1

Λιμάνι στὴν Κύπρον. Ἀνοιχτὸ μέρος κοντὰ
στὸ μοναστήριον.

(Μπαίνουν ὁ ΜΟΝΤΑΝΟΣ καὶ δυὸ Ἀρχόντες.)

ΜΟΝΤΑΝΟΣ

Α' ΑΡΧΟΝ.

ΜΟΝΤΑΝΟΣ

Β' ΑΡΧΟΝ.

ΜΟΝΤΑΝΟΣ

Γ' ΑΡΧΟΝ.

Τί ἀπ' τὸν κάβο ξεχωρίζετε ἀπὸ πέλαγο;

Τίποτα : ἡ φουσκωμένη πλήμμη εἶναι ψηλά,
πανὶ δὲν ξεχωρίζω ἀνάμεσα οὐρανὸ καὶ γῆ.

Ὁ ἀέρας λέω τὰ βουῖζε κάργα στὴ στεριά·

ποτέ δὲν εἶχε τέτοιο πύσημα κουνήσει
τις ντάπιες μας· ἂν δέσνει καὶ τὸ πέλαγο ἔτσι,
ποιὰ ὄρσινα παγίδια, ὅταν λιώνουν πάνω τους
βουνά, βαστᾶν τὴ μπόρα : Ἀκόμα τί θ' ἀκούσουμε;

Πῶς σκόρπισε τοῦ Τούρκου ὁ στόλος· γιὰ ἄντε στάσου
στὴν ἀφρισμένη ἀχτὴ, τὰ κυματόβουνο μὲ ρόχθον
ὀρμαίει σὰν νὰ βαράει τὰ σύννεφα· τὸ κύμα
τ' ἀνεμοτάραχτο μ' ὀρθὴ περάστια γιοῦτη,
λὲς καὶ πετάει νερὸ στὴν ἀναιμμένη ἀκούδα
καὶ σβήνει τοὺς φρουροὺς τοῦ αἰώνια στέρεου πόλου.

(Ποτέ μου δὲν ἐξάντιδα τόσο ταραγμένον)
(τὸν ὀργισμένον πόντο.)

Ὁ στόλος τῶν Τούρκων, ἂν δὲν εἶν' ἀραγμένος,
λιμενισμένος, θὰ ἔγουνε βουλιάζει : ἀδύνατο
νὰ γλιτώσων.

(Μπαίνει τρίτος Ἀρχοντας.)

Νέα, παιδιὰ : ὁ πόλεμός μας πῆρε τέλος.
Τοῦ πέλαου ἡ μανία ἐτάραξε τοὺς Τούρκους,
τοὺς χάλασε τὰ σκέδια. Ἐνα ὀρεῖο βενέτικο

καράβι είδε νά πεφτουν έξω και νά πνίγονται
τά περισσότερα απ' τόν στόλο τους.

MONTANOS 'Αληθεια;

I' APXON. Τό πλοίο μπήκε κι άραξε, μιά Βερρονέζα
"Ένας Μιγάλης Κάσιος ὁ ὑπασιπότης
τοῦ Μαύρου άντροῦ τοῦ 'Οθέλου. Βγήκε στή στεριά.
'Ο 'Οθέλος ὁ ίδιος άρμενίζει ακόμα κι έργεται
μέ γενική έντολή στήν Κύπρο.

MONTANOS Πολύ τό χαίρομαι, είναι άξιος κυβερνήτης.

I' APXON. Μ' αὐτός (ὁ Κάσιος) μάλλον πού μιλάει μέ θάρος
γιά τών Ταυρωτών τή τύχη, ώστόσο είναι γνωρισμένος
κι εύχεται νά γλιτώσει ὁ Μαύρος, γιατί ἡ άγρια
μεγάλη τρικυμία τοὺς γάρισε.

MONTANOS 'Ο Θεός νά δώσει! "Εγω κοντά του ὑπηρετῆσει
κι είναι διοικητής καλός στρατιώτης τέλειος
"Ε, παμε στόν γιαλό : νά ἰδοῦμε και τό πλοίο
πού άραξε και τά μάτια μας νά ρίξουμε έξω
γιά τόν γενναῖον 'Οθέλο κι ὡς ἐκεῖ πού κάνουν
τό θαλασσί μέ τό οὐρανὶ γοιὰ ἀνεγώιστη.

I' APXON. Ναι, πάμε! Ἢ κάθε μία στιγμή είναι προσημνή
και γι' άλλους έργονους.

(Μπαίνει ὁ ΚΑΣΙΟΣ.)

ΚΑΣΙΟΣ

Εὐχαριστῶ, γενναῖοι τοῦτου τοῦ γενναίου νησιοῦ,
γιά τήν καλή σας γνώμη γιά τόν Μαύρο! 'Ο Θεός
ἔς τήν σιλάξει απ' τὰ στοιγεῖα, γιατί ἐμ' έγώ
ἐπικίνδυνη θάλασσα.

MONTANOS Είναι σέ πλοίο καλό;

ΚΑΣΙΟΣ Σχαρή γερό κι ὁ κυβερνήτης του μέ πείρα
δοκιμασμένη· κι ἔτσι οἱ ἐλπίδες μου, πού δέν είναι
γιά θάνατο, λαβαίνουν θεραπεία καλή.

ΦΩΝΕΣ

(Από μέσα.) Πανί, πανί, πανί!
(Μπαίνει τέτατος "Αοροντας.)

ΚΑΣΙΟΣ Τι 'ναι τ' άλαλητό;

Δ' APXON. "Αδειασε ἡ πόλη· στοῦ γιαλοῦ τό φρόδι στέκουν

ΚΑΣΙΟΣ

λαὸς ἀράδες καὶ φωνάζουνε «πανά!»
Οἱ ἐλπίδες μου τὸν πλάθουν νὰ 'ναί ὁ στρατηγός.
(Ἀκοιῶνται κανονίς.)

Β' ΑΡΧΟΝ.

Βολὴ χαιρετισμοῦ : δικοί μας τέλος!

ΚΑΣΙΟΣ

Κύριε, παρακαλῶ, γιὰ πῆγαινε ὡς ἐκεῖ
γιὰ νὰ μᾶς πεῖς ἀλήθεια ποίος εἶν' ὁ φτασμένος.

Β' ΑΡΧΟΝ.

Πηγαίνω. (Βγαίνει.)

ΜΟΝΤΑΝΟΣ

Ὑπερασπιστὴ μου, ὁ στρατηγός σας παντρεμένος;

ΚΑΣΙΟΣ

Καὶ πολυευτυχισμένος : πέτυχε μιὰ κόρη
ποὺ ξεπερνάει περιγραφή καὶ τρελὴ φήμη
ποὺ ἀφήνει πίσω παῖνεςψίδες ἀπὸ θιναδοῦς,
καὶ μὲ τὴν ὅλη οὐσία μορφή
ποὺ 'ναὶ πλασμένη
κουράζει τὸν ταγνίτη.

(Σταμπαινέει ὁ δεύτερος Ἀρχοντας.)

Ἔτι, ποίος ἦρθε;

Β' ΑΡΧΟΝ.

Εἶν' ἓνας Ἰάγος σηματοφόρος τοῦ ἀρχηγοῦ.

ΚΑΣΙΟΣ

Εὐτυχῶς ἔφτασε καλὰ καὶ γρήγορα. Ὅλες
οἱ θεοὶ, τ' ἄγρια κύματα, οἱ στρίγκλικοι ἀνέμοι,
τὰ νεροφαγωμένα βράχια, οἱ ἀμμοξέρες,
προδότες ὑπουλοὶ νὰ μπλέξουν τὴν ἀθώα καρίνα,
σὰν νὰ 'νωθάν τ' ὠραῖο, παράτησαν τὴ φύση τους
τὴ φωνικὴ γιὰ νὰ περάσει μὲ ἀσφάλεια
ἡ θεία Δυσδαιμόνα.

ΜΟΝΤΑΝΟΣ

Ποιὰ εἶναι αὕτη;

ΚΑΣΙΟΣ

Αὕτη ποὺ εἶπα, τοῦ τρανοῦ ἀρχηγοῦ μας ὁ ἀρχηγός,
ποὺ μὲ τὴ συνοδεία τοῦ θαρραλέου Ἰάγου
ἔφτασε μιὰ βδομάδα ἀπ' ὅσο ἐγὼ λογάριάζα
πρὶν γρήγορα. — (Μεγάλε Δία) (Φύλαξ' τὸν Ὀθέλο)
φοῦσκωσε τὰ πανιά του μὲ τὴ δυνατὴ πνοή σου,
νὰ φτάσει ἐδῶ ν' ἀγιάσει τοῦτο τὸ λιμάνι
μὲ τὸ ψηλὸ καράβι του, στῆς Δυσδαιμόνας
τὴν ἀγκαλιὰ νὰ πέσει μὲ λαχτάρα, νὰ
φωτιά νὰ βάλει στὶς σβησμένες μας ψυχές
καὶ νὰ παρηγορήσει ὅλη τὴν Κύπρο!

(Μπαίνουν ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ, ΑΙΜΙΑΙΑ, ΙΑΓΟΣ, ΡΟΔΡΙΤΟΣ
και ακολουθούν.)

"Ω, ιδέτε,
του καραβιού τὸ πλοῦτος βγήκε στὴ στεριά!

(Κυπριώτες, ἔ, καλωσορίστε τὴν γονατιστοί! —)

Χαῖρε, κυρά, κι ἡ χάρη τ' οὐρανού, μπροστά
καὶ πίσω σου, δεξόερβα, κι ὀλόγυρά σου!

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Εὐχαριστοῦ σέ, (ἔξτε Κάσιε.) Τί νέα
ἔχεις γιὰ τὸν κύριό μου νὰ μοῦ πτεῖς;

ΚΑΣΙΟΣ

Δὲν ἔχει φτάσει ἀκόμη, ξέρω μόνο πῶς
εἶναι καλὰ καὶ σύντομα θὰ εἶναι ἐδῶ.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

"Ω, μὰ φοβᾶμαι, πῶς ἐγώρισε ἡ παρέα σας;

ΚΑΣΙΟΣ

Ὁ μέγας πόλεμος, πελάγαι, κι οὐρανοῦ
χώρισε τὰ καράβια, μὰ, ἀκουσε! Πανί!

ΦΩΝΕΣ

(Ἀπὸ μέσα.) Πανί! Πανί!

(Ἀκούγονται κανονές.)

Β' ΑΡΧΟΝ. Δίνουν χαιρετισμὸ στὸ φορῶριο: εἶναι φίλος.

ΚΑΣΙΟΣ

Μάθε τὰ νέα. (Βγαίνει ὁ ἀρχοντας.)

Καλῶς μᾶς ἦρθες, σημαιοφόρε

(στὴν ΑΙΜΙΑΙΑ) καλωσορίσεις, κυρία,

Ἄς μὴ χαλιάσει ἡ ὑπομονή σου, καλὲ Ἰάγο,
πού οἱ τρόποι μου εἰν' ἀπλόχεροι ἡ ἀνατροφή μου
σταίει πού δείχνω κάπως τολμηρὴν ἀβουότητα.

(Φιλᾷ τὴν ΑΙΜΙΑΙΑ.)

ΙΑΓΟΣ

Κύριε, ἀν σοῦ 'διναν τόσα πολλὰ τὰ γέιλια της
ἅσα χαρίζει ἡ γλώσσα της συχνὰ σέ μένα,
θὰ σοῦ 'φταγε.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΙΑΓΟΣ

"Ω Θεέ μου, αὐτὴ μιλιὰ δὲν ἔχει

Πάρα πολὺ, στὴν πίστη μου·

αὐτὸ τὸ νιώθω ἰδίως δὲν θέλω ὕπνο·

βέβαια, μπροστά στὴν εὐγενία σου, παραδέχομαι,

βάζει τὴ γλώσσα της προσώρας στὴν καρδιά της

καὶ μὲ τὸν νοῦ της μέσα της μαλώνει.

ΑΙΜΙΑΙΑ

Ἐχεις μικρὴν αἰτία νὰ τὸ λές αὐτό.

ΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Καλά, καλά· εἰστε ζουγραφιές βξω ἀπ' τὰ σπίτια σας,
καμπάνες στὰ σαλόνια σας, ρῆσοι στὰ μαγειριά σας,
ἀγιες στὶς ζημιές σας, στρίγκλες ὅταν νιώσετε
προσβολή, παίχτρες στὰ νοικοκυριά σας καὶ
νοικοκυρὲς στὰ στρώματά σας.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΙΑΓΟΣ

Ὕ ἄσλος, συκοφάντη!

Ὅχι, εἰν' ἀλήθεια, ἀλλιῶς ἐγὼ εἶμαι Τοῦρκος.

σηκώνεστε γιὰ νὰ παίξετε καὶ πέφτετε

γιὰ νὰ ἐργασταίτε.

Νὰ μὴ μοῦ γράφεις τὸν ὕμνο μου.

Ὅχι, νὰ μὴ μ' ἀφήσεις.

Τί θὰ γράφες γιὰ μένα ἂν ἦταν νὰ μὲ παίνευες;

Ὡ εὐγενικὰ κυρά, σὲ τέτοια μὴ μὲ βάξεις,

γιατί δὲν εἶμαι τίποτα ἂν δὲν κατακρίνω.

Ὑμπρός, δοκίμασε. — Ἐχει πάει κανένας στοῦ λυμάνι;

Μάλιστα, μαντάμ.

Δὲν εἰμ' εὐθυμῆ, ὅμως κρύβω αὐτὸ ποῦ εἶμαι
δειγνοντας ὀψὲ ἀλλιῶτικη.

Ὑμπρός, πῶς θὰ μὲ παίνευες;

Τὸ γυροφέρνω μὰ στ' ἀλήθεια ἡ ἔμπνευσή μου
βγαίνει ἀπ' τὴν κούτρα μου σὰν τὸν ἰὸ ἀπ' τὸ μάλλινο
μοῦ ξεφτίζει τὸν νοῦ· μὰ ἡ μουσα μου
κοιλοπονάει καὶ νὰ το πῶς ἐλευτερώνεται:

ἡ ὠραία καὶ γνωστικὴ ἔχει κάλλος καὶ σοφία
τὸ 'νὰ νὰ τὸ ξεδαῦσει τ' ἄλλο οἰκονομία.

Ὁραῖο παίνεμα! Κι ἂν εἶναι μαύρη κι ἐξυπνῆ;

Ἄν εἶναι μαύρη κι ἐπὶ πλέον γνωστικὴ,

θὰ βρεῖ ἓναν ἄσπρο τῆς μαυρίλας τῆς γιατροῦ.

Ἀπ' τὸ κακὸ στοῦ χειρότερο.

Ἄν εἶναι ὠραία κι ἀνόητη;

Ὅσο κι ἂν εἰν' ἀνόητη ἡ ὠραία,

ἡ ἀνοησία θὰ τῆς βρεῖ παρὰ

αὐτὰ 'ναι παλιές σατλές ἐξυπνάδες, γιὰ νὰ γελᾶνε οἱ ἀνό-
ητοι στοῦ καπελειό. Τί ἄλλιο παίνεμα ἔχεις γιὰ κτεῖνη

ΔΙΜΙΛΙΑ

ΙΑΓΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΙΑΓΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΙΑΓΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΙΑΓΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΙΑΓΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΔΙΜΙΛΙΑ

ΙΑΓΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΙΑΓΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΙΑΓΟΣ

Είδομαι διαφορά

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΙΑΓΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

πού 'ναι κι άσχημα κι άνόγη;

Εί η πιο άνόγη κι άσχημη την άσχημοδουλειά
την κάνει σαν την όμορφη και γνωστική.

"Ω, τί γοντοχ αμύθεια! (η χειρότερη την παινεύεις καλύ-
τερα.) Αλλά τί παίρνει να μπορούσες να κάνεις για μιά
άξια τόντι γυναίκα, μιά πού, με την αναγνωρισμένη άξια
της, (κάνει και την ίδια την κακία να τη σέβεται.)

Μιά πάντα ώραία που ποτέ της δεν ξιπάστη,
πού (αν) έχει γλώσσα (ούτε) ακούστης (ούτε) επιπάστη,
πού 'χει το χρήμα όμως σέ γλέντι δεν έφάνη,
πού λέει «τώρα μπορούσα» όμως δεν το κάνει,
πού ενώ 'χει πάθος και μπορεί να εκδικηθεί
γωνεύει το άδικο και διώχνει την όργη,
πού 'χει μέσ' στο κεφάλι της τόσο μυαλό
να μην αλλάξει ρεγγοκέφαλο μ' αυγό,
πού κάνει σκέψεις μιά ποτέ δεν τις φωνάζει,
πού βλέπει τρέχουν πίσω της μιά δεν κοιτάζει,
Θά ήταν πλάσμα, αν τέτοιο πλάσμα ήταν ποτέ —
Νά κάνει τί;

Νά νταντεύει τρελούς και να ζυγιάζει μπελντέ

"Ω πολύ λειψό κι άγαινό συμπέρασμα! Μην τον άκούς
αυτόν, (Αίμιλία) κι άς είναι άντρας σου. — Τί λες εσύ
Κάσιε; Δέν είναι πολύ άθεόφοβος και κυνικός για σύμ-
βουλος;

Τά λέει ωμά, κυοία' πρέπει να τον δέχσαι στρατιώτη
μύλλον παρά λόγιο.

(Μόνος του.) Τα πιάει το γένι ναί, ώραία τά λες, ψευ-
ριστά με μιά τόσο μικρή άρχινή σαν αυτή (εγώ) θά λαι-
μοθηλιάσω μιά τόσο μεγάλη μύγα σαν τον Κασίο. Έτσι,
(γαμογέλα της) ναί! Θά σέ πεδικλώσω με την ίδια σου
τη ρεβερέντζα. Άλήθεια λές, έτσι είναι πράγματι. Αν
τέτοια καμώματα σαν αυτά πού κάνεις σέ μαδήσουν απ' το
υπακοιστηλίκι, θά 'ταν καλύτερα να μη φίληγες τά τρία
σου δάχτυλα τόσο συχνά, πού να, και τώρα πάλι έχεις

τόση πρεμούρα νά κάνεις τόν κύριο. Πολύ καλά : καλό φίλημα! Εξαιρετη ρεβερέντζα! Ετσι είναι πράγματι. Έ, πάλι τὰ δάχτυλά σου στὰ γείλια; Μπὰ πού νά 'ταν έμβολα από κλύσμα γιά λόγου σου! (Σπλινισμ από μέσα.) 'Ο Μαύρος! γνωρίζω τὰ σάλπισιά του.

Ναί, πράγματι.

Πάμε νά τοῦ βγοῦμε μπροστά, νά τόν ὑποδεχτοῦμε.

Α νά, έρχεται.

(Μπαίνουν ὁ ΘΕΛΟΣ καί ἀκόλουθοι.)

ΚΑΣΙΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΚΑΣΙΟΣ

ΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΘΕΛΟΣ

Ω ὦραξέ μου πολεμιστή!

Ακριβέ μου 'Οθέλο!

Με θαυμασμό μεγάλον ὅσο κι ἡ χαρά μου σέ βρίσκω πρώτη ἐδῶ. (Ω χαρὰ τῆς ψυχῆς μου!)

Αν μετὰ κάθε μπόρα ἔρχονται τέτοιες κάλμες, οἱ άνεμοί ἄς φυσοῦν ὥς νά ζυπνήσει ὁ Θάνατος!

Μ' ἀγώνα ἄς καβαλάει τὸ πλοῖο βουνά από θάλασσα ψηλά σάν 'Ολύμπους καί πάλι νά βουλιάζει τόσο βαθιά ὥς νά 'Αδῃς ἀπ' τὰ οὐράνια!

Αν ἦταν τώρα ἐδῶ νά πέθαινα, θά πέθαινα ὑπερευτυχισμένος πὶ ρυθμαί, πῶς ἐκίωσα τόσο ἀπόλυτη χαρά ἡ ψυχὴ μου πού ἄλλη μακαριότητα σάν τούτη δέ ὀ' ακολουθήσει στὸ ἀγνωστο τὸ πεπρωμένο.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΘΕΛΟΣ

Μὴ δώσει ὁ Θεός, μόνον ἡ ἀγάπη κι ἡ εὐτυχία μας νά μεγαλώνει ὥς πλῆθαινουνε κι οἱ μέρες μας.

Αμήν, καλὲς δυνάμεις!— Δέ μπορῶ ὅσο θέλω νά ἐκφράσω τὴ χαρά μου. Ἐδῶ μὲ σταματάει, εἶναι πάρα πολλή ἡ χαρά : κι αὐτό, κι αὐτό, νά εἶναι οἱ μεγαλύτερες παραφωνίες πού ποτὲ θά κάνουν οἱ κροδιές μας! (Τὴ φιλεῖ.)

ΙΑΓΟΣ

ΘΕΛΟΣ

(Αἰσῶς του.) Ω, τώρα εἶσαι στὸν τόνο μιὰ χαρά, (μὰ ἐγώ) θά ξεκουρῶσω τ' ὄργανο πού κάνει αὐτὴ τὴ μουσική, ὅσο 'μαι τιμιος τέτοιος πού 'μαι.

Ἔλα νά πάμε στὸ καστέλι.— Νέα, φίλοι,

ὁ πόλεμός μας τέλειωσε, οἱ Τούρκοι πνίγησαν.

Πῶς εἶν' οἱ παλιοὶ γνωριμοὶ μου στὸ νησί;

Γλυκὰ θὰ σὲ λατρεύουνε πολὺ στὴν Κύπρο.

βρῆκα μεγάλη ἀγάπη ἀνάμεσά τους. Ὡ γλυκιά μου,

παρλάρω ἀπρεπὰ καὶ μωρουδίζω μέσ' στίς

χαρές μου. — Σὲ παρακαλῶ, καλέ μου Ἰάγο,

κατέβα στὸ λιμάνι καὶ ξερόρτωσ' τὰ μπαούλα.

φέρε τὸν καπετάνιο στὸ καστέλι· εἶν' ἄξιος

καὶ τοῦ ἀνήκει σέβας. — (Ἐλα. Δυσδαίμονα

καὶ πάλι καλῶς οὐίσαμε στὴν Κύπρο.)

(*Θυγαῖτον ὅλοι, ἔξω ἀπ' τὸν ΙΑΓΟ καὶ τὸν ΡΟΔΡΙΓΟ.*)

ΙΑΓΟΣ

Ἔλα εὐθὺς νὰ μέ βρεῖς στὸ λιμάνι. Ἔλα ἀμέσως. Ἄν

ἔχεις θάρρος — ἀφοῦ ὅπως λένε, ἀκόμη καὶ παρακατιανοὶ

ἄνθρωποι, (ὅταν εἶν' ἐρωτευμένοι) παίρνουνε κάποια εὐγε-

νεια πού δὲν τὴν ἔχουν γεννητάτοι — ἀκουσέ με. Ὁ ὑπα-

σπιστὴς ἀπόψε εἶναι ὑπηρεσία στὴ φρουρά : πρῶτα, πρέπει

νὰ σοῦ εἰπῶ τοῦτο (ἢ Δυσδαίμονα τὰ χεῖ φτискаὶ φανερὰ

αὐτόν.)

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Μ' αὐτόν! μὰ δὲν εἶναι δυνατόν.

Βάλ' τὸ δάχτυλό σου ἔτσι κι ἄς τὴν ψυχὴ σου νὰ φωτιστεῖ.

Βάλε μὲ νοῦ σου μὲ πόση ὀρμὴ πρωταγάπησε τὸν Μαῦρο,

μόνα γιὰ παλικοισμούς καὶ φανταστικὰ ψέματα πού τῆς

ἔλεγε καὶ θὰ ἐξακολουθήσει νὰ τὸν ἀγαπάει γιὰ τίς μποῦρ-

δες του; Μὴν ἀφήνεις τὴ γυναικτικὴ καρδιά σου νὰ κάνει

τέτοια σκεψή. (Τὸ μάτι τῆς θέλει θροφή καὶ ποῖα εὐχαρί-

στηση μπορεῖ νὰ ἔχει (θυοῦντας τὸν διάβολο;) Ὅταν τὸ

αἷμα γίνεῖ ἀνόρεχτο ἀπὸ τὴν ἐρωτικὴν πράξιν, χρειάζεται

γιὰ νὰ τοῦ ἐκναβάλει φωτιά καὶ νὰ δώσει στὸν χορτασμό

καινουργία ὁρεσθι ἐράσμιον πρόσωπο, συμπαθητικὴ ἡλικία,

τρόπους καὶ κάλλος) πού σ' ὅλα αὐτὰ ὁ Μαῦρος εἶναι λει-

πτός. Τώρα, μὴν ἔχοντας αὐτὲς τίς χρειάζομενες εὐκολίες,

ἡ καλομαθημένη εὐαισθησία τῆς θὰ νιώσει ἀπογοήτευση,

θ' ἀρχίσει νὰ μπουκώνει, θ' ἀηδιάσει καὶ θ' ἀποστραφεῖ

τὸν Μαῦρο. (ἢ ἴδια ἡ φύση τῆς θὰ τὴν ὀδηγήσῃ σ' αὐτὸ

και θα τη σπρώξει σε δεύτερη έκκληση. Τώρα, κύριε, μά
και το παραδεχτήκαμε αυτό, σαν θεση φανεστή κι αβίαστη,
ποιός στέκεται σε τόσο ψηλό σκαλοπάτι γι' αυτό το τυ-
χερό (όσο ο Κάσιος) "Ένας όμορφονιός πολύ σβούρας, πού
όλη του η εύσυνειδησία είναι να παρουσιάζεται τυπικά
πολιτισμένος και άνθρωπος, (για να κουμπασάρει καλύτερα
τις λάγνες και κρυφές του επιθυμίες) Μά κανέναν, κανέναν
έναν επιτηδαιό σαλταδόρο Ένας πού δέ γάνει ευκαιρία,
πού το μάτι του μπορεί να σφραγίσει και να παραχαράξει
προτερήματα, ενώ το αληθινό προτέρημα ποτέ δεν αυτο-
προβάλλεται (μάγκας του διαβόλου) Κι άπανω του ο μάγκας
είναι καλοφτιαγμένος, νέος κι έχει όλες τις χάρες πού
γυρεύουν η τρέλα και τ' άγουρα μυαλά (έναν μάγκα) σω-
στή πανούκλα! κι η γυναίκα τονε βρήκε κιόλας.
Δέ μπορώ να το πιστέψω γι' αυτήν αυτή 'ναι όλη άγνότητα.
Άγνότητα κολοκύθια! Το κρασί πού πίνει είναι καμωμένο
από σταφύλια αν είχε άγνότητα, ποτέ δε θα 'χε αγαπήσει
τον Μαυρό άγνότητα η πουτίγκα! Δεν είδες τα χαδάκια
πού του 'κανε στην παλάμη; Δεν το παρατήρησες;
Ναι, το παρατήρησα, άλλ' αυτό ήτανε μόνο τυπική ευγένεια.
Λαγνεία, με τούτο το γέρι! Προόμιμο και σκοτεινός πρό-
λογος στην ιστορία της άσέλγειας και των φυχικών στο-
χασμών. Τόσο έσίμωσαν ο ένας τον άλλον με τα χείλια
τους, πού οι άνάσες τους άγκάλιαστηκαν. Άγρεϊες σκέ-
ψεις, Ροδρίγο! Όταν αυτές οι άμοιβαϊότητες ανοίγουν τον
δρόμο, εύθης απόκοντα έργεται η κύρια και ουσιαστική
άσκηση, (το ένσωματωμένο συμπέρασμα) Φτώ! αλλά,
κύριε, άσε να σε 'όδηγήσω εγώ : εγώ σ' έφερα από τη
Βενετία. Έλα στη φρουρά απόψε για διαταγή, θα κάνεις
ό,τι σου πώ ο Κάσιος δέ σε γνώριζε. Δέ θα 'μαι μακριά
από σένα : θα βρεις καμια ευκαιρία να εξοργισεις τον
Κάσιο εί- με φωνές πολυ δυνατές εί- απειθαρχώντας
σ' αυτόν. η βρίσκοντας μόνος σου μιαν άλλη άφορμή πού
η ώρα θα σου παρουσιάσει πιο βολική.

ΡΟΔΡΙΓΟΣ
ΙΑΓΟΣ

ΛΑΓΝΕΙΑ
ΡΟΔΡΙΓΟΣ
ΙΑΓΟΣ

Κάσιος : Χάρις, κόν
Δυσδαίμονα : φρεσίνης, ψυχής
Οφείλει : λογισμών. 1-7-8 και 1-10

Πράξη Β', Σκ. 1

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Καλά

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Είναι άφες, κύριε, κι άφαιρείται απότομα και μπορεί να σε χτυπήσει : προκαλέσε τον να το κάνει γιατί έσασα μ' αυτό. Θα ξεσηλώσω τούτους τους Κυπριώτες σε ανταρσία που ή τάξη δε θα ξανάρθει στ' ασφαλή της αν δεν ξεριζωθεί ο Κάσιος. Έτσι εσύ θα 'χεις συντομότερο ταξίδι για τούς πόθους σου με τ' μέσα που εγώ στο μεταξύ θα σου προετοιμάσω και με το να βγει για καλ' το εμπόδιό απ' τη μέση, που χωρίς αυτό δεν έχουμε έλπίδες να προκόψουμε.

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Θα το κάνω, αν βρω καμιά κατάλληλη ευκαιρία. Έγώ σ' το έγγωμαι. Έλα σε λίγο να με βρεῖς στο φρούριο. Πρέπει να ξεμπαρκάρω τīs άποσκευές του. Γειά σου! Αντίο! (Βγαίνει.)

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Το πως την αγαπάει ο Κάσιος, το πιστεύω το πως κι αυτή τον θέλει, απλό και πιθανότατο.

Ο Μαύρος, κι άς μην τον χωνεύω, είναι πιστός.

Γενναίος κι αγαπ'αί. Θαρρώ θα 'ναι πολυάκριβας σύζυγος για τη Δυσδαίμονα. (Αλλά κι εγώ

την ποθώ κι όχι δίχως τελεικν πόση)

και ίσως κάπως είμαι υπόλογος γι' αυτό

το μέγα κρίμα — μα ένα μέρος για να θρέψω

το έγκυ μου, τι υποπτεύω πως ο λήγνος Μαύρος

σκατάρισε στη θέση μου κι αυτή ή ιδέα

σαν δηλητήριο τρώει τ' μέσα μου και τίποτα

ποτέ δε θα ευχαριστήσει την φυγή μου

αν δεν πατάίσουμε : γυναίκα για γυναίκα.

Είτε αν δεν πιάσει αυτό, θα τον ρίξω τέλος

σε ζήλια τόσο δυνατή που 'ο νους να μη μπορεί

να τη γιάνει. Αν αυτό το καταφέρω, αν τούτο

το βενετσιάνικο ζαγάρι που το συγκρατώ

με το λουρί (μην) παραβιάζεται, βοηθήσει,

θα 'χω άπ' τον σβέρκο πιάσει τον καλό μας (Κάσιο,

α τον σιαβάλω για μουντάρι άγοριον) στον Μαύρο —

ΟΘΕΛΟΣ

γιατί κι αυτόν φοβέμαι για τή νυχτικιά μου σκούφια —
θα μου 'γει ό Μαύρος (χάση, αγάπη, άνταμοιβή)
πού θα τον κάνω πωρίον γάιδαρο, γαλιάντας του
και ειρήνη και ήσυχία του, ώσπου νά τον δώ
νά τρελάθει. Έδω 'ναι, μά θελό 'ναι ακόμα :
τό μούτρο της τό κούβει πάντα ή διακολία
τό δείχνει πλέρια μόνον πάνω στη δουλειά.

(Βγαίνει.)

ΣΚΗΝΗ 2

Δρόμος.

(Μπαίνει ΚΗΡΥΚΑΣ διαβάοντας μία προκήρυξη και λαός
τόν ακολουθεί.)

ΚΗΡΥΚΑΣ

Είμαι επιθυμία του 'Οθέλου, του 'ξζιου και γενναίου στρα-
τηγού μας, τώρα πού έφτασαν όριστικά νέα πού λένε για
τήν τελειωτική καταστροφή του τουρκικού στόλου (όλοι)
νά ριχτούν στο ξεράντωμα, νά γορέψουν, ν' ανάψουν φω-
τιές, καθένας στην εύχαρίστηση και στο γλέντι πού τρα-
βάει ή όρεξη του· γιατί κοντά σ' αυτά τά καλά νέα, είναι
και ή γιορτή για τους γάμους του. Έτσι εύδωχσε νά
προκηρύξουμε. Όλα τά μαγειρεία θά 'ναι άνοιγτά κι ελεύ-
θερο για όλους φαγοπότι, από τώρα ώρα πέντε ώσπου ή
καμπάνα θά χτυπήσει έντεκα. Ό Θεός νά βλογάει τό
νησί την Κύπρο και τον γενναίο μας στρατηγό 'Οθέλο!

(Βγαίνει.)

ΣΚΗΝΗ 3

Στοά στον Πύργο.

(Μπαίνουν ΟΘΕΛΟΣ, ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ, ΚΑΣΙΟΣ και
ἀκόλουθοι.)

ΟΘΕΛΟΣ Μιγάλη μου, τὸν νοῦ σου ἀπόψε στὴ φρουρά:
ἄς μάθουμε μεῖς οἱ ἴδιοι τὸ ἔντιμο σταματήμα,
πρὶν ἀποκάμει ἡ φρονιμάδα.

ΚΑΣΙΟΣ Ὁ Ἰάγος πῆρε ὁδηγίες τί νὰ κάνει· ὥστόσο
θά 'χω τὸ μάτι μου ὁ ἴδιος ἀποπάνω.

ΟΘΕΛΟΣ Ὁ Ἰάγος εἶναι τιμιότατος. (Μιγάλη)
καληνύχτα· αὐριο ὅσο πὶο νωρὶς μπορεῖς
θελῶ νὰ σοῦ μιλήσω.— Ἐλα, ἀγάπη μου,
στὸ ἀπόχτημά μας τώρα θά 'ρθουνε οἱ καρποί:
γιὰ μένα καὶ γιὰ σένανε ἡ ἀπολαβή.
Καληνύχτα!

(Βγαίνουν ΟΘΕΛΟΣ καὶ ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ.)

(Μαίνεται ὁ ΙΑΓΟΣ.)

ΚΑΣΙΟΣ Καλῶς τὸν Ἰάγο· τώρα εἶν' ὥρα γιὰ φρουρά.

ΙΑΓΟΣ Ὅχι ἀπὸ τώρα, ὑπασπιστή μου, δὲν εἶναι ἀκόμα δέκα. Ὁ
στρατηγός μας μᾶς ἐδιώξε ἔτσι νωρὶς γιὰ τὴν ἀγάπη τῆς
Δυσδαιμόνας του, κι ἄς μὴν παραπονοιάμαστε γι' αὐτό· δὲν
ἔχει κάνει ἀκόμα γλυκιά νύχτα μαζὶ τῆς· κι αὕτῃ 'ναι
ἀπόλαψη γιὰ τὸν Δία.

ΚΑΣΙΟΣ Εἶναι ἐξαιρετὴ κυρία.

ΙΑΓΟΣ Κι ὅλη παιγνίδισμα, μά τὸ ναί.

ΚΑΣΙΟΣ Τόντι εἶναι πλάσμα ὅλο δροσιά καὶ χάρη.

ΙΑΓΟΣ Σοῦ 'χει ἓνα μάτι! Θαρρεῖς σαλπίζει κάλεσμα προκλητικό.

ΚΑΣΙΟΣ Ἐχει προκλητικὴ ματιά· κι ὅμως ὑπερῶς ὀλοτέλα σεμνή.

ΙΑΓΟΣ Κι ἔτσι μιλάει, δὲν κράζει στ' ἄρματα γι' ἀγάπη;

ΚΑΣΙΟΣ Ναί, εἶναι ἡ τελειότητά.

ΙΑΓΟΣ Ἐ, χαρὰ στὰ σεντόνια τους! Ἐλα, ὑπολογαγέ μου, ἔγω μὲν
κανάτα κρατοῖ κι ἐδῶ ἀπόξω εἶναι καναδυὸ λεβέντες Κυ-

ΘΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

πριῶτες, πού θά 'θελαν νά τραβήξουν μιὰ στήν ὑγειά τοῦ Μαύρου τοῦ 'Οθέλου.

"Οχι ἀπόψε, καλέ μου 'Ιάγο· ἔγω πολὺ φταγὸ καὶ φβολὸ μυαλό γιὰ πιστό : θά προτιμοῦσα ἢ καλὴ καρδιά νά ἐπινοήσῃς κάποιον ἄλλαν τρόπο γιὰ διασκεδάσῃ.

"Ὀ, εἶναι φίλοι μας, μόνο μιὰ κούπα : θά τὸ πιῶ ἐγὼ γιὰ σένα.

"Ἦπια μόνο μιὰ κούπα ἀπόψε, καὶ τὸ 'χε νερώσει μάλιστα ὁ κατεργάρης, καὶ δεῖς τί ἀναστατάωσῃ μοῦ 'φερε δῶ : μὲ ἀρρωσταίνει δυστυχῶς καὶ δὲν τολμᾶω νά δοκιμάσω καὶ μ' ἄλλο (τὴν ἀδυναμία μου)

"Ε, ἀνθρώπε, ἔχουμε γλέντι ἀπόψε, οἱ λεβέντες τὸ θέλουν. Πού εἶναι;

"Εδῶ ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα, παρακαλῶ κάλεσ' τοὺς μέσα. Θά τὸ κάνω, ἀλλὰ δὲ μ' ἀρέσει. (Βγαίνει.)

"Αν τὸν φορτώσω μὲ μιὰ κούπα μόνο, πρόσβαρη σ' ὅτι ἔχει ἀπόψε κιόλας πιεῖ, θά γίνῃ τόσο γκρινιαρὴς καὶ μυγιάγγιχτος ὥς τὸ σκυλάκι τῆς ματιμαῖ. Τώρα (ὁ τρελόπαθος Ραδούκος) πού ὁ ἔρωτας τοῦ γύρισε τὰ μέσα του ἔξω, ἤπιε ἀπόψε στήν ὑγειά τῆς Δυσδαίμονας κανάτες ὡς τὸν πάτο καὶ εἶναι στὴ φρουρά.

Τρεῖς Κυπριῶτες, νιοῦς, ἀρχοντοξίπασμένους, πού 'χουν πολὺ ψηλὰ κρεμάσει τὴν τιμὴ τους, ἀφρόκρεμα τοῦ πολεμάρχου νησιῦ, τοὺς ἔγω ἀνάβει ἀπόψε μὲ κανάτες ξέγειρες,

κι εἶναι κι αὐτοὶ φρουρά. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ μεθυσμένο σκυλάκι ἐγὼ νά σπρωξῶ τὸν Κάσιο νά κάμῃ κάτι, νά προσβάλῃ τὸ νησί.

Νά τοι, ἐρχονται. "Αν μόνον ἐγκρίνῃ τ' ὄνειρό μου ἢ συνέπειά, τὸ πλοῖο μου ἀρμενίζει πρὶμα καὶ μὲ τὰ δυὸ (μὲ τὸν ἄερα) καὶ (τὸ κύμα)

(Ξαναπαίρνει ὁ ΚΑΣΙΟΣ) μαζί του ὁ ΜΟΝΤΑΝΟΣ καὶ ὄχοντες. Ὑπηρέτης ἀκολουθεῖ μὲ κρασί.)

ΚΑΣΙΟΣ

ΜΟΝΤΑΝΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Γιὰ τὸν Θεό, μοῦ ἔδωσαν κιάλας καὶ ἥπια μιὰ φορά.
Μά τὴν πίστη μου, λιγάκι· οὔτε μιὰ μισή, μιλάει στρα-
τιώτης.

Κρασί! Ἔ!

(Τραγουδάει.)

Ἡ κανάτα ἃς κάνει κλὶν κλὶν,
ἡ κανάτα ἃς κάνει κλὶν κλὶν,
ὁ στρατιώτης μιὰ ψυχή
κι ἡ ζωὴ μιὰ πιθαμὴ
κι ἄστε τὸν στρατιώτη ἃς πίνει.

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Κρασί, παιδιά!

Μά τὸν Θεό, ἔξογο τραγοῦδι!

Τό 'μαθα στὴν Ἀγγλία, ὅπου πραγματικὰ εἶναι πολὺ δυ-
νατοὶ στὸ πιτό, ὁ Δανὸς σου, ὁ Γερμανὸς σου, κι ὁ κοι-
λάρας ὁ Ὀλλανδὸς σου — ἔ πιέτε το! — δὲν εἶναι τίποτα
μπαρὸν στὸν Ἀγγλὸ σου.

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Εἰν' ὁ Ἀγγλὸς τόση ἱκανὸς στὸ πιτό;

(Τὸν Δανὸν) σ' τὸν ξαπλώνει γάμω ξερόν πίνοντας· χωρὶς
νὰ ἰδρῶσει, σοῦ βάζει κάτω τὸν Ἀλαμάνο· κάνει τὸν
Ὀλλανδὸ σου νὰ ξεονάει, κι αὐτὸς παραγγέλλει ἄλλη κανάτα.

ΚΑΣΙΟΣ

ΜΟΝΤΑΝΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Στὴν ὑγιεινὰ τοῦ στρατηγικοῦ μας!

Μπράβο, ὑπολογαγέ, εἶσαι μαζί σου.

ὦ, γλυκιὰ Ἀγγλία!

(Τραγουδάει.)

Τοῦ Στέφανου, ἄξιον βασιλιά,
κάνει μιὰ λίρα τὸ βρακί.
Τὸν ράφτη του καλεῖ μὲ βιὰ
δὲ δίνω λέει οὔτε μισή.

Κεῖνος τσανὸς μὰ ἐμεῖς οἱ ἄπλοι
μὴ θέλουμε τὴν ξιπασιά·
τοῦ τόπου εἰν' ἡ καταστροφὴ,
γι' αὐτὸ ἃς φοροῦμε τὰ παλιά.

ΘΕΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

Μά τὸν Θεό, αὐτὸ εἶναι πιὸ ἔξωχο τραγοῦδι ἀπὸ τ' ἄλλο.

Θές νὰ τὸ ἐναγκούσεις;

Ὀχι· γιατί τὸν ἔχω ἀνάξιο γιὰ τὴ θέση του, ποὺ κάνει
τέτοια πράματα. Ἐ, ὁ Θεὸς εἶναι ἀπὸ πάνω ἀπ' ὅλους·
κι εἶναι φυγὲς ποὺ πρέπει νὰ σωθῶν· κι εἶναι φυγὲς ποὺ
δὲν πρέπει νὰ σωθῶν.

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

Σωστά, ὑπολογαγέ μου.
Ὅσο γιὰ πρότη μου, χωρὶς νὰ πρὸςβάλλω τὸν στρατηγὸ
οὔτε ἄλλον ἀνώτερον, ἐπιβίω νὰ σωθῶ.

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

Τὸ ἴδιο κι ἐγώ, ὑπολογαγέ.
Μάλιστα· μὴ μὲ τὴν εἰδέά σου, ὅχι πρὶν ἀπὸ μένα· ὁ ὑπο-
λογαγὸς θὰ σωθεῖ πρὶν ἀπ' τὸν σημαιοφόρο. Ἐ ὅχι ἄλλο,
φτάνει, ἄς πάμε στὶς δουλειές μας. (Ὁ Θεὸς νὰ συγώρεσι·
τίς ἀμαρτίες μας!) Κύριοι, ἄς κοιτάξουμε τίς δουλειές μας.
Δὴ νομίζατε, κύριοι, πὺς εἶμαι μεθυσιμένος· τοῦτος εἶναι
ὁ σημαιοφόρος μου· τοῦτο εἶναι τὸ δεξιὸ μου χέρι, καὶ
τοῦτο τὸ ἀριστερό μου χέρι. Δὲν εἶμαι μεθυσιμένος τώρα·
στέχωμαι ἀριετὰ καλὰ καὶ μελάν ἀρετὰ καλὰ.

ΟΛΟΙ

ΚΑΣΙΟΣ

Ἐξαιρετικὰ καλὰ.

Πολὺ καλὰ λοιπόν· νὰ μὴ νομίζατε πὺς εἶμαι μεθυσιμένος
(Βγαίνει.)

MONTANOS

ΙΑΓΟΣ

Στὸν προμαχῶνα, φίλοι· πάμε γιὰ φρουρά.
Βλέπετε αὐτὸν τὸν φίλο ποὺ ἔφυγε μπροστά;
Εἶναι στρατιώτης νὰ σταθεῖ πλάι στὸν Καίσαρα,
καὶ νὰ δικτάζῃ· ἄμ κοίτα μόνο καὶ τὸ πάθος του,
κάνει ἀκριβῶς ἰσημερία μὲ τὴν ἀξία του,
τὴ ἰσφαρίζουν τὸ ἓνα τὸ ἄλλο· εἶναι κρίμα.
Φοβάμαι ποὺ τὸν ἐμπιστεύεται ὁ Ὁθέλος
μὴ τυγὼν σὲ ἀσχημὴ ὥρα αὐτὸ τὸ ἐλάττωμά του
ταρακουνήσῃ τοῦτο τὸ νησί.

MONTANOS

ΙΑΓΟΣ

Μὰ ναι συνά ἔτσι;
Πάντα ἔναι ὁ πρόλογος τοῦ ὅπνου του· ἀγρυπνᾷ
ὥσπου νὰ κάνει τὸ ρολοὶ δύο γύρους, ἂν
δὲν τοῦ κουνήσῃ τὸ πιστό τὴν κούνια του.

MONTANOS Θά 'πρεπε νά 'χε ιδέα ὁ στρατηγός γι' αὐτό.
Μπορεῖ νά μὴν τὸ βλέπει εἴτε ἐγτιμάει καλόκαρδα
τὶς ἀρετὲς ποὺ δείχνει ὁ Κάσιος καὶ δὲν
κοιτάει κακίες του. Δὲν εἶν' ἔτσι;

(Μπαίνει ὁ ΡΟΔΡΙΓΟΣ.)

ΙΑΓΟΣ (Ἰδιαίτερα σ' αὐτόν.) Τί 'ναι, Ροδρίγο! Σὲ παρακαλῶ,
κοντὰ στὸν ὑπολογιστὴ ἄντε!

(Βγαίνει ὁ ΡΟΔΡΙΓΟΣ.)

MONTANOS Κι εἶναι μεγάλο κρίμα ὁ γενναῖος ὁ Μαῦρος
νά ριψοκινδυνεύει (ἐτοίμα θέση) τοῦ 'ναι
ὁ δεύτερος ἐαυτός του μ' ἓναν κεντρωμένον
μ' ἐλαττωμα. Θὰ ἦταν πράξη τιμῆς ἐν
τῷ λόγῳ στὸν Μαῦρο.

ΙΑΓΟΣ Εγὼ ὄχι γιὰ ὅλο τοῦτο τ' ὁμοοφο νησί
Εγὼ ἀγαπῶ πολὺ τὸν Κάσιο καὶ θά 'κανα ὅ,τι
μπορῶ γιὰ νὰ τὸν γειάνω ἀπ' τὸ κακό του αὐτό.
Μ' ἔκου! Τί πασχόει;

ΦΩΝΗ (Ἀπὸ μέσα.) Βοήθεια! βοήθεια!
(Ξαναμπαίνει ὁ ΚΑΣΙΟΣ κυνηγώντας τὸν ΡΟΔΡΙΓΟ.)

ΚΑΣΙΟΣ Κανά-να! μακαρά!

MONTANOS Τί τρέχει, ὑπολογιστέ;

ΚΑΣΙΟΣ Ένας μάγκας νὰ μοῦ μάθει τὰ καθήκοντά μου! Θὰ τὸν
δεῖρω τὸν μούργο ὥσπου νὰ γωθεῖ σὲ καμιὰ νταμιτζάνα.

ΡΟΔΡΙΓΟΣ Νὰ δαίρεις ἐμένα!

ΚΑΣΙΟΣ Μιλᾶς κιόλα, κάθαμα! (Τὸν δέσνει.)

MONTANOS Υπολογιστέ μου, σὲ παρακαλῶ, κρατήσου.

ΚΑΣΙΟΣ Δσε με, κύριε, νὰ μὴ σοῦ σπάσω τὸ κεφάλι

MONTANOS Ἐλα, ἔλα, εἶσαι μεθυσμένος.

ΚΑΣΙΟΣ Μεθυσμένος!

(Ξιφομαχοῦν.)

ΙΑΓΟΣ (Ἰδιαίτερα στὸν ΡΟΔΡΙΓΟ.)
Δρόμο σοῦ λέω, ἔβγα καὶ φώναξε: (ἀνταρσία!)

(Βγαίνει ὁ ΡΟΔΡΙΓΟΣ.)

Μή, ὑπολογιστέ! Γιὰ τὸν Θεό, ἔ, κύριοι!

ΟΘΕΛΟΣ

Βοήθεια, ε! ύπολογανέ! κύριε! Μοντάνο! κύριε!
Εδώ, παιδιά! μά την αλήθεια, ωραία φρουρά!

(Χτυπάει καμπάνα.)

Ποιός βαράει την καμπάνα; Διάβολε, ελη ή πόλη
θα σηκωθεί στο πόδι! (Υποκρίστη) κρατήσου,
για τον Θεό, θα ντροπιαστείς για πάντα.

(Μπαίνουν ΟΘΕΛΟΣ και ακολουθούν.)

ΟΘΕΛΟΣ

Τί γίνεται εδώ;

ΜΟΝΤΑΝΟΣ

Νά πάρει ή όρχή! Μου τρέχει τὸ αἷμα·
κατηρώθηκα για θάνατο.

ΟΘΕΛΟΣ

Σταθείτε, στη ζωή σας!

ΙΑΓΟΣ

Σταθείτε, στάσου, κύριε ύπολογανέ! Μοντάνο!
Κύριοι! ξεγάσατε τὴ θέση και τὸ γρέος σας;
Σταθείτε! σᾶς μιλάει ὁ στρατηγός σταθείτε,
εἶναι ντροπή!

ΟΘΕΛΟΣ

Τί, πῶς, τί ἔτρεξε, ε! ἀπὸ τί προῆλθε αὐτό;
Γίναμε Τούρκοι και στοὺς ἐκυτοὺς μας κάνουν
κεῖνο πού ἐμπόδισε ὁ θεός νά κάνουν οἱ ἀπιστοί;
Ντροπή σας, (χριστιανοί,) ἔγι βάρβαρα τσακώματα.
Ὅποιος ἀπλώσει για τὸν γαστασιὸ τῆς λύσσας του,
δὲν ψηφάει τὴ ζωὴ του· πέθανε ἂν σαλέψει.
Πάψ' τὴν ἀπαίσια αὐτὴ καμπάνα! ἀπὸ τὸν τρόμο,
θ' ἀγριέψει τὸ νησί. Τί τρέχει, ἀνθρώποι;

ΙΑΓΟΣ

Τίμιε Ἰάγο, πού εἶσαι σὺν νεκρὸς ἀπὸ τὴ λύπη,
μίλα, ποιὸς τ' ἄργισε; Σ' ὀρκίζω στὴν ἀγάπη σου.
Δὲν ξέρω· μὰ ὅλοι, φίλοι ὡς τώρα, τώρα μόλις,
μὲ φέρισμο και λόγια σὺν γαυποῦς και νύφη
πού γούνονται για τὸ κρεβάτι· και μεμιάς, —
σάμπως νά τρέλανε κάποιο ἄστρο τοὺς ἀνθρώπους, —
ὄξω σπαθιά, τουπᾶν τὰ στήθια ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου
μὲ ἄχι ματωμένο. Δὲ μπορῶ νά εἰπῶ
ποιὸς ἔκαμιν ἀρχὴ σ' αὐτὰ τ' ὀστεῖα καυώματα,
κι εἴθε σὲ μάχη δοξασμένη νά 'γα γάσει
τοῦτα τὰ κανιὰ πού μ' ἔφεραν σ' αὐτὰ νά πάρω μέρος.

ΟΘΕΛΟΣ Πώς έγινε, Μιχάλη, και ξεχάστης έτσι;
 ΚΑΣΙΟΣ Ζητάω συγγνώμη· να μιλήσω δε μπορώ.
 ΟΘΕΛΟΣ Λέει Μοντάνο, έσύ 'σουνα πολιτισμένος,
σοβαρός και με ήθος όπως από νέον
α' ήξερε ο κόσμος και μεγάλο είν' τ' όνομά σου
σέ στόματα με στερή γνώση Πώς συμβαίνει κι έτσι
 κομμάτιασες τή φήμη σου και σπαταλᾷς
 τήν πλούσια γιά σένα γνώμη γιά νά βγάλεις
 όνομα νυχτοκαβατζή; Δώσε μου απάντηση.

MONTANOS Λέει 'Οθέλο, είμαι βαριά τραυματισμένος·
 ο 'Ιάγος ο σημαιοφόρος σου υποσεί νά σέ
 πληροφορήσει, οίκονομάω τὰ λόγια, κάπως
 δύσκολο νά μιλήσω γιά ό,τι ξέρω· ούτε γνωρίζω
 νά 'κανα απόψε ή νά είπα τίποτα στραβό,
 έξω αν ή αγάπη του έαυτου σου είναι καλή
 κι είν' άμαρτία ν' άμύνεσαι άμα σέ χτυπάει ή βία.

ΟΘΕΛΟΣ Μά τὰ ούραγία, τὸ αἷμα πάει νά μοῦ κυριέψει
τὸν πὶο γερό ὄδηγό και πάθος νά θαλώσει
τὴν πὶο καλή μου κρίση και νά μπεῖ μπροστά
 "Έτσι νά χάρω, μόν' νά σιώσω τοῦτο τὸ μπρότσο,
θά πέσει ὁ πὶο καλὸς σας κάτω ἀπ' τὴν ὁρτὴ μου
Θέλω νά μάθω πῶς αὐτὸ τὸ μάλημα ἄργιος
ποιὸς ἦταν ἡ ἀφορμή και αὐτὸς ποὺ ἀποδειγνέ
ὁ αἷμα (κι ἂν ἀκόμα εἴν' ἀδερφός μου δίδυμος
μ' ἔχασε. Πῶς! σέ πόλη ἐμπόλεμη, ἀγριεμένη,

ΑΝΤΙΘΕΣΗ

ποὺ τρέμουν οἱ καρδιές τοῦ κόσμου ἀπὸ τὸν φόβο,
 νά δημιουργοῦμε ἀτομικά, σπιτοκαβγάδες,
 νύγτα, και στὴ φρουρά, τὸν φρουρὸ τῆς ασφάλειας!
 Μά εἶναι τερατῶδες. 'Ιάγο, ποὺς πρωτάρχισε;
 MONTANOS Ἄν ἀπὸ φιλικὸ δεσμὸ ἢ συναδερφότητα
προσφέρεις πὶο πολλὰ ἢ πὶο λίγα ἀπ' τὴν ἀλήθεια,
δεν εἶσαι στρατιώτης.

ΙΑΓΟΣ Μὴν έτσι με κεντᾷς, κάλλιο 'γω νά μοῦ κόβαν
 τὴ γλώσσα τούτη ἀπὸ τὸ στόμα μου παρὰ

«Εἰπὼ κακὸν γιὰ τὸν Μιγάλη Κάσιο
μὰ ᾿χω παποίθησα πὼς ἂν πῶ τὴν ἀλήθεια
δὲ θὰ τὸν βιάσει διόλου. "Ἐταί εἶναι, στρατηγέ.
 Ἐνὼ ἐγὼ κι ὁ Μοντάνος κουβεντιάσαμε. Ἐξαφνὰ
 ἔρχεται κάποιος κολάζοντας βοήθεια,
κι ὁ Κάσιος τὸ κατόπι του μὲ τὸ σπαθί ἴσα
νὰ τὸν ξεκάνει. Τότε ὁ κύριος ἀπὸ δῶ
μπήκε μπροστὰ στὸν Κάσιο νὰ τὸν ἡσυχάσει
ἐγὼ κυνήγησα τὸν φίλο πού ξεφώνιζε,
γιὰ νὰ μὴ μὲ τὸ ἀλαλητό του, ὅπως κι ἔκανε,
πᾶσει ἡ πόλη σὲ τρέμο· αὐτός, στὰ πόδια γρήγορος,
μου ξεφυγε κι εὐθὺς ἐγύρισα γιατί ἀκουσα
τὸ γλῆγλισμα καὶ τίς γτυπιές ἀπὸ σπαθιά,
καὶ τὸν Κάσιο νὰ βοῖζει ἔτσι πού ὡς ἀπόψε
ποτέ δὲν τὸ εἶχα ξεναῖδεϊ. "Ὅταν ἐγύρισα, —
 πολὺ λίγο ἔλειψα, — τοὺς ἔβρα τακκωμένους
 νὰ δίνουν καὶ νὰ παίρνουν, ἔτσι καθὼς ἦταν
 ὅταν ὁ ἴδιος σὺ τοὺς γώρισες. Δὲν ἔγω
 κι ἄλλα νὰ εἰπῶ γι' αὐτό· μὰ οἱ ἄνθρωποι ἄνθρωποι εἶναι·
κι ὁ πιὸ καλὸς ξεγινέται κάποτε. "Ἄν ὁ Κάσιος
 τοῦ φέρθῃ κάπως ἀσκημὰ, ὅπως οἱ ἄνθρωποι ὄντας
 ὀργισμένοι χτυπᾶν κι αὐτοὺς πού θέλουν τὸ καλὸ τους,
ὁμῶς βέβαια ὁ Κάσιος, πιστεύω, ἐδέχθη
ἀπ' αὐτὸν πού ᾿φυγε κάποια ἀναξιοπρέπεια,
πού ὑπομονὴ δὲν τὴ σηκώνει.

ΟΘΕΛΟΣ

Ἐξέρω, Ἰάγο, ἡ τιμιότητα κι ἡ ἀγάπη σου
 μικραίνουν τὸ κακό, (τὸν Κάσιο ν' ἀλαφροῦσουν)
Κάσιε, σ' ἀγαπῶ (μὰ πιά ποτέ δὲ θὰ σὰς
 ὑπασπιστής μου.

(Μπαίνει ἡ ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ μὲ ἀερολουθία.)

Νάλ ἐσηκώθη κι ἡ ἀκριβὴ μου ἀγάπη·
 (στὸν ΚΑΣΙΟ) νὰ γίνεις μᾶθημα.

Τί τρέχει;

"Ὅλα καλά, γλυκιὰ μου, τώρα· πᾶμε γιὰ ὕπνο.—

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

Γιὰ τίς πληγές σου, κύριε, θά γίνω ἐγώ ὁ ἴδιος
γιατρός σου — πάρτε τον. (Βυάζουν τὸν ΜΟΝΤΑΝΟ ἔξω.)

Ἰάγο,

ρίξε στὴν πόλη μιὰ προσεχτική ματιά
κι ἡσύχασε ὅσους ἔχει ἀναστατόσει τοῦτο
τὸ ἄθλιο μάλωμα. — Ἐλκ, Δυσδαίμονα,

οἱ εἶναι τοῦ στρατιώτη ἡ ζωὴ

(ἀπ' τὸ γλυκὶο του γλάρωμα τότε ζυπνᾷ ἡ ταραχὴ
(Ἠγαίνοντ' ὅλοι, ἔξω ἀπ' τὸν ΙΑΓΟ καὶ τὸν ΚΑΣΙΟ.)

ὦ, πληγώθηκες, ὑπολογαγέ;

Ναί, πληγὴ ἀγιάτρευτη.

Παναγία μου, γιὰ τὸν Θεό!

ὑπόληψη, ὑπόληψη, ὑπόληψη! ὦ! ἔχασα τὴν ὑπόληψή
μου! ἔχασα τὸ ἀθάνατο κομμάτι τοῦ ἑαυτοῦ μου κι ὁ Θεός
μένει εἶναι χτηνώδες. Ἡ ὑπόληψή μου, Ἰάγο, ἡ ὑπόληψή
μου!

ΙΑΓΟΣ

Σάν τίμιος τὸ λέω, νόμισα πὼς πήρες πληγὴ τοῦ κορμιοῦ,
αὐτὸ πονᾷ περισσότερο ἀπὸ τὴν ὑπόληψη. (Ἡ ὑπόληψη
εἶν' ἕνα μάταιο καὶ πολὺ κάλπικο παρᾶσημο καὶ συγγὰ
τὸ παίρνεις ἀνάξια καὶ τὸ γάνεις παράξια) ἂν ἔχασες
διόλου, καμιά ὑπόληψη, ἔξω κι ἂν ἔχασες τὴν ὑπόληψή
πού ἔχεις ὁ ἴδιος στὸν ἑαυτό σου! Μπα, μὲ, ἄνθρωπε,
εἶναι τρόπος νὰ ξανακερδίσεις τὸν στρατηγὸ· τώρα εἶσαι
μόνον διωγμένος ἀπ' τὴ διάθεσή του, ποινὴ μᾶλλον ἀπὸ
πολιτικὴ παρὰ ἀπὸ ἔγγρα· ἀκριβῶς σάν ἕναν πού χτυπάει,
χωρὶς νὰ τοῦ χεῖ ρταίξει, τὸν σκύλο του, γιὰ νὰ φοβερίσει
ἕνα ἀγέρωχο λιοντάρι. Καλόπιασέ τον πάλι κι εἶναι δικός
σου.

ΚΑΣΙΟΣ

Μᾶλλον νὰ τὸν παρακαλέσω νὰ μὲ περιφρονήσει κι ὄχι
ν' ἀπάτησάω ἕναν τόσο καλὸν διοικητὴ ἕνας τόσο κοῦφιος,
τόσο μεθυσμένος κι ἀπερίσκεπτος ἀξιωματικός. Νὰ με-
θύσω! καὶ νὰ λαλῶ σάν παπυγάλος! καὶ νὰ καβγαδίζω,
νὰ κομπάζω, νὰ βλασημάω, καὶ νὰ κάνω παλικαριές στὸν
ἑαυτό μου τὸν ἴδιο! (Ὡς εἶς ἀόρατο δαίμονα τοῦ κρασιοῦ)

ΘΕΒΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ἂν δὲν ἔγεις ἔνοια νὰ γνωρίζεσαι ὅς σέ λείπει διάβολο.

Τί 'ταν αὐτὸς ποὺ τὸν κυνήγαγες μὲ τὸ σπαθί σου; Τί σοῦ 'γε κάνει;

Δὲν ξέρω.

Μπορεῖ;

Θυμᾶμαι ἓνα σωρὸ πράγματα, μὰ τίποτα ὁρισμένο· τὸν καβγά, ἀλλὰ ἀπὸ ποῦ, τίποτα. Ὁ Θεὸς μου, νὰ βάζουν οἱ ἀνθρώποι ἓναν ἐχθρὸ στὸ στόμα τους γιὰ νὰ τοὺς παίρνει τὰ μυαλά! Ἀντί νὰ μᾶς δίνει χαρά, εὐθυμία, εὐχαρίστηση καὶ χειροκρότημα, νὰ μᾶς μεταμορφώνει σὲ χτήνη.

Μπά, μὰ τώρα εἶσαι ἀκοιτᾶ καλὰ· πὼς ἔτσι καὶ συνήθεις; Εὐδόκησε δὲ δαίμονας τῆς μέθης κι ἔδωσε τὴ θέση τοῦ στὸν δαίμονα τῆς ὀργῆς· ἡ μιὰ ἀτέλεια μοῦ δείχνει μιὰν ἄλλη, γιὰ νὰ μὲ κάνει στ' ἀλήθεια νὰ περιφρονήσω τὸν ἐαυτό μου.

Ἐλα, εἶσαι πολὺ αὐστηρὸς ἠθικολόγος. Κατὰ τὴν ὥρα, τὴ θέση, τὴν κατάσταση τοῦ τόπου ἐδῶ, θὰ εὐχόμουν ἀπὸ καρδίας νὰ μὴ γινόταν αὐτὸ ποῦ 'γινε, μὰ μιὰ κι ὅ,τι ἔγινε ἔγινε, διορθώσε το, γιὰ τὸ καλὸ σου.

Νὰ τοῦ ζητήσω τὴ θέση μου πάλι γιὰ νὰ μοῦ εἰπῇ εἰμαι μέθυσος! Κι ἂν εἶχα τόσα στόματα ὅσα ἡ Ἰδρα, μιὰ τέτοια ἀπάντηση θὰ μοῦ τὰ βούλωνε ὅλα. Ἰώρα νὰ εἶσαι ἀνθρώπος μὲ κρίση, νειμῆς τρελὸς καὶ ἀνέπαινος γέλας! Ὁ παραξενιά! Ἡδὲ πρὸς πρὸς αὐτὰ κούπα εἶναι καταραμένη κι ἔχει μέσα τὸν διάβολο.

Ἐλα, ἔλα· τὸ καλὸ κρασί εἶναι καλὸ, καλόβολο πρᾶμα, ἂν τὸ καλομεταχειρίζεσαι· μὴν κηρύχνεις πιά ἐναντίον τοῦ. Καί, ὑπολογαγέ μου, πιστεύω τὸ πιστεύεις πῶς σ' ἀγαπάω.

Πολὺ καλὰ μοῦ τὸ ἀπόδειξες, κύριε. Ἐγὼ μεθυσμένος!

Κι ἐσὺ κι ὁ καθένας μπορεῖ νὰ μεθύσει κάποτε, ἀνθρώπε.

Ἐγὼ θὰ σοῦ πῶ τί πρέπει νὰ κάνεις. Ἡ γυναῖκα τοῦ

στρατηγοῦ μας εἶναι τώρα ὁ στρατηγός· μπορῶ καὶ τὸ λέω αὐτὸ ἔχοντας ὑπόψη μου πὼς τώρα εἶναι ἀφοσιωμένος καὶ παραδομένος στὸ νὰ μελετᾷ, σημειώνει καὶ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

υπογραμμίζει τὰ μέλη τῆς καὶ τίς γάρ ἐστι. Εὐμολογῇ-
σου τῆς λευτέρα, φορτώσου τὴν· θὰ καταφέρει νὰ σέ ξανα-
βάλει στὴ θέσῃ σου. Εἶναι καρδιά τόσο αἰσθη, τόσο καλή,
τόσο πρόθυμη, τόσο εὐλογημένη, ποὺ τὸ νομίζει κακία
τῆς καλοσύνης τῆς τὸ νὰ μὴν κάνει περισσότερα ἀπ' ὅ,τι
τῆς ζητοῦν. (Αὐτὸ τὸ σπᾶσιμο ἀνάμεσα σὲ σένα καὶ τὸν
ἄντρα τῆς παρακάλεσέ τῃ νὰ τὸ ἐπανακουνήσει καὶ βάζω
τὸ μέλλον μου μὲ ὅτιδήποτε ὅποιος ἀξίας, τὸ αἶσμα, αὐτὸ
τῆς ἀγάπης σας θὰ γίνεῖ πὺρ γερὸ ἀπ' ὅ,τι ἦταν πρὶν.
Καλὰ μὲ συμβουλεύεις.

Σὲ βεβαιώνω, μὲ ἀληθινὴ ἀγάπη καὶ φίλη τιμω.
Τὸ πιστεύω ἀπόλυτα· καὶ νωρὶς τὸ πρῶτ' ὅταν θὰ ζητήσω ἀπ' τὴν
ἐνῶση Δυσδαίμονα νὰ μεσολαβήσει γιὰ μένα. Ἀπελπι-
ζομαι ἀπ' τὸ μέλλον μου ἂν μὲ πιάσουν ἐδῶ.

Μὲ τὸ δίκαιο σου. Καληνύχτα, ὑπολογανέ· πρέπει νὰ ἰδῶ
τὰ φαντά.

Καληνύχτα, τίμιε Ἰάγο. (Βγαίνει ὁ ΚΑΣΙΟΣ.)

Καὶ ποίος μπορεῖ νὰ εἰπεῖ πὺρ παίζω ὁλόκληρο
Ἀφοῦ ναι ἡ συμβουλή μου αἰσθη καὶ τιμω, λογική,
καὶ τόντι (ὁ δρόμος γιὰ νὰ ξαναπάει στὸν Μαῦρο;
Γιατὶ εἶναι τὸ πὺρ εὐκολο γιὰ τὴν καλόβολη
τῆς Δυσδαίμονα νὰ βολέψει κάθε τιμω
αἰτήμα. Εἶναι πλασμένη τόσο εὐφορῃ, ὅπως
τὰ λευτέρω στοιχεῖα, καὶ ἐπειτα τῆς εἶναι
ὑπάκουος ὁ Μαῦρος, καὶ ἂν εἶν' ν' ἀρνηθεῖ
τὸ βάπτισμά του, ὅλες τίς βούλες καὶ τὰ σύμβολα
τοῦ λυτρωμοῦ, ἡ φυγὴ του εἶν' ἔτσι στὴ λατρεία τῆς
πεδουκλωμένη, ποὺ μπορεῖ νὰ κάνει, νὰ ξεκάνει,
νὰ χεῖ ὅ,τι θέλει ἐνόςω ὁ πόθος του γιὰ αὐτὴ
θὰ ναι ὁ θεὸς γιὰ τὴν ἀδυναμία αὐτῆς
τοῦ ἀργανισμοῦ του. "Ε, πὺρ λοιπὸν ἐγὼ εἰμ' ἀρεῖος
ἂν συσταίνω στὸν Κάσιο αὐτὸν τὸν ἴσιο δρόμο
γιὰ τὸ καλὸ του; "Ε, θεῖα κόλαση! "Ὅταν δαίμονες
θέλουν νὰ σπεύρουν τίς πὺρ μαῦρες ἀμαρτίες τους,

γοητεύουν πριν με ουράνια θεάματα, όπως τώρα
 εγώ· γιατί ενώ ο τρελός αυτός ο τίμιος
 θα λείπει στη Δυσδαμόνα να νοιαστεί για γάση του
 κι αυτή γι' αυτόν με θέρη θα μιλάει στον Μαύρο,
 θα χύσω τούτη την πανούκλα μέσα σ' αυτή του,
 πώς τον άδικα λεί γι' ασέλγεια του κορμιού της·
 κι όσα πιο θα πασχίζει αυτή για να του κάνει
 τη γάση, τόσο θα ξεκάνει και την πίστη
 του Μαύρου.

Έτσι, θα κάμω εγώ την άρετή της πίσας,
 κι απ' τη μεγάλη καλοσύνη της το όργιο
 του θα τους υπλέξει όλους αυτούς.

(Μπαίνει ο ΡΟΔΡΙΓΟΣ.)

Τί 'ναι, Ροδρίγο;

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

Ακολουθεί εδώ το κυνήγι όγι σαν ζαγάρι κυνηγάρικο, πα-
 ρά για να πληθύνει το σκυλελόι. Τα γοητεύατά μου σχεδόν
 σώθηκαν· είμαι απόψε εξαιρετικά όρατα ευλοφορωμένος·
 και θαρρώ ή συνέχεια θα είναι γ' άπαρτήσω πείρα από
 τα βάσανά μου, κι έτσι γιαίς καθόλου χρήματα και λίγο
 ανόθετες να γυρίσω στη Βαγνέτι.

ΙΑΓΟΣ

(Πόσο φταγού είναι οι άνοπύμονοι) Γιατρεύτη
 ποτέ πληγή μεμιάς και όγι άγάλια-άγάλια;

Έσείς, δουλεύουμε με νου κι όγι με μάγια

κι ό νοός μας κρέμεται απ' τον γρόνο τον όννο

Δέν πās καλά; (Ο Κάσιο) σ' έδειρε και σύ μ' αυτό
 το μικροτύπημα τον ξήλωσες τον Κάσιο.

Αν και πολλά όμορφαίνουν με το βλέμμα του ήλιου,
 καρποί που άνθίσαν πρώτοι θα ώριμάσουν πρώτοι.

Υπομένετε λίγο, διάτανε, ξημέρωσε.

Λαρό και όραση κάνουν να φαίνονται οι ώρες

μικρές. Τραβήξου άντε στο κατάλυμά σου·
 δρόμο σου λένω· θα μάθεις κι άλλα άργότερα· όχι,
 πήγαινε.

(Βγαίνει ο ΡΟΔΡΙΓΟΣ.)

Είπα διὰ πράγματα νὰ γίνουν :

πρέπει τώρα ἡ γυναίκα μου νὰ κάνει λόγο
στὴ Δυσδαίμονα γιὰ τὸν Κάσιο· θὰ τὴ βάλω.

Ἐγὼ στὰ μεταξύ νὰ ἴω τὸν Μαῦρο πάρει
καὶ νὰ τὸν πάω νὰ πέσει ἀπάνω ποῦ θὰ βρεῖ
τὸν Κάσιο νὰ παρακαλᾷ τὴ γυναίκα του.

Ναί, ναί· εἰν' αὐτὸς ὁ δρόμος μου τὴ μηχανή
νὰ μὴν τὴ σταματήσουν ἐρῶ κι ἀναβολή.

Ραίνορο

ΠΡΑΞΗ ΤΡΙΤΗ

ΣΚΗΝΗ 1

ΣΥΝΑΓΩΓΗ

Κύπρος. Μπροστά στὸν Πύργο.

(Μπαίνουν ὁ ΚΑΣΙΟΣ καὶ μερικοὶ μουσικοί.)

ΚΑΣΙΟΣ

Μαστόροι, ἐδῶ νὰ παίζετε, θὰ βγοῦνε οἱ κόποι σας·
κάτι ποὺ νὰ 'ναι σύντομο καὶ νὰ πύχθειτε
αὐτὴ σου μέρα, στρατηγέ.

(Παίζει μουσική.)

(Μπαίνει κομμικός.)

ΚΩΜΙΚΟΣ Ἔ, μαστόροι, τὰ ὄργανά σας ἦταν στὴ Νάπολη ποὺ μιᾶν
ἔτσι συναγωμμένα;

Α' ΜΟΥΣ. Πῶς, κύριε, πῶς;

ΚΩΜΙΚΟΣ Παρακαλῶ αὐτὰ εἶναι ποὺ τὰ λένε πνευστὰ ὄργανα.

Α' ΜΟΥΣ. Ναί, μάλιστα, αὐτὰ 'ναι, κύριε.

ΚΩΜΙΚΟΣ Καὶ τὸ κλειδί τοὺς κρέμεται.

Α' ΜΟΥΣ. Ποῦ τοὺς κρέμεται τὸ κλειδί, κύριε;

ΚΩΜΙΚΟΣ Μάλιστα, κύριε, πὲ πολλὰ πνευστὰ ὄργανα ποὺ ξέρω. Ἄλ-
λά, μαστόροι, νὰ ἐδῶ λεφτὰ γιὰ σᾶς· κι ὁ στρατηγὸς τόσο
ἀγαπάει τὴ μουσικὴ σας, ποὺ σᾶς ζητάει τὴ χάρη, γιὰ
χάρη τῆς ἀγάπης, νὰ μὴ βγάλετε ἄλλον ἦχο ἀπ' αὐτή.

Α' ΜΟΥΣ. Καλὰ, κύριε, δὲ θὰ βγάλουμε.

ΚΩΜΙΚΟΣ Ἄν ἔχετε καμιὰ μουσικὴ ποὺ δὲν ἀκούγεται, τότε ξαναχρίστε·
ἀλλὰ, καθὼς λένε, βὲν παραγεῖ καὶ ἡ ἀπὸ τῆς μου-
σικῆς ὁ στρατηγός.

Α' ΜΟΥΣ. Δὲν ἔχουμε τέτοια μουσική, κύριε.

ΚΩΜΙΚΟΣ Τότε βάλτε τὰ καλάμια στ' ἀσκή σας, γιὰτὶ θέλω νὰ
φύγω ἄντεστε, ἀέρας νὰ γίνετε!

(Βγαίνουν οἱ μουσικοί.)

ΚΑΣΙΟΣ

Θ' ἀκοῦσεις δυὸ λόγια ποὺ θὰ σοῦ εἰπῶ, φίλε μου;

ΚΩΜΙΚΟΣ "Αν τὰ εἰπεῖς ν' ἀκούγονται, θὰ τ' ἀκούσω.
 ΚΑΣΙΟΣ Παρακαλῶ ἕως τις ἐξυπνάδες σου. Νά ἓνα γουστό, λιανο-
 ματάκι γιὰ σένα. Ἄν ἡ κυρία πού συνοδεύει τὴ γυναῖκα
 τοῦ στρατηγοῦ εἶναι σηκωμένη, πές της πῶς κάποιος (Κά-
 σιος) τὴν παρακαλεῖ νὰ τῆς πεῖ δυὸ λόγια: θὰ τὸ κάνεις;
 ΚΩΜΙΚΟΣ Εἶναι σηκωμένη, κύριε. ἂν θὰ σηκωθεί καὶ γιὰ δώ, θὰ
 βρῶ τρόπο νὰ τῆς τὸ εἰπῶ.
 ΚΑΣΙΟΣ Κάνε το, καλέ μου φίλε.

(Βγαίνει ὁ ΚΩΜΙΚΟΣ.)

(Μπαίνει ὁ ΙΑΓΟΣ.)

Τί καλὰ πού 'ρθες, Ἰάγο!
 ΙΑΓΟΣ Μὰ δὲν ἐπλάγιασες;
 ΚΑΣΙΟΣ Ἄμπα, εἶπε ξημερώσει πρὶν νὰ χωριστοῦμε.

Ἰσχυρὴ τὴν κόλην, Ἰάγο, νὰ ἐνοχλήσαι τὴ γυναῖκα σου
 νὰ τὴν παρακαλέσω γιὰ νὰ καταφέρει
 νὰ μὲ δεχταῖ ἡ ἐνάρετὴ ἡ Δυσδαίμονα

ΙΑΓΟΣ Θὰ σοὶ τὴ στείλω εὐθὺς καὶ θὰ μηχανευτῶ
 τρόπο νὰ βγάλω ἀπὸ τὸν δρόμο σας τὸ Μαῦρο
 γιὰ νὰ τὰ εἰπεῖτε λεύτερα γιὰ τὴ δουλειά σου.

ΚΑΣΙΟΣ Σοῦ τὸ γουστῶω μεγάλη γάρη.

(Βγαίνει ὁ ΙΑΓΟΣ.) Στὴ Φλωρεντία

δὲ γνώρισα ἓναν πρὸ καλὸν καὶ τίμιον.

(Μπαίνει ἡ Αἰμιλία.)

ΑἰΜΙΛΙΑ Καλή σου μέρα, κύριε ὑπολοχαγέ.
 λυπᾶμαι γιὰ τὴ στενοχώρια σου, μὰ γρήγορα βλα
 θὰ πᾶν καλά. (Ὁ στρατηγὸς καὶ ἡ γυναῖκα του
 τὸ συζητοῦν κι αὐτὴ μιλάει θερμὰ γιὰ σένα:
 ὁ Μαῦρος ἀπαντᾷ πῶς ὁ ἄνθρωπος πού χτύπησες
 ἔχει ὄνομα στὴν Κύπρο καὶ μεγάλο σόι
 καὶ γιὰ τὴν τάξη φρόνιμο εἶναι νὰ σ' ἀφήσει
 μὰ ὀρκίζεται πῶς σ' ἀγαπάει καὶ δὲν τοῦ χρειάζεται
 ἄλλος μεσίτης ἀπ' τὰ αἰσθηματά του
 γιὰ νὰ πιάσει ἀπ' τ' αὐτὴ τὴν πρὶ καλὴ εὐκαιρία
 καὶ νὰ σὲ ξαναπάρει.

ΟΘΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΛΙΜΙΛΙΑ

ΚΑΣΙΟΣ

Ὅσῳ σὲ ἱκετεύω, ἂν τὸ βρίσκεις πωστό,
καὶ γίνεται, κατάφερέ μου νὰ μιλήσω
γὰ ἄλλο μὲ τὴ Δυσδαίμονα μόνῃ της.)

Παρακαλῶ ἔλα μέσχα· καὶ θὰ καταφέρω
νὰ βρεῖς καιρὸ ν' ἀναίξεις τὴν καρδιά σου λεύτερα.
Σοῦ 'μαι πολὺ ὑποχρεωμένος.

(Βγαίνουν.)

ΣΚΗΝΗ 2

Δωμάτιο στὸν Πύργο.

(Μπαίνουν ΟΘΕΛΟΣ, ὁ ΙΑΓΟΣ καὶ ἄλλοι Ἀρχόντες.)

ΟΘΕΛΟΣ

Τὰ ἔγγραφα τοῦτα. Ἴαγο. δῶσε τα στὸν πλοίαρχο,
καὶ μὲ τὸν ἴδιον καὶ τὰ σέβη μου στὴ γεραυσία·
μετὰ ἀπ' αὐτὸ, ἐγὼ θὰ γυροφέρνω στὰ ἔργα,
νὰ ῥθεις ἐκεῖ νὰ μὲ 'βρεις.

ΙΑΓΟΣ

Μάλιστα, στρατηγέ μου, πάω.

ΟΘΕΛΟΣ

Πᾶμε νὰ ἰδοῦμε, πόσοι αὐτὸ τὸ δούρωμα;

ΑΡΧΟΝΤΕΣ

Σ' ἀκολουθοῦμε, στρατηγέ.

(Βγαίνουν.)

ΣΚΗΝΗ 3

Μπροστὰ στὸν Πύργο.

(Μπαίνουν ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ, ΚΑΣΙΟΣ καὶ ΛΙΜΙΛΙΑ.)

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Νὰ εἶσαι βέβαιος, καλὲ Κάσιε, πὼς θὰ κάμω
ἐτι μπορῶ νὰ σὲ βοηθήσω.

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΚΑΣΙΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ

ΚΑΣΙΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΚΑΣΙΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ

ΚΑΣΙΟΣ

Καλή κυρία μου, κάμε το· αὐτὸ σοῦ ὀρκίζομαι

στενοχωρεῖ τὸν ἀντρα μου σὰν ζήτημα δικό του

Ἄς, εἶναι τιμιὸς φίλος. Νὰ μὴν ἀμφιβάλλεις, (Κάσιε,

τὸν ἀντρα μου καὶ σένα θὰ σᾶς ἀνακατένω

φίλους ὅπως καὶ πρὶν.

Γενναϊώδωρη κυρά, ὁ Μιχάλης Κάσιος) ὅ,τι

κι ἂν γίνῃ, θὰ ᾔναι πάντα δούλος σου πιστός.

Τὸ ξέρω· εὐχαριστῶ· ἀγαπᾶς τὸν κύριό μου,

τὸν γνωρίζεις καιρό, καὶ βεβαιώσου ἀπόλυτα

πὼς δὲ θὰ μείνεις ἔξω (πιο πολὺ ἀπ' ὅσο

τὸ χρειάζεται ἡ πολιτικὴ).

Ναί, μά, κυρία, (αὐτὴ ἡ πολιτικὴ μπορεῖ

ἢ) νὰ πολυκαιρίσῃ, ἢ) νὰ τραφεῖ μὲ δίαίτα

πολὺ λεπτὴ καὶ νερούλη (ἢ) ἀπὸ τίς συνθήκες

νὰ πάρῃ τέτοιον δρόμο, ποῦ μὲ τὸ νὰ λείπω

καὶ νὰ ᾔναι ἡ θέση μου πιεσμένη, ὁ στρατηγὸς

νὰ λησμονήσῃ ἀγάπη μου καὶ ὑπηρεσίες μου.

Δὴν ἔχεις φόβο· ἐδῶ, μπροστὰ στὴν Αἰμιλία,

σοὺ ἐγγυώμαι ἐγὼ τὴ θέση σου. Βεβαιώσου

πὼς ὅταν τάξω ἐγὼ σὲ φίλο, ξεπληρώνω

καὶ τὸ ὕστερο ἄρθρο· ὁ ἀφέντης μου δὲ θὰ ἡσυχάσῃ

μ' ἀγρύπνια θὰ τὸν στρώσω· θὰ τοῦ λέω ὥσπου

νὰ χάνῃ τὴν ὑπομονὴ του· τὸ κρεβάτι του

θὰ του φανῇ σχολεῖο καὶ τὸ τραπέζι του

ἐξομολογητάρι. Σ' ὅ,τι κάνει θὰ

τοῦ ἀνακατεύω καὶ τὸν Κάσιο. Γι' αὐτὸ θάρρος, Κάσιε,

κι ὁ μεσολαβητής σου πιὸ καλὰ πεθαίνει)

παρὰ τὸ ζήτημά σου νὰ τὸ παρατήσῃ

(Μπαίνου (ὁ ΘΕΒΛΟΣ) καὶ ὁ ΙΑΦΟΣ) σὲ κάποια ἀπόσταση.)

Κυρά μου, νὰ ὁ κύριος, ἐρχεται.

Κυρία, ἐγὼ σὲ χαιρετῶ.

Μὰ στάσου κι ἀκουσε τί θὰ τοῦ πῶ.

Κυρία μου, ὄχι τώρα· εἶμαι σὲ κατὰστασιν

πολὺ κακὴ, ποῦ δὲ βοηθαίει στὸ ζήτημά μου.

ΘΕΜΕΛΙΟ

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ. "Όπως σ' άρέσει.

(Βγαίνει ο ΚΑΣΙΟΣ.)

ΙΑΓΟΣ

Χαί! δέ μ' άρέσει αυτό.

ΟΘΕΛΟΣ

Τί λές;

ΙΑΓΟΣ

Τίποτα, κύριέ μου: ή αν — δέν ξέρω τί νά...

ΟΘΕΛΟΣ

"Ο Κάσιος ήταν πού χωρίστη απ' τή γυναίκα μου;

ΙΑΓΟΣ

"Ο Κάσιος, κύριέ μου; "Όχι βέβαια, δέ φαντάζομαι πώς θα 'φευγε κλεφτά σάν ένοχος μόλις σέ είδε νά 'ρχεσαι.

ΟΘΕΛΟΣ

Πιστεύω ήταν αυτός.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

"Έλα, κύριέ μου! Μύλαχα μ' έναν ίκέτη είδα, μ' έναν πού χάνεται απ' τή δυσaréσκειά σου.

ΟΘΕΛΟΣ

Ποιον εννοείς; :

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Τόν Κάσιο, καλέ μου, τόν ύπασπιστή σου.

"Αν έχω κάποια χάρη ή δύναμη σέ σένα, ΔΥΝΑΜΗ δεξου τον πάλι τώρα, είναι μετανιωμένος γιατί, αν αυτός δέ σ' αγαπάει αληθινά, καί λάθεψε από άγνοια κι όχι πονηριά, δέν ξεχωρίζω αν ένα πρόσωπο είναι τίμιο. Παρακαλώ, κάλεσ' τον νά 'ρθει πίσω.

ΟΘΕΛΟΣ

Αυτός πάει τώρα κατακεί;

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Μά βέβαια τόσο είναι ταπεινωμένος, πού μ' άφησε ένα μέρος από τόν καημό του κι υποφέρει για λόγου του. Καλέ μου, φώναχ' τον!

ΟΘΕΛΟΣ

"Όχι άμέσως, Δυσδαιμόνα, μιλά ήλλην ώρα.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Μά θα 'ναι σύντομα;

ΟΘΕΛΟΣ

Γλυκιά μου, τò πιδ σύντομο για χάρη σου.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Απόψε στο δείπνο;

ΟΘΕΛΟΣ

"Όχι, όχι απόψε.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Τότε αύριο στο γεῦμα;

ΟΘΕΛΟΣ

Δέ θα σάω σπύτι, θα 'μαι με τούς βαθμοφόρους στο παλάτιο.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Τότε αύριο βράδυ ή τò πρωί την Τρίτη, την Τρίτη μεσημέρι ή βράδυ, ή την Τετάρτη πρωί,

- παρακαλῶ ὀρίσέ μου ὥρα, μὰ ὄχι πέρα
 ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες· τὸ 'χει μετανιώσει ἀλήθεια·
 καὶ δὴ τὸ κρίμα του, μὲ τὴν κοινὴ μας γνώμη, —
 ἄσε πού λέν ἡ ἀνάγκη του πολέμου κάνει
 παράδειγμα τοὺς πιὸ καλοὺς — δὲν εἶναι σφάλμα
 οὐτὲ γιὰ ἐπιπληξὴ ἰδιαιτέρη. Πότε νὰ 'ρθεῖ;
 Πές μου, 'Οθέλο : ἀπορεῖ ἡ ψυχὴ μου, τί
 θὰ μοῦ ζητοῦσες σὺ κι ἐγὼ θὰ σου τ' ἀρνιόμουν
 εἴτε θὰ δισταζαί εἶσαι; 11; (Τὸν Μιχαὴλ Κάσιο)
 πού 'ρθε προξενητὴς μαζί σου, καὶ τόσες φορές
 ὅταν σε μιλάγα παινετικά γιὰ σένα,
 σε υποστήριξε, τὸ 'χεις τόσο πολὺ
 νὰ τὸν δεχτείς; 'Ω, πιστέψέ με, ἐγὼ μπορούσα —
 Παρακαλῶ, ὄχι ἄλλα· ἄς ἔρθει ὅποτε θέλει·
 δὲ σου ἀρνιέται τίποτα.
- ΟΘΕΛΟΣ
 ΔΥΣΔΑΙΜ. Μὰ αὐτὸ δὲν εἶναι χάρη· εἶναι σὰν νὰ σοῦ λέω νὰ βάλεις
 τὰ γάντια σου, ἢ νὰ φας κατιτὶ θρεπτικό,
 ἢ νὰ ντυθεῖς ζεστά, ἢ νὰ σου συστάινω
 νὰ κάνεις κατὶ γιὰ καλὸ σου αἰσιμικὸ·
 ὄχι, ὅταν θὰ χω νὰ ζητήσω κάτι πού
 μ' αὐτὸ θὰ θέλω πράγματι (νὰ δοκιμάσω)
 τὴν ἀγάπην σου, θὰ 'ναι ζύγισμα βαρὺ
 καὶ δυσκόλο καὶ φοβερό γιὰ νὰ τὸ κάνεις.
- ΟΘΕΛΟΣ
 ΔΥΣΔΑΙΜ. Τίποτα δὲ θὰ σ' ἀρνηθῶ καὶ τώρα θέλω
 κι ἐγὼ μιὰ χάρη, νὰ μ' ἀφήσεις λιγὸ μόνον.
- ΟΘΕΛΟΣ
 ΔΥΣΔΑΙΜ. Νὰ σου ἀρνηθῶ; Μὰ ὄχι, χαῖρε, κύριέ μου.
- ΟΘΕΛΟΣ
 ΔΥΣΔΑΙΜ. Στὸ καλὸ, Δυσδαίμονα, θὰ 'ρθω εὐθὺς κοντά σου.
- ΔΥΣΔΑΙΜ. 'Ελα, Αἰμιλία, — κάμε σ' ἐπὶ σοῦ λέει τὸ κέφι σου·
 ὅπως κι ἂν εἶσαι, ἐγὼ εἶμαι ὑπάκουη.
- ΟΘΕΛΟΣ
 (Βγαίνουν ἡ ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ καὶ ἡ ΑἸΜΙΛΙΑ.)
 Ὑπεροχὴ ὑπαρξή! Νὰ καλκατεῖ ἡ ψυχὴ μου
 ἐν δὲ σ' ἀγαπᾷ! Κι εἴμα δὲ σ' ἀγαπᾷ
 γὰρ ἐκείνηται.
 Ἰαγός
 Ἰαγόνικέ μου κύριε. —

ΟΘΕΛΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

Τί λές, 'Ιάγο;

Ὁ Κάσιος, όταν τὰ 'φτιανες μὲ τὴν κυρά,
γνώριζε τὴν ἀγάπη σου;

Βέβαια, ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος. Τί ρωτᾷς;

Μόνο ν' ἀποκριθῶ στὴ σκέψη μου,
ὄχι ἄλλο τίποτα κακό.

Τί σκέψη σου, 'Ιάγο;

Δὲ φανταζόμουν πὼς τὴ γνώριζε.

Ὡ ναί! κι ἦταν πολὺ συγγνώμης ἐνδιαμέσός μας.

Ἀλήθεια;

Ἀλήθεια! Ναί, ἀλήθεια· βλέπεις τίποτα σ' αὐτό;

Δὲν εἶναι τίμιος;

Τίμιος, κύριέ μου!

Τίμιος! Ναί, τίμιος.

Κύριέ μου, ὅσο γνωρίζω...

Τί γνώμη ἔχεις;

Γνώμη, κύριέ μου!

Γνώμη, κύριέ μου! Μὰ τὸν Θεό, ἔχει γίνει ἡγὼ μου,

πάν να 'ναί κάποιο τέρας μέσ' στὴ σκέψη του, ἄσχημο

πολύ, γιὰ νὰ φανεῖ. Κάτι ἔχεις μέσ' στὸν νοῦ σου:

σ' ἀκουσα μόλις τώρα πού εἶπες, δὲ σ' ἀρέσει αὐτό,

ὅταν ὁ Κάσιος χόρισε ἀπὸ τὴ γυναῖκα μου.

τί δὲ σ' ἀρεσε; Κι ὅταν σοῦ εἶπα ἦταν ὁ ἐμπιστος

στὰ προξενεματά μου, (φώναζες ἀλήθεια;)

καὶ σούφρωσες καὶ μάλεψες τὰ φρύδια, σάμπως

νὰ κλείσεις μέσ' στὸν νοῦ σου κάποια ἰδέα φριχτή.

Ἄν μ' ἀγαπᾷς, κάνε μου φανερὴ τὴ σκέψη σου.

Κύριέ μου, (τὸ γνωρίζεις) σ' ἀγαπῶ.

Ναί, (τὸ πιστεύω) κι ἐπειδὴ (τὸ ξέρω) ὅτι εἶσαι

ὅλος ἀγάπη καὶ τιμιότη καὶ ζυγιάζεις

τὰ λόγια σου προτοῦ τοὺς δώσεις πνοή, γι' αὐτὸ

αὐτές σου οἱ πάφες μὲ trouάζουν περισσότερο·

τί αὐτὰ σ' ἔβαν κανάγια κάλπη κι ἄνομο εἶναι

κόλπα συνηθισμένα, μὰ στὸν δίκαιον ἄντρα

ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

Πράξη Γ', Σκ. 3

ΙΑΓΟΣ

είναι κρυφά ξεσπάσματα από την καρδιά
που δέ μπορεί νά κυβερνήσει αυτό το πάθος.

ΟΘΕΛΟΣ

Γιὰ τὸν Μιχαήλ Κάσιο θά 'παίρνα ὄρκο,
πιστεύω ὅτι εἶναι τίμιος.

ΙΑΓΟΣ

Κι ἐγὼ ἔτσι πιστεύω.

ΟΘΕΛΟΣ

Θά 'πρεπε νά 'ναι οἱ ἄνθρωποι ὅ,τι φαίνονται, ἢ

ΙΑΓΟΣ

(ὅσοι δὲν εἶναι νά μὴ φαίνονται πὼς εἶναι.)

ΟΘΕΛΟΣ

Βέβαια (θά 'πρεπε νά 'ναι) οἱ ἄνθρωποι ὅ,τι φαίνονται.

ΙΑΓΟΣ

Ἐ νά πιστεύω ὁ Κάσιος εἶναι τίμιος ἄνθρωπος.

ΟΘΕΛΟΣ

Μά ὄχι, ἐδῶ 'ναι κι ἄλλο. Σὲ παρακαλῶ,
μίλα μου καθὼς σκέρτεσαι, καθὼς τὰ κλώθεις
στὸν νοῦ καὶ δώσε στή χειρότερη σου σκέψη
τῇ χειρότερη ἔκφραση.

ΙΑΓΟΣ

Καλέ μου κύριε, συγγνώμη· ἂν ἔχω χρέος
νά κάνω τὸ καθήκον μου, ὅλα, χρέος δὲν ἔχω
καὶ σ' ὅ,τι εἶν' ὅλοι οἱ σκλάβοι ἐλεύθεροι. Νά ἐκφράσω
τίς σκέψεις μου; (Μά πές πὼς εἶν' ἀγρείες καὶ δολιές
ἔ, πού 'ναι τὸ παλάτι, ὅπου καὶ παλιοπρακτά
δὲ μπαίνουν κάποτε; Ποιὸς ἔχει σιγήθος τόσο ἄγνη
πού ἰδεεὶ ἀκάθαρτες ἐκεῖ νά μὴ δικάζουν,
συμφοροῦντας μαζὶ μὲ σκέψεις νόμιμες;

ΟΘΕΛΟΣ

Ἰάγο, δολιεύεσαι τὸν φίλο σου, ἂν ἐνῶ
ἔχεις τὴ γνώμη πὼς τοῦ κάμανε κακὸ
κάνεις τὸ αὐτὶ τοῦ ξένο γιὰ τὴ σκέψη σου.

ΙΑΓΟΣ

Παρακαλῶ, ἐπειδὴ ἴσως κακοβάζει ὁ νοῦς μου
πού 'ναι, τ' ὁμολογῶ, ἢ πληγὴ τοῦ φυσικοῦ μου (νά
κατασκοπεύω καταχρήσεις, κι ὅλο ὁ ζῆλος μου
πλάθει φταίσματα ἀνύπαρκτα, — γι' αὐτὸ ἡ σύνεσή σου
ἀπὸ ἕναν μ' ἔτσι ἀνάτηρη ἀντίληψη) ἄς μὴν
κρατάει σημείωση, οὔτε καὶ νά ἐνοχληθεῖς
ἀπὸ τὴ σιγή σου καὶ ἀβέβαιη παρατήρηση.
Δὲ θά 'κανε (οὔτε γιὰ τὴν ἡσυχία σου) οὔτε
γιὰ τὸ καλὸ σου κι (οὔτε γιὰ τὸν ἀντρισμὸ μου,
τὴν τιμιότη ἢ φρονιμάδα μου, ν' ἀφήσω

ΘΘΕΛΟΣ

νά γνωρίσεις τίς σκέψεις μου.

ΘΘΕΛΟΣ

Τί θες νά πεις;

ΙΑΓΟΣ

Τ' δνομα τὸ καλὸ, κύριέ μου, γι' ἄντρα καὶ γυναίκα
εἶναι τὸ ἄμεσο στολίδι τῆς ψυχῆς:

αὐτὸς ποὺ κλέβει τὸ πουγκί μου κλέβει σκύβαλα:

εἶν' ἓνα τίποτα· τὸ εἶγα ἐγώ. τὸ 'χει αὐτὸς

καὶ τὸ 'χαν σκλάβο τους γιλιάδες· ὅμως ὅποιος

μοῦ βουτάει τὸ καλὸ μου τ' ὄνομα, μοῦ ἀρπάζει

κάτι ποὺ αὐτὸν δὲν τὸν πλουτάνει, ὅμως ἐμένα

μὲ κάνει πράγματι πτωχόν.

ΘΘΕΛΟΣ

Μά τὸν Θεό, θέλω τῇ σκέψῃ σου νά μάθω.

ΙΑΓΟΣ

Δὲ μπορεῖς κι ἂν στὸ χέρι σου εἶχες τὴν καρδιά μου,
κί αὐτε ποτέ σου ἐνόσω ἐγὼ τὴνε φυλάω.

ΘΘΕΛΟΣ

Χά!

ΙΑΓΟΣ

Νά φυλαχτεῖς, κύριέ μου, ἀπὸ τῇ ζήλια
εἶναι ἡ πρασινουμάτα λάμια ποὺ γλειυάζει
τῇ σάρκα ποὺ τὴν τρέφει· ὁ ἀπατημένος ζεῖ μακάριος,
ποὺ βέβαιος γιὰ τὴ μοῖρα του δὲν ἀγαπάει αὐτὸν
ποὺ τὸν ἀδίκησε· ὅμως, ὦ, τί κολασμένες
στιγμὲς μετράει ὅποιος λατρεῖ ἐνῶ ἀμφιβέλλει
ὑποψιάζεται, ἐνῶ μὲ (πάθος ἀγαπάει!)

Θερέλιο
Θυμαιο?

ΘΘΕΛΟΣ

"Ω, τί ἀθλιότητα!

ΙΑΓΟΣ

Ὁ πτωχὸς κι εὐχαριστημένος εἶναι πλούσιος,
πλούσιος πολὺ, μὰ ἄσωστα πλούτη εἶναι πτωχὰ
σὰν χειμωνιά σ' αὐτὸν ποὺ τρέμει μὴ πτωγήρῃ.

(Θεέ μου, ἀπ' τῇ ζήλια φύλαξε δλο μου τὸ σοί!)

ΘΘΕΛΟΣ

Πῶς, τί 'ν' αὐτά; Λές θά 'κανα ἓναν βίο ζήλιας;

Νά παρακολουθῶ ν' ἀλλάζει τὸ φεγγάρι

δλο μὲ νέες ὑπόνοιες; "Οχι" μὰ ὑπονοιάστηκα

μὰ κι ἀποφάσισα. Ἀλλάξέ με μ' ἓναν τράγο

ἀν τῆς ψυχῆς μου τὴν ὑπόθεση τῇ ρίζῃ

σὲ κούφια ἀερομαντέματα, τέτοια ποὺ ἐσύ

φαντάζεσαι. Δὲ θά μὲ πιάσει ἡ ζήλια ἂν ποῦν

πῶς ἡ γυναίκα μου εἶν' ώραία, πῶς τρώει καλὰ,

ΕΝΝΟΙΑ

ΖΗΛΙΑ

θέλει παρέα, κουβεντιάξει, τραγουδάει,
παίζει, χορεύει ώρα-ώρα (έκει πού 'ναι ἀρετή)
αὐτὰ 'ναι πιὸ ἐνάρετα· οὐτε ἀπ' τίς δυνάμεις μου
ἀδυναμίες θὰ βγάλω φόβο ἐλάχιστο (ἦ)
θὰ ὑπονοιαστῶ πὼς ἀλλάξε· γιατί εἶχε μάτια
καὶ με διάλεξε. "Οχι, 'Γάγο, θέλω πρώτα
νὰ ἰδῶ πρὶν μπῶ σὲ ὑπόνοια, κι ἄμα ὑπονοιαστῶ
τὴν ἀπόδειξη, καὶ με τὴν ἀπόδειξη ἄλλο
δὲν ἔχει παρὰ τοῦτο: στό καλὸ μεμιάς
κι ἀγάπες καὶ ζήλιες

ΙΑΓΟΣ

Τὸ χαίρομαι, τί τώρα με τὸν νοῦ πιὸ λεύτερον
θὰ μπορῶ νὰ σοῦ δείξω πόση σοῦ 'χω ἀγάπη
καὶ ἀφροσύνη· γι' αὐτὸ σὰν γρέος μου πάρ' το
ἀκόμα δὲ μιλάω γι' ἀπόδειξη (Γὰ μάτια σου
στὴ γυναίκα σου) παράτηρ' τὴν καλὰ
με τὸν Κάσιο· νὰ βλέπεις μόνο, ὄχι με ζήλια
οὐτὴ (μ' ἀσφάλεια) δὲ θὰ 'θελα νὰ ἰδῶ
τὴ λεύτερη κι ἀνώτερη ὑπαρξή σου
ἀπ' τὴ γενναιοφροσύνη της νὰ κακοπάθει·
γιὰ πρόσες: ξέρω καλὰ τὸ χούι τοῦ τόπου μας·
στὴ Βενετία ὁ Θεὸς μόνο βλέπει τίς βρωμιές τους
πού δὲν τοῦμ' νὰ δείξουνε στοὺς ἄντρες τους·
ἦ πιὸ καλὴ συνείδησή τους εἶναι ὄχι
ν' ἀποφύγουν τὸ κρίμα, παρὰ νὰ τὸ κρύβουν.

ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

"Ἔτσι λές;
Γέλασε τὸν πατέρα της γιὰ νὰ σὲ πάρει
κι ἐνῶ 'δειχνε πὼς ἔτρεμε ἀπὸ τίς ματιές σου,
τίς ἀγαποῦσε πιὸ πολύ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Ναί, αὐτὸ ἔκανε.
"Ἐ τί, αὐτὴ πού τόσο νέα μποροῦσε νὰ
καμώνεται ἔτσι πού νὰ κλείσει τοῦ πατέρα της
τὰ μάτια, νὰ τονε στραβώσει, — ἐνόμιζε
πὼς ἦταν μάγια! Ἀλλὰ πολὺ 'μαι ἀδικοκατάκριτος,
σὲ παρακαλῶ ταπεινὰ νὰ συγχωρέσεις

ΟΘΕΛΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ὅσην τόση ἀγάπη μου γιὰ σένα

Σοῦ 'μαι γιὰ πάντα ὑπόχρεος.

Βλέπω, λίγο σοῦ τάραξε τὰ φρένα.

Οὐτ' ἓνα γιώτα, οὔτε ἓνα γιώτα.

Στ' ἀλήθεια, τὸ φοβάμαι.) Ἐλπίζω πὼς ὅ,τι εἶπα
θὰ τὸ πάρεις βγαλμένο ἀπ' τὴν ἀγάπη μου. Ὅμως,
βλέπω ἐταράχτης· θὰ 'θελα νὰ σὲ παρακαλέσω
μὴ σπρώξεις ὅσα σοῦ εἶπα ν' ἀπλωθοῦν πολὺ
οὔτε νὰ πᾶν πρὶν πέρα ἀπ' τὴν ὑπόνοιαν.

Ὅχι, ὄχι.

Ἀλλιώς, κύριέ μου, θὰ 'πεφταν τὰ λόγια μου
πάνω σὲ τέτοια φαύλη ἐπιτυχία ποὺ ἡ σκέψη μου
δὲν τὴ σκοπεύει. Ὁ Κάσιος εἶναι ἄξιος φίλος μου,—
κύριέ μου, βλέπω πὼς ταράχτηκες.

Ὅχι, ὄχι τόσο : ἐγὼ πιστεύω μόνον πὼς
ἡ Δυσδαίμονα εἶναι τίμια.

Νὰ ζήσει νὰ 'ναι, καὶ νὰ ζεῖς νὰ τὸ πιστεύεις!

Κι ὁμως, (ἡ φύση πὼς ξεπερνάει ἀπ' τὸν ἐαυτὸ της—

Νὰ, αὐτὸ εἶν' τὸ θέμα : πὼς, γιὰ νὰ σ' τὸ εἰπῶ ἀνοιχτά,
νὰ μὴ θελήσει τόσους ταιριαχτοὺς γαμπρούς,
ἀπ' τὸ δικό της κλίμα, γῶμα καὶ σειριά,
ποὺ βλέπουμε ἔτσι σὲ ὅλα της τραβάει ἡ φύση;
Φτου! Αὐτὸ μυρίζει πόθο πάρα ἀβάσταχτον,
ἀνωμαλία αἰσιοῦ, σκέψεις ἀφύσικες.

Μὰ σχώρεσέ με, δὲ μιλάω κι ὀρισμένα
γι' αὐτήν, ἀν καὶ φοβάμαι κάπως μὴν ὁ πόθος της,
γυρίζοντας στὴν πιὸ καλὴ της κρίση, ἀρχίσει
νὰ σὲ συγκρίνει μὲ μορφὲς τοῦ τόπου της
καὶ ἴσως μετανιώσει.

Αἰ στο καλὸ! Κι ἀν πιὸ πολλὰ παρατηρήσεις,
μοῦ λές καὶ πιὸ πολλὰ· καὶ βάλ' καὶ τὴ γυναῖκα σου
νὰ 'χει τὸν νοῦ της. Ἀφῆσέ με, Ἰάγος
(Φεύγοντας.) Σὲ προσκυνῶ, κύριέ μου.

Γιὰτὶ νὰ παντρευτῶ; Αὐτὸς ὁ τίμιος φίλος,

ΙΑΓΟΣ

χωρίς ἀμφιβολία, βλέπει και γνωρίζει
κι άλλα πολύ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ πού λέει.

(Ξαναγυρίζοντας.)

Κυρίε μου, θά 'θελα ἂν μπορούσα νὰ παρακαλοῦσα
τὴν ἐντιμότη σου μὴν τὸ φιλολογιάσεις
περισσότερο (ἔσ' το στόν καιρό.) Ἀν καὶ σωστό 'ναι

νὰ πάρει ὁ Κάσιος τὴ θέση του, γιατί
σίγουρα τὴν κρατάει πολύ ἐπιδέξια, ὅμως,
ἂν θές γιὰ λίγο κράτα τον μακριά, νὰ ἴδεις
κι αὐτὸν καὶ τίς ἐνέργειές του: (νὰ προσέξεις

ἂν ἡ κυρό) σὲ βιάζει νὰ τὸν ἐκναπάρεις

μὲ δύναμη (ἢ μ' ἐπιμονὴ ἐνοχλητική).

πολλὰ θὰ δείξει αὐτό. Στὸ μεταξύ γιὰ μένα
πὺς πὺς τὸ παρακάνω μὲ τοὺς φόβους μου,
κι ἔχω σπουδαῖον λόγο νὰ φοβᾶμαι πὺς
τοὶ εἶναι, κι ἄς' τη λεύτερη, παρακαλῶ.

Μὴν ἔχεις φόβο, θά τὸ χειριστῶ καλά.

Καὶ πάλι προσκυνῶ, κύριε μου. (Βγαίνει.)

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

(Τοῦτος ὁ φίλος εἶναι ὅσο δὲν παίρνει τίμιος
καὶ μ' ἐμπειρο γνωρίζει πνεῦμα καθε ποιότητα
στὶς ἀνθρώπινες σκέψεις: ἂν ἡ νερακίνα μου
βγεί ἄγρια, κι ἄς τὴν ἔχω δέσει μὲ τίς κόρδες
τῆς ἀκριβῆς καρδιάς μου, θά τὴν ἐμποστείλω
κι ἄς κυνηγᾶι κατὰ τὸν ἀνεμὸ στὴν τύχη.

(Ίσως γιατί 'μαι μαῦρος, καὶ δὲν ἔχω ἐκεῖνα
τὰ μέρη ἀβροῦ διαλόγου πού ἔχουν οἱ ἐραστές
στὸ θέατρο.) (ἢ ἐπειδὴ ἔγω γείρει στὴν κοιλιάδα
τῶν χρόνων — ἀγκαλὰ ὅχι τόσο — πάει ἔφυγε,
τὴν ἐπαθα: παρηγοριά μου θά 'ναι νὰ
τὴ σιχαθῶ. ὦ, τί κατάρια αὐτὴ τοῦ γάμου!)

Νὰ μπορούμε νὰ λέμε αὐτὰ τὰ αἰθέρια πλάσματα
δικὰ μας. (μὰ ὅχι καὶ τοὺς πόθους τους.) Καλλιό 'γω
νὰ 'μουννα βούξα καὶ νὰ ζῶ σὲ ὑγρὸ μπουντρούμι,
παρὰ νὰ 'χω μιὰ κόγη ἀπ' ὅ,τι ἐγὼ ἀγαπῶ

ΑΜΦΙΘΟΛΙΑ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΘΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΘΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΘΘΕΛΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΚΑΙ ΟΛΟ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΤΟ ΜΑΝΤΙΛΙΟ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΘΕΜΕΛΙΟ

ΙΑΓΟΣ

για ξένες χρείες. Νά, απ' αυτό οι τρανοί υποφέρουν
δεν έχουν το προνόμιο πδχουν οι μικροί.

Είναι μοιραίο, αναπόφευκτο σάν θάνατος:

(αυτή ή διγαλωτή πληγή) μ'ας γράφεται άπαρχής
όταν γεννιόμαστε. "Α, νά την, ξεγεται.

"Αν είναι ψεύτρα αυτή, ώ, τότε ο ούρανός
γέλαει τον εαυτό του. Δέ μπορώ νά τό πιστέψω.

(Μπαίνουν ή ΔΥΣΔΑΙΜΟΝ ή ΑΙΜΙΛΙΑ.)

Τί κάνεις, άκριβέ μου 'Οθέλο! Τό τραπέζι σου
κι οι ευγενείς νησιώτες οι προσκαλεσμένοι σου
δε περιμένουν νά φανείς.

Είμαι άξιοκατάχρητος.

Γιατί ή μιλιά σου είναι σβησιμένη; Δέν είσαι καλά;

Εγώ έναν πόνο έδω στο μέτωπό μου.

Θά 'ναι πού άγρύπνησες. Θά σου περάσει; άσε
νά σ' τό δέσω σφιγτά και σέ μιá ώρα μέσα
θά 'σαι πάλι καλά.

Πολύ μικρό είναι τό μαντίλι σου: άσ' το, έλα,
πάμε μέσα μαζί.

(Τραβάει τό μαντίλι και έκκενθς της πέφτει.)

(ΚΡΑΓΜΑ)

Πολύ λυπάμαι πού δέν είσαι καλά.

(Βγαίνουν ο ΘΘΕΛΟΣ και ή ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ.)

"Α, τί καλά πού βρήκα τούτο (τό μαντίλι)
είναι τό πρώτο χάρισμα πού 'χει απ' τον Μαύρο
μου 'πε ο στριμμένος ο άντρας μου έκαστ ή φοράς
νά της τό κλέβω.) αυτή τό 'χει άκριβό ένθύμιο,
γιατί την ξόρκισες νά τό φυλάει. νά τό 'χει πάντα,
και πάντα τό κρατάει επάνω της και τό φιλεί
και τού μιλάει άκόμα. Θά τό ξεσηκώσω
νά τό δώσω τού 'Ιάγου: τί θέλει με δαύτο
δέν ξέρω, ένας θεός τό ξέρει: έγώ τό κάνω
μόνο για νά συχαριστηθεί ή παρακения του.

(Μπαίνει ο ΙΑΓΟΣ.)

Τί κάνεις σύ έδω, πώς είσαι μόνη σου;

ΑΙΜΙΛΙΑ Νά μή μαλώνεις, ἔχω πράμα ἐγὼ γιὰ σένα.
 ΙΑΓΟΣ Πράμα γιὰ μένα; Αὐτὸ τὸ πράμα ὅλοι τὸ ξέρουν —
 ΑΙΜΙΛΙΑ Τί;
 ΙΑΓΟΣ Πῶς ἐγὼ μιὰ γαζή γυναίκα;
 ΑΙΜΙΛΙΑ Αὐτὸ ἔχεις νὰ μοῦ πεῖς; Τί θὰ μοῦ δώσεις τώρα
 γιὰ κεῖνο τὸ μαντίλι;
 ΙΑΓΟΣ Ποιό μαντίλι;
 ΑΙΜΙΛΙΑ Ποιό μαντίλι; Μὰ τὸ πρῶτο χάρισμα τοῦ Μαύρου
στὴ Δυσδαίμονα, πού ὅλο μ' ἔβαζες νὰ τῆς τὸ κλέψω.
 ΙΑΓΟΣ Τῆς τὸ 'κλέψες;
 ΑΙΜΙΛΙΑ Ἐγὼ ὄχι βέβαια, ἡ ἴδια τ' ἄφησε νὰ πέσει
ἀπρόσεχτα κι ἐγὼ μ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία,
πού ἤμουν κοντά, τὸ μάζεψα. Γιὰ δές το, νά το!
 ΙΑΓΟΣ Νά μιὰ καλὴ γυναίκα; Δῶς' μου το!
 ΑΙΜΙΛΙΑ Τί θὰ τὸ κάνεις, πού ὅλο μ' ἔβαζες ἐπίμονα
 νὰ τὸ σουφρώσω;
 ΙΑΓΟΣ Μπά, τί σὲ μέλει ἐσένα; (Τῆς τὸ παίρνει.)
 ΑΙΜΙΛΙΑ Ἄν δὲν τὸ θές γιὰ κάποιον σοβαρὸ σκοπὸ
δῶς' μου τὸ πάλι, ἡ ἔρμη κυρὰ θὰ τρελαθεῖ
ἀπὸ τῆς λείψει.
 ΙΑΓΟΣ Δὲν ξέρεις τίποτε γι' αὐτό; μοῦ χρειάζεται.
Πήγαινε κι ἄσε με.
 (Βγαίνει ἡ ΑΙΜΙΛΙΑ.)
 Στοῦ Κάσιου τὸ κτᾶλυμα
 θὰ χάσω τοῦτο τὸ μαντίλι γιὰ νὰ τὸ 'βρει αὐτός;
μπορεῖ ἓνα τίποτα, ἑλαφρὸ σὰν ἄερας, γιὰ ἓναν
κλιάρη νὰ 'ναι βεβαίωση στέρηση σὰν ἀπόδειξη
ἀπὸ τὴν Ἀγία Γραφή; κάτι θὰ κάνει αὐτό.
 Τὸν Μαύρο τὸν πιάνει κιάλας τὸ φαράκι μου:
ιδέες ἐπικίνδυνες εἶναι σὰν νὰ 'χουν
δηλητήρια; πρῶτα δὲ σοῦ φαίνονται ἄνοστα,
μ' ἀφοῦ ἐνεργήσουν λίγο στὸ αἷμα, καίνε σὰν
λαγούμι θειάφι. Ὅπως τὸ εἶπα: νά τον, ἐργεταί!
 (Μπαίνει ὁ ΘΕΛΟΣ.)

ΘΘΕΛΟΣ

Οὐτ' ὄπιο, οὔτε μαντραγόρας, οὔτε ὄλα τοῦ κόσμου
τὰ ὑπνωτικά σιρόπια δὲ θὰ σὲ κοιμήσουν
στὸν ὕπνο τὸν γλυκὸ ποὺ ἀπόλαφες ἔγχες.

ΘΘΕΛΟΣ

Ἀχ, ἀχ! Νὰ μὲ γελάει ἐμένα, ἐμένα;

ΙΑΓΟΣ

Μὰ τί 'ναι, στρατηγέ! "Ἄσ' το πιά αὐτό.

ΘΘΕΛΟΣ

Μακριὰ ἀπὸ μένα! φεύγα! μ' ἔβαλες στὸ βάσανο·
τ' ὀρκίζομαι καλύτερα νὰ 'σαι πολὺ
ἀπατημένος, πάρα νὰ τὴ ξέρω λίγα.

ΙΑΓΟΣ

Μὰ τί 'ν' αὐτά, κύριέ μου!

ΘΘΕΛΟΣ

Τί ἐνωθα ἀπ' τίς κλειμμένες ὥρες τῆς λαγνείας τῆς;
Δὲν τὸ 'βλεπα, δὲν εἶχα ἰδέα, δὲ μὲ πλήγωνε·
κοιμόμουν καλὰ, ἦμουν ἐξοικατος κι εὐδιάθετος·
δὲν ἔβρισκα τοῦ Κάσιου τὰ φιλιὰ στὰ γέλια τῆς
κλειμμένης ποὺ τὸ κλειψιμὸ δὲν τὸ στερεῖται
ἂς μὴν τὸ ξέρει καὶ δὲν τοῦ 'γουν κλέψει τίποτα.

ΙΑΓΟΣ

Λυπάμαι ποὺ τ' ἀκούω αὐτό.

ΘΘΕΛΟΣ

Θὰ μουν εὐτυχισμένος τὸ στρατόπεδο ὅλο
κι οἱ σκαπανέοι κι ὅλοι νὰ 'χαν δοκιμάσει
τὸ γλυκὸ τῆς κορμὶ, φτάνει νὰ μὴν τὸ γνώριξα.
"ὦ! τώρα πιά γιὰ πάντα (χαῖρε, ψυχικὴ ἡσυχία)
Χαῖρε, χαρά, χαῖρε, παρὰ με λοφία
καὶ πόλεμοι τρανοί. (ποὺ τὴ φιλοδοξία)
τὴν κάνετε ἀρετή! "ὦ, χαίρετε! χαῖρε, ἄτι
μὲ τὸ χλιμίντρισμά σου καὶ βραχνή τρουμπέτα,
φυχαγεττήριο ταμποῦρλο καὶ σφυρίχτρα
ποὺ σπὰς τ' αὐτιά, κυρίαρχη σημαία, κι ὅλη
ἡ ἐπίσημη πομπή καὶ μεγαλεῖο καὶ θέατρο
τοῦ δοξασμένου πόλεμου! Κι ὦ ἐσεῖς θανάτου
μηχανές, ποὺ οἱ ἄγριες μπούκιες σας τοῦ ἀθάνατου
τοῦ Δία τίς τρομερές βροντὲς παραποιοῦνε,
χαίρετε! (τοῦ "Οθέλου ἡ ὑπηρεσία τέλειωσεν.)
Εἶναι, κύριέ μου, δυνατό;
Ἀγορεῖ, ἀπόδειξέ μου τὴν καλὴ μου πρόση.
Μὰ σίγουρα δῶσ' μου κατάφωρη ἀπόδειξη!

ΙΑΓΟΣ

ΘΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ
ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ
ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ
ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ἀλλῶς, γὰρ τὴν αἰῶνα τῆς ἀθάνατης ψυχῆς μου
(καλύτερα νὰ ἦσουν γεννημένος σκύλος)
παρὰ νὰ συναντήσεις τὴν ὁγὴ μου)
(Φτάσαμε δῶ;

Κάνε με νὰ τὸ ἰδῶ (ἢ) κἀν (ἀπόδειξε μου, το ἔτσι,
πού νὰ μὴν ἔχει κλειδώσει ἡ θηλιά ἡ ἀπόδειξη
γὰ νὰ πιαστεῖ ὑποψία, ἀλλῶς ἀλλὴ στή ζωὴ σου!

Εὐγενικέ μου κύριε —

Ἀν τὴ συκοφαντήσεις καὶ μένα βασανίζεις,
μὴν ξανακάνεις προσευχή· ἄς τὶς μετάνοιες·
στῆς φρίκης τὸ κεφάλι φρίκας σῶριασε·
κάμε ἔργα γὰ τὰ ἰδεῖ ὁ οὐρανὸς νὰ κλάψει,
καὶ ἔλθῃ ἡ γῆ νὰ τρομάξουν (δὲ) θὰ ἐπιβαρύνει τίποτα
τὴν κἀλασὴ σου περισσότερο ἀπ' αὐτό.

"ὦ, ἔλκος! "ὦ Θε μου, σῶρέ με! Εἰς' ἄντρας;
ἔχεις ψυχὴ καὶ νοῦ; "ὦ Θεός μαζί σου παρ' το
τ' ὀξίωμά μου. — "ὦ ἔλασινέ τρελέ, πού ζεῖς
γὰ νὰ τὴν κάνεις κρίμα τὴν τιμιότη σου!
"ὦ κόσμε ἀφύσικε! "ὦ, γράφ' το, γράφ' το, κόσμε!
"Ἄν εἶσαι τίμιος καὶ ἴσος, δὲν ἔχεις ἀσφάλεια. —
Σ' εὐχαριστῶ γι' αὐτὸ τὸ κέρδος, καὶ στὸ ἐξῆς
δὲ θ' ἀγαπήσω φίλο, ἀφοῦ ἡ ἀγάπη βγάζει
προσβολὴ τέτοια.

Ὅχι, στάσου· ἔπρεπε νὰ 'σαι τίμιος

ἔπρεπε νὰ 'μαι γνωστικός· γιατί ἡ τιμιότητα
εἶναι τρελὸς πού χάνει ὅ,τι κοπιάζει.

Μὰ τὴ ζωὴ, (λέω ἡ γυναῖκα μου εἶναι τίμια)
καὶ λέω δὲν εἶναι (λέω γὰρ σένα πὼς εἶσαι ἴσος)
καὶ λέω δὲν εἶσαι. Θέλω νὰ 'γω ἀπόδειξη.

Τ' ὄνομά της, πού ἦταν τόσο δροσερὸ
σὰν πρόσωπο τῆς Ἀρτεμης, τώρα ἐμουντζουρώθη
καὶ ἔγινε μαῦρο σὰν τὴν ὄψι μου. Ἄν βρίσκονται
σκοινιὰ ἢ μαχαίρια, δηλητήρια ἢ φωτιά
ἢ ρέματα πού πνίγουν, δὲ θὰ τὸ χωνέψω.

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Θά 'θελα νά βεβαιωθῶ

Βλέπω, κύριέ μου, πῶς σε τρώει τὸ πάθος

Τὸ μετανιώνω πού σε τράβηξα σ' αὐτό.

Θά 'θελες νά βεβαιωθείς;

Θά 'θελα! Ὀχι, θέλω.

Καὶ μπορεῖς μὰ πῶς; Πῶς νά βεβαιωθείς, κύριέ μου;

Θά 'θελες ἐπιστάτης ἀποπάνω γάσκοντας

νά τηνε βλέπεις νά βατεύεται;

Ὁ θάνατος καὶ κόλαση! ὦ!

Λέω θά 'ταν δύσκολη προσπάθεια νά τοὺς φέρω

σε τέτοια θέα· ἀνάθεμά τους ἂν ποτε εἶδαν

τὸ σμίξιμό τους ἄλλα μάτια ἀπ' τὰ δικά τους!

Εἰμ τότε; Τότε; Τί νά εἰπῶ; Τί ἄλλη ἀπόδειξη;

Τέτοια δὲ θά μπορούσες νά 'βλεπες κι ἂν ἦταν

πρόθυμοι σάν τοιαῖα θεοὶ σάν πίθηκοι,

δυσπασμένοι σάν λύκοι σ' ὀργασμὴ θεότρελλοι,

σάν ἄγνοια μεθυσμένη· ὡστόσο, λέω, ἂν

κοινὴ καταλαλιὰ καὶ σοβαρὰ καθέκαστα,

πού σε ὡδηγοῦν γραμμὴ στήν πόρτα τῆς ἀλήθειας,

σοὺ δίνουν τὴ βεβαίωση, μπορεῖς νά τὰ 'χεις.

Δῶσ' μου ἓνα δείγμα ζωντανὸ τῆς ἀνομίας τῆς.

Δὲν ἀγαπῶ τὸ ὑποδεργῆμα, μὰ μιὰ καὶ μπήκα

τόσο βαθιὰ σ' αὐτὸ τὸ θέμα, κεντρισμένος

ἀπὸ μωροτιμιότητα κι ἀγάπη,

θὰ προχωρήσω. Τελευταῖα εἶχα πλαγιάσει

μὲ τὸν Κάσιο κι ἀπὸ 'ναν φοβερὸ πονόδοντο

δὲ μ' ἐπαιρνε ὕπνος. Εἶναι ἄνθρωποι μὲ τόσο

ἀμολητὴ ψυχὴ πού μουρμουραῖν στὸν ὕπνο τους

δοῦλες τους. Τέτοιοι εἶν' ὁ Κάσιος. Κοιμισμένοι

τὸν ἀκούσα νά λέει «Γλυκιὰ μου Δυσδαίμονε,

νά φιλογόμεστε νά κρύβουμε τὸν ἔρωτά μας!»

Κι ὕστερα μοῦ ἀρπάξε καὶ μοῦ 'σπῆξε τὸ χέρι,

φώναξε: «ὦ γλυκιὰ μου!» καὶ μετὰ μὲ φίλησε

τραχιὰ σάν νά ξερίζωνε φιλιὰ ἀπ' τὰ γέιλιά μου·

- μετά 'βαλε τὸ πόδι πάνω στὸ μερί μου,
καὶ στέναζε κι ὕστερα φώναζε φιλώντας με :
- «Μοῖρα κατάρτη, πού σ' ἔδωσε στὸν Μαῦρο!»
- ΟΘΕΛΟΣ Τροχῶδες, ἀφύσικα!
- ΙΑΓΟΣ "Ε ὄχι, αὐτὸ ἦταν μόνον ὄνειρο.
- ΟΘΕΛΟΣ Ναι, μὰ φανέρωνε μιὰ πράξη πού 'γινε' εἶναι
βαριά ὑπόψιχ, κι ἄς εἶναι μόνον ὄνειρο.
- ΙΑΓΟΣ Κι αὐτὸ προσθέτει βάρος (σὲ τεκμήρια) ἄλλα
πού παρουσιάζονται ἐλαφρά.
- ΟΘΕΛΟΣ Θὰ τὴ σκίσω, κομμάτια θὰ τὴν κάνω.
- ΙΑΓΟΣ "Οχι, φρόνιμα! ἀκόμα τίποτα δὲν εἶδαμε
νά 'γινε', ἴσως εἶναι ἀκόμα τίμα' μόνο πὲς μου :
δὲν ἔτυγε νὰ ἴδεις ἓνα μαντίλι, κεντημένο
μὲ φασούλες στὰ χέρια τῆς γυναίκας σου;
- ΟΘΕΛΟΣ 'Εγὼ τῆς ἔδωσα ἓνα τέτοιο, πρῶτο ὄρωρο μου.
- ΙΑΓΟΣ Δὲν ἔρω; ἄλλὰ μὲ τέτοιο, ἐγὼ μαντίλι — κι εἰμαι βέβαιος
πὼς ἦταν τῆς γυναίκας σου — εἶδα σήμερα τὸν Κάσιο
πού σκούπισε τὰ γόνατα του.)
- ΟΘΕΛΟΣ "Αν εἶναι αὐτὸ —
- ΙΑΓΟΣ "Αν εἶναι αὐτό, ^θ κι ὅ,τι ἄλλο δικό της,
μιλάει κι αὐτὸ ἐναντίον της μαζί μὲ δια τ' ἄλλα.
- ΟΘΕΛΟΣ "Ω νὰ 'χε ὁ σκλάβος ἑκατὸ γιλιᾶδες ζωές!
Μία εἶναι πολὺ φτωγιά, πολὺ ἀχαμνή
νὰ γδικιωθῶ. Τώρα τὸ βλέπω εἶναι ἀλήθεια.
Δὲς ἐδῶ, 'Ιάγο : (τὴ λαταρεία μου δὲν ἔτσι)
τὴ φυσᾶω στὸν οὐρανό, πάει. —
Σήκω ἀπ' τὸν καύφιαν "Αδῆ, μαύρη ἐκδίκηση,
εἶξε, ὦ ἀγάπη, στέμμα σου καὶ γκαρδιακό σου θρόνο
στὸ θάνατο μίσος. Στῆθος, φυσᾶκωσε γιατί
τὸ φορτίο σου εἶναι γλώσσες ἀπὸ ὄχις.
Παρακαλῶ ἡσύχασε.
- ΙΑΓΟΣ "Ω, αἶμα, αἶμα, αἶμα!
- ΟΘΕΛΟΣ "Υπομένεψε λέω, μπορεῖ ν' ἀλλάξει ἡ ἰδέα σου.
- ΙΑΓΟΣ Ποτέ, 'Ιάγο. Καθὼς τῆς Μαύρης Θάλασσας

ΔΥΝΑΜΗ

ΕΞΕΤΕΙΚΕΥΣΕ

ΟΘΕΛΟΣ

τὸ παγωμένο ρέμα καὶ ἡ ἀναγκασμένη ὁρμὴ
φυρονερῶς πισώστρεφῃ ποτὲ δὲν ξέρει,
παρὰ τραβάει συνέχεια γιὰ τὴν Προποντιδα
καὶ τὸν Ἑλλήσποντο, (ἔτσι οἱ ματωμένες σκέψεις μου
μὲ τὸ ἴδιο βίαιον βῆμα, (πίσω τους ποτὲ)
δὲ θὰ κοιτάζουν, πιά ποτὲ δὲ θὰ ξεπέσουν)
στὴν πρόστυχην ἀγάπῃ, ὥσπου ἀπλωτὸς πλατὺς
ὁ γοικιωμῆς τις καταπιεῖ. (Γονατίζει.)
Μὰ τὸν μαρμάρينو οὐρανὸ καὶ μὰ τὸ σέβας
σ' ὄρα) (ἐρὼ γοεῶναι ἐδῶ τὰ λόγια μου.

ΙΑΓΟΣ

Μὴ σκηωθεῖς ἀκόμα. (Γονατίζει.)
Μάρτυρες νὰ 'στε ἐσεῖς φηλὰ πάντα ἀναμμένα
φῶτα, ἐσεῖς στοιγεῖα τοῦ μᾶς περιβάλλετε,
νὰ 'σαστε μάρτυρες, ἐδῶ ὁ Ἰάγος βάζει
τοῦ νοῦ του τὴν ἀξιά, τὸ χέρι, τὴν καρδιά του,
στὴ δούλεψή τοῦ πληγωμένου Ὁυθελου! Ἄς
διατάξῃ καὶ καημὸ θὰ τὸ 'γω νὰ ὑπακούσῃ
γιὰ πρᾶξῃ ματωμένη ὅποιαδήποτε.

ΟΘΕΛΟΣ

Καλόδεγτη ἡ ἀγάπη σου, ὄνι μὲ κούφια
εὐχαριστῶ, παρὰ μὲ ἀπλόχερῃ ὑποχρέωσῃ.
Καὶ θέλω τώρα αἰέτως νὰ σὲ Βάλω στὸ ἔργο:
μέσα στὶς τρεῖς αὐτὲς ἡμέρες νὰ σ' ἀκούσω
νὰ εἰπῇς (ὁ Κάσιος δὲ ζεῖ).

ΙΑΓΟΣ

Ὁ φίλος μου ἔζησε· ἔγινε τὸ θέλημά σου,
μ' ἄσ' τὴν αὐτὴν νὰ ζήσει.

ΟΘΕΛΟΣ

Στὸ διάολο ἡ ἀρεαία, ἡ πρόστυχη! Στὸ διάολο! Ἐλα,
ἔλα κιὸ ἐκεῖ μαζί μου· θέλω νὰ σκεφτῶ
νὰ βρῶ γλήγορον θάνατο γιὰ τὸν ὀφθαλμὸ
διάβολο. Τώρα εἶσαι σ' (ὁ ὑποκριτής μου,
Ὁλος δικός σου εἶμαι γιὰ πάντα.

ΙΑΓΟΣ

(Βγαίνουν.)

Σ Κ Η Ν Η 4

Μπροστά στον Πύργο.

(Μπαίνουν ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ ΑΙΜΙΛΙΑ και κομικός.)

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ξέρεις, μάστρε, νά μου εἰπείς (γιά τὸν ὑπασιπύτη) τὸν Κάσιο ποῦ ἔχει μείνει;

ΚΩΜΙΚΟΣ

Δὲν τολμᾶω νά σοῦ εἰπῶ πῶς ἔχει μείνει πουθενά.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Γιατί, ἀνθρώπε;

ΚΩΜΙΚΟΣ

Γιατ' εἶναι στρατιώτης καὶ νά εἰπείς γιά ἓναν στρατιώτη πῶς ἔχει μείνει εἶναι μαχαίρωμα.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Καλά, ποῦ κάθεται;

ΚΩΜΙΚΟΣ

Ἄμρ σοῦ εἰπῶ ποῦ κάθεται, εἶναι σάν νά σοῦ εἰπῶ ποῦ ἐγὼ γελάω.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Μπορεῖ νά βγεῖ κανένα νόημα ἀπ' αὐτό;

ΚΩΜΙΚΟΣ

Δὲν ξέρω ποῦ κάθεται, κι ἂν σοφιστῶ νά σοῦ εἰπῶ ποῦ κάθεται καὶ σοῦ εἰπῶ πῶς κάθεται δῶ (ἢ) κάθεται κεῖ, θά ἦταν νά σοῦ εἰπῶ ποῦ (ἐγὼ γελάω) γιατί θά σέ γελάσω.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Μπορεῖς ρωτώντας νά τὸν βρεῖς καὶ νά μᾶς πεῖς, χρονεῖς μου;

ΚΩΜΙΚΟΣ

Θά κάνω κατήχηση στὸν κόσμο γιά λόγου του· δηλαδὴ θά ρωτήσω καὶ θ' ἀπαντήσω.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ἦξε νά τὸν βρεῖς καὶ στείλ' τον πρὸς τὰ δῶ· πές του πῶς ἐγὼ καταφέρει τὸν κύριό μου γιά γάση του κι ἐλπίζω πῶς ὅλα θά πᾶνε καλά.

ΚΩΜΙΚΟΣ

Αὐτὸ εἶν' ἀντρίκεια δουλειά καὶ γι' αὐτὸ θά προσπαθῶ νά τὴν καταφέρω. (Βγαίνει.)

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ποῦ νά ᾄγω χάσει ἐκεῖνο τὸ μαντίλι, Αἰμιλία;

ΑΙΜΙΛΙΑ

Δὲν ξέρω, κυρία.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Πίσταφε, κάλλιο νά εἶχα χάσει τὸ πουγκί μου γεμάτο γρόσια· (ἂν ὁ καλὸς μου ὁ Μαῦρος δὲν ἦταν καρδιά πιστή, παρὰ πλασμένους ταπεινὸς) σάν κάτι ἄντρες ποῦ ζηλεύουν, αὐτὸ θά ᾔφτανε.

ΟΘΕΛΟΣ

για να τὸν βάλει σ' ἔργοια.

ΛΙΜΙΑΙΑ
ΔΥΣΔΑΙΜ.

Τί, δὲ ζήλει αὐτός;
Ποιός, αὐτός; Πάραυν στὸν τόπο πού ἐγενήθη
τοῦ ρούφηξε ὁ ἥλιος κάθε τέτοια διάθεσι.

ΛΙΜΙΑΙΑ
ΔΥΣΔΑΙΜ.

Νά τον, ἐγγεταί.
Δὲν τὸν ἀφάνω τώρα πιά ὥσπου νά καλέσει
τὸν Κάσιω.

(Μπαίνει ὁ ΟΘΕΛΟΣ.)

ΟΘΕΛΟΣ

Πῶς εἶναι ἡ διάθεσή σου, ἀφέντη μου;
Καλά, καλὴ κυρά μου.
(Μόνο; του.) Ὡ! τί σκληρὸ 'ναι νά υποκρίνεται! —
Πῶς εἶσαι, Δυσδαίμονα;

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Καλά, καλὲ μου κύριε.

ΟΘΕΛΟΣ

Δῶσ' μου τὸ χέρι σου! Τὸ χέρι αὐτὸ εἶν' ἀβρό, κυρά μου.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Δὲν ἐνωσε ἡλικία οὔτε θλίψη ἐγνώρισε.

ΟΘΕΛΟΣ

Δείχνει εὐφορία αὐτὸ καὶ λεύτερη καρδιά;
Ἰεστό, ἱεστό κι ἀβρό. Τοῦτο τὸ χέρι θέλει
μακριὰ ἀπὸ λευτεριά, νηστεία καὶ προσευχή,
νά παιδεύτῃ πολὺ μὲ θεοφοβούμενη ἀσκησι,
γιατί 'ναι δῶ ἕνας νέος κι ἀναμμένος διάβολος
ποῦ ὅλα σεμπελεύει. (Εἶναι καλὸ χεράκι)
γενναϊόδαρο.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Καλὰ τὸ λές' γιατί τὸ χέρι τοῦτο
γάρισε τὴν καρδιά μου.

ΟΘΕΛΟΣ

Χέρι ἀνοιχτό· παλιὰ οἱ καρδιές δίνουν τὰ χέρια,
μὰ νέο μας ἐμβλημα εἶναι χέρια, ὄχι καρδιές.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Γι' αὐτὸ δὲν ξέρω ἐγώ. Ἐλα, τί μοῦ 'ταῖες;

ΟΘΕΛΟΣ

Τί σοῦ 'ταῖα, μωρό;

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ἔστειλα γιὰ τὸν Κάσιω νά 'ρθεῖ νά μιλήσετε.

ΟΘΕΛΟΣ

Ἐγὼ ἕνα ἐλεεινὸ, ἐνοχλητικὸ συνάχι,
(Δῶσ' μου τὸ μαντίλι σου.)

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ὅριστε, ἀφέντη μου.

ΟΘΕΛΟΣ

Ἐκεῖνο πού σοῦ γάρισα.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Δὲν τὸ 'γω ἀπάνω μου.

ΟΘΕΛΟΣ
ΔΥΣΔΑΙΜ.
ΟΘΕΛΟΣ

Ὅχι;
Ὅχι, ἀλήθεια, κύριέ μου.
Αὐτό 'και λάθος. Τό μαντίλι αὐτό μιά γύφτισσα
τό 'δωσε στή μητέρα μου. ἦταν μάισσα κι ἤξερε
νά διαβάξει τίς σκέψεις ὅλες τῶν ἀνθρώπων.
τῆς εἶπε, ὅσο θά τό 'χε, θά τήν ἔκανε
ἐκλυστική καί θά 'γε πάντα τὸν πατέρα μου
δεμένον στήν ἀγάπη της, μ' ἂν τό 'χανε (ἦ)
τό χάριζε, τό μάτι τοῦ πατέρα μου θά τήν
ἀηδίαζε κι οἱ πόθοι τοῦ θά κνηγοῦσαν
κακινούργιους ἔρωτες. Πεθαίνοντας ἐκείνη
μου τό 'δωσε καί μοῦ 'πε, ἂν ποτε ἡ μοῖρα
μοῦ χάριζε γυναῖκα, νά τῆς τό 'δω. Ἔτσι
κι ἔκαμα· καί τὸν νοῦ σου, ἔγα το ἀκριβό
σάν τὰ μάτια σου· ἂν τό χάσεις (ἦ) τό δώσεις,
θά 'ταν ὁ μεγαλύτερος γαμός τοῦ κόσμου.

ΔΥΣΔΑΙΜ.
ΟΘΕΛΟΣ

Εἶναι δυνατό:
Ἀλήθεια, ἔχει ἡ ὁρατή του μάστιγ· μιά σίβυλλα
πού 'χε μετρήσει στή ζωὴ διακόσιους γύρους
τοῦ ἡλίου, τό 'χει στήν προφητικὴ μανία της
μεντήσει· τὰ μεταξοσκούληκα πού βγάλαν
τὸ νῆμα τοῦ εἶχαν ἀνισταί καί τό 'χαν βάψει
μ' αἷμα ἀπὸ μούμιας κόρης τὴν καρδιά.

ΔΥΣΔΑΙΜ.
ΟΘΕΛΟΣ
ΔΥΣΔΑΙΜ.
ΟΘΕΛΟΣ
ΔΥΣΔΑΙΜ.
ΟΘΕΛΟΣ
ΔΥΣΔΑΙΜ.
ΟΘΕΛΟΣ
ΔΥΣΔΑΙΜ.
ΟΘΕΛΟΣ
ΔΥΣΔΑΙΜ.

Νά τό πιστέψω, ἀλήθεια;
Ἀληθινότατο· γι' αὐτό νά τό προσέχεις.
Τότε μὴν τό 'δινε ὁ Θεὸς νά τό 'χα ἰδεῖ ποτέ!
Ἄ! γιὰτί;
Γιὰτί μὴν ἔτσι ἀπότομα κι ἄγρια;
Ἐχάθη; Πάει; Μίλησε, δὲν τό 'χεις πιά;
Οὐρανέ, φυλάξε μας!
Δὲ λές;
Δὲν ἔχάθη, μὰ κι ἂν ἔχάθη, τί;
Πῶς!
Σοῦ λέω δὲν ἔχάθη.

ΤΟ ΜΑΝΤΙΛΙ

ΟΘΕΛΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Φέρ' το μου νά τὸ ἰδῶ.

Πῶς, θὰ σ' τὸ φέρω, ἀλλ' ἔχει τῶρα· αὐτὸ 'ναι κόλπο
γιὰ νὰ ξεπλύνω ἀπ' τὸ αἵτημά μου : σὲ παρακαλῶ,
Ξαναπάρε τὴν Κάσιο.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Φέρε μου τὸ μαντίλι ὁ νοῦς μου κακοβάζει.

Ἐλα, ἔλα· δὲ θὰ ἴβρεις ἄλλον πρὸ ἱκανόν.

Τὸ μαντίλι!

Παρακαλῶ, πὲς γιὰ τὸν Κάσιο.

Τὸ μαντίλι!

Ποῦ κράμασε ἀπὸ τὴν ἀνάπη σου τὴν τύχη του,
μοιράστη πάντα τοὺς κινδύνους σου μαζί σου —

Τὸ μαντίλι!

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Σ' ἀλήθεια εἶσαι κακός.

Πέρο! (Βγαίνει.)

Δὲν εἶναι αὐτὸς ζηλιάρης;

Ἐστὶ ποτὲ δὲν τὸν ξανάειδα. Σίγουρα ἔχει κάτι
παράξενο αὐτὸ τὸ μαντίλι· εἶμαι πολὺ
δυστυχημένη πού μοῦ χάθηκε.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Ἐνας χρόνος καὶ δυὸ τὸν ἀντρα δὲν τὸν δείχνουν·
μόνο στομάχι εἶν' ὅλοι τους κι ἐμεῖς τροφή τους·
μᾶς τρέν σὰν λιμασμένοι, κι ὅταν μᾶς χορτάσουν
μᾶς ξερνᾶνε. Νά, ὁ Κάσιος μὲ τὸν ἀντρα μου!

(Μπαίνουν ὁ ΙΑΓΟΣ καὶ ὁ ΚΑΣΙΟΣ.)

ΙΑΓΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΚΑΣΙΟΣ

Δὲν ἔχεις ἄλλον τρόπο· αὐτὴ θὰ σοῦ τὸ κάνει
καὶ νά! εἶσαι τυχερός : Ἄντε φορώσου την.

Τί κάνεις, καλὲ Κάσιε; Τί 'ναι τὰ νέα σου;

Κυρία, τὸ πρῶτο μου αἶτημα : σὲ ἱκετεύω
μὲ τὰ ἑντιμὰ σου μέσα νὰ μπορέσω πάλι
νὰ ζήσω καὶ νὰ γίνω μέρος τῆς ἀγάπης του,
πού μ' ὅλη ἐγὼ τὴν ἀφοσίωση τῆς καρδίας μου
τὸν τιμᾶω· δὲ θὰ 'θελα ἄλλη ἀναβολή.

Ἄν εἶν' τὸ φταίξιμό μου τόσο πρὸς θανάσιμο,
πού (οὔτε ἢ πρὶν δούλεψη, (οὔτε ἢ τωρινὸς καημός,
(οὔτε ἢ καλὴ μου πρόθεση μελλυντικά,

ΔΥΣΔΑΙΜ.

μποροῦν νά μ' ἀποκαταστήσουν στήν ἀγάπη του,
μόνο ἄς τὸ μάθω, καὶ θά μού 'ναι γάρη· τότε
θὰ βάλω τὴ στολὴ εὐχαρίστησης βιασμένης
καὶ θὰ πάρω ἄλλον δρόμο σὺν ἑλπίδι τῆς τύχης.
'Αλλί, τρισεγγενέ μου Κόσκι! Τώρα δὲν
εἶναι σέ τόνον ἡ συνηγόρια μου· ὁ ἀφέντης μου
δὲν εἶν' ὁ ἀφέντης μου, (οὔτε θά τὸν γινώριζα. (ἀν
καὶ ἡ ὄψη του εἶπε ἀλλάξω) σὺν τῇ διάθεσὶ του.
"Ἐτσι νά 'ναι ὅλα βοήθειά μου τ' ἅγια πνεύματα,
γὰ σένα μίλησα ὅσο μπόρεσα, ὅσο πού 'γίνα
στόχος ἀπαρσιῶς του ἀπ' τὰ πολλὰ πού τοῦ εἶπα.
Πρέπει νὰ ὑπομονέσῃς λίγο. "Ὅ,τι μπορῶ
θὰ κάνω παραπάνω ἀπ' ὅ,τι θά τολμοῦσα
γὰ τὸν ἑαυτό μου, τί ἄλλο θέλεις ἀπὸ μένα;

ΙΑΓΟΣ
ΑΙΜΙΛΙΑ

ΙΑΓΟΣ

Ὁ στρατηγὸς εἶναι ὀργισμένος;
Μόλις μᾶς ἄφησε κι ἀλήθεια ἦταν πολὺ
περίεργα συγχυσμένος.
Αὐτὸς καὶ συγχυσμένος! Εἶδα τὸ κανόνι
νά τοῦ τινάζει τίς γραμμὲς του σὺν ἄερα,
καὶ σὺν ὁ ἑξαποδῶ ἀπ' τὰ γέρια νά τοῦ παίρνει
τὸν ἀδερφό του καὶ αὐτὸς νά συγχυστεῖ;
Θά 'ναι κάτι ἔγταχτο· θά πάω νά τὸν βρῶ
κάτι θά τρέχει πράγματι γὰ νά ἐσυγχύστη.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ναί, σέ παρακαλῶ. (Βγαίνει ὁ ΙΑΓΟΣ.)
Κάτι τοῦ κράτους, εἴτε ἀπὸ τὴ Βενετιά,
εἴτε καμιά ἀποτυγεμένη ἐδῶ σὺν Κύπρο
δουλειά γὰ λόγου του πού ἐξεκπεπᾶται τώρα,
τοῦ θόλωσε τὸ καθαρό του πνεῦμα· οἱ ἄντρες,
σὲ περιπτώσεις τέτοιες, μὲ μικρὰ θυμῶνουν
ἐνῶ τοὺς φταῖν μεγάλα· "Ἐτσι εἶναι· ἅμα πονάει
τὸ δάχτυλό μας κάνει κι ὅλα τ' ἄλλα μέλη μας
πού 'ναι γερά νά νιώθουνε τὸν πόνο. "Ὅχι,
δὲν πρέπει νὰ θαρροῦμε θεοὺς τοὺς ἄντρες, οὔτε
νά περιμένουμε ἀπ' αὐτοὺς γάδια νυφιάτικα.

Μεργ - ΟΛΤ

2 ηλια = φρέσκει εν τῷ βωταῷ της, γεννιέται, ἐξ.
ΟΘΕΛΟΣ ^{πιάνεται} τοῦ βωταῷ της

ΑΥΤΟΣΥΛΛΕΨΗ

Ζητῶνσι δ' αἰετὶ
τῆς γῆς

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΚΑΣΙΟΣ

ΜΠΙΑΝΚΑ

ΚΑΣΙΟΣ

ΜΠΙΑΝΚΑ

ΚΑΣΙΟΣ

Ἀνάθεμά με, Αἰμιλία, εἶπα στήν ψυχὴ μου —
σάν ἀπραγὸς πολεμιστὴς ποὺ εἶμαι —
καταδικάζει τὸν κακὸ τοῦ τρόπου· ἀλλὰ
τώρα τὸ βλέπω πὺς παράπεισα τοὺς μάρτυρες
καὶ τὴν ἐδικαστὰ ἄδικα.

Μακάρι νὰ 'ναι γιὰ τὸ κράτος, ὅπως λές,
κι ὄχι ὑποψία οὔτε παραξενιά τῆς ζήλιας τοῦ
γιὰ σένα.

Καίριος ἡ ὥρα! Ποτέ δὲν τοῦ 'γω δώσαι αἰτία
Μὰ δὲν τ' ἀκοῦν αὐτὰ οἱ ζηλιάσικες ψυχές·
ποτέ τους δὲ ζηλεύουν ἀπὸ αἰτία παρὰ
ζηλεύουν ἐπειδὴ ζηλεύουν· εἶναι ἡ ζήλια
τέρας, πιάνεται μόνο του, γεννιέται μόνο του.

Θεέ μου, μακριὰ ἀπ' τὸν νοῦ τοῦ 'πὶ σέλου καὶ τὸ τέρας!

Ἀμήν, κυρία!

Πάω νὰ τὸν βρῶ. Περπάτα, Κάσιε, ἐδῶ γύρω·
ἀν παίρνει λόγια, (θὰ τοῦ πῶ τὸ ζήτημά σου)
μ' ὅλα τὰ δυνατὰ μου γιὰ νὰ τὸ πετύχω.

Τὴν εὐγένειά σου ταπεινὰ εὐχαριστῶ.

(Βγαίνουν ἡ ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ κι ἡ ΑΙΜΙΛΙΑ.)

(Μοιραίνει ἡ ΜΠΙΑΝΚΑ.)

Ὁ Θεὸς μαζί σου, (φίλε Κάσιε!)

Πὺς βγῆκες ἀπ' τὸ σπῆτι; Πὺς εἶσαι, ὠραιότατη
Μπιάνκα μου; (Ἀλήθεια, ἀγάπη μου γλυκιά)
θὰ 'ρογόμουν σπῆτι σου.

Κι ἐγὼ ἐρογόμουν στὸ κατάλυμά σου, Κάσιε.
Τί! Μὰ βδομάδα νὰ μοῦ λείπεις; Ἑπτὰ ἡμέρες
καὶ νύχτες; Ὡρες ἑκατονεξηνταοχτὼ
κι ὥρες λειψές ἀπ' τὴν ἀγάπη εἶναι βαρύτερες
πολύ ἀπ' ὥρες ἑκατονεξηνταοχτὼ
τοῦ ὥρολογιοῦ. Πολὺ βαριέσαι νὰ μετράς!

Συγνώμὴ με, Μπιάνκα, αὐτὲς τίς μέρες ἔχουν
μ' ἔγνωες βασίτες — μολύβι φορτωμένως, ὅμως
θὰ βρῶ καλύτερον καιρὸ ν' ἀναπληρώσω

- αὐτὴ τὴν ἀκουσίᾳ μου, γλυκιὰ μου Μπιάνκα.
Ξεσήκωσέ μου τοῦτο.
(Τῆς δίνει τὸ μαντίλι τῆς Αὐσδαιμόνας.)
- ΜΠΙΑΝΚΑ Ἀ, Κάσιε! Ἀπὸ ποῦ ῥθε αὐτό; Αὐτὸ εἶναι δῶρο
πρὸ κάποια νέκ σου φιλενάδα. Ἰόσο πού ῥλειφες
καταλαβαίνω τώρα τὴν αἰτία ἐκεῖ
τὸ πτάσκει; Καλά, καλά.
- ΚΑΣΙΟΣ Ἔλα, γυναῖκα! Πέτα τίς παλιοῦποφίες
στοῦ σατανᾶ τὰ δόντια, ἀπ' ἔπου καὶ τίς ἔχεις.
Ζηλεύεις τώρα σάν νὰ τὸ ᾔχω αὐτὸ ἀπὸ κάποια
κυρία ἐνθύμιο : ὄχι, Μπιάνκα, πιστέψε.
- ΜΠΙΑΝΚΑ Τότε ποικανοῦ εἶναι;
ΚΑΣΙΟΣ Δὲν ξέρω, γλύκα μου, τὴ ᾔβρα στὴν χέμαρά μου.
Ἡ ἐργασία μ' ἀρέσει πρὶν μοῦ τὸ ζητήσουν —
ποῦ θὰ μοῦ τὸ ζητήσουν — θὰ ᾔθελα ἓνα ἄλλο.
πάρ' το νὰ μοῦ τὸ κένεις κι ἀρήσέ με τώρα.
- ΜΠΙΑΝΚΑ Νὰ σ' ἀφήσω! Γιατί;
ΚΑΣΙΟΣ Προσμένω ἔδω τὸν στρατηγὸ, καὶ δὲν ἀρμόζει.
θαρρῶ (οὔτε) θέλω μὲ γυναῖκα νὰ με ἰδεῖ.
- ΜΠΙΑΝΚΑ Γιατί παρακαλῶ;
ΚΑΣΙΟΣ Ὅχι ἐπειδὴ δὲ σ' ἀγαπᾶω.
ΜΠΙΑΝΚΑ Παρὰ ἐπειδὴ δὲ μ' ἀγαπᾶς. Παρακαλῶ,
συνόδεφέ με παρακεῖ καὶ πές μου ἂν θὰ σὲ ἰδῶ
νωρίς ἀπόψε.
- ΚΑΣΙΟΣ Ἀἶγιο μόνον θὰ ῥθῶ μαζί σου, γιατί ἔδω
προμένω ἄλλος θὰ ῥθῶ νὰ σὲ ἰδῶ νωρίς.
- ΜΠΙΑΝΚΑ Πολὺ καλὰ, πρέπει νὰ πάω μὲ τὴν περίσταση.

(Βγαίνουν.)

ΠΡΑΞΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΣΚΗΝΗ Ι

Κύπρος. Μπροστά στον Πύργο.

(Μπαίνουν ὁ ΘΘΕΛΟΣ καὶ ὁ ΙΑΓΟΣ.)

ΙΑΓΟΣ

Αὐτὸ θὰ πιστέψης;

ΘΘΕΛΟΣ

Νὰ πιστέψω, Ἰάγο!

ΙΑΓΟΣ

Ναί, ἀν φιλεῖται κρυφά;

ΘΘΕΛΟΣ

Ἄνομο φιλή.

ΙΑΓΟΣ

Ἢ στὸ κρεβάτι μὲ τὸν φίλο της γυμνή

ΘΘΕΛΟΣ

μὴν ὥρα ἢ οὐδ', χωρὶς κακὸ στὸν νοῦ της;
Γυμνή στὸ στρώμα, Ἰάγο καὶ χωρὶς κακὸ
στὸν νοῦ της εἶναι ὑποκρισία μπροστὰ στὸν διάβολο
ποῦ ἔχουν στὸν νοῦ ἀρετὴ καὶ κάνουν τέτοια, ὁ διάβολος
πειράζει αὐτοὺς καὶ αὐτοὶ πειράζουν τὸν Θεό

ΙΑΓΟΣ

Ἄμα δὲν κάνουν τίποτα, εἰν' ἄθωο παράπτωμα·
ὅμως ἂν δώσω ἓνα μαντίλι στὴ γυναῖκα μου

ΘΘΕΛΟΣ

Ἐ, τί;

ΙΑΓΟΣ

Ἐ, νά, δικό της εἶναι, κύριε, καὶ ὄντας δικό της,
μπορεῖ θαρρῶ νὰ τὸ χαρίσει σ' ὅποιονδήποτε.

ΘΘΕΛΟΣ

Δικιά της εἶναι καὶ ἡ τιμὴ, μπορεῖ καὶ αὐτὴ
νὰ τὴ χαρίσει;

ΙΑΓΟΣ

Ἢ τιμὴ ναι ποῦμα ἄφαντο συγγὰ πολλοὶ
τὴν ἔχουν ποὺ δὲν ἔχουν ἀλλὰ ἓνα μαντίλι

ΘΘΕΛΟΣ

Μά τὸν Θεό, θὰ χαίρουμαι ἂν τὸ γὰ λησμονήσει.
Μοῦ εἶπες — ὦ! γυοῖζει πάνω ἀπὸ τὴ νήμη μου,
σὰν κόρακας πάνω ἀπὸ σπῖτι μολυσμένο
σημάδι μαῦρο — αὐτὸς πὺς ἔχει τὸ μαντίλι μου

ΙΑΓΟΣ

Ἐ, τί, καὶ τί μ' αὐτό;

ΘΘΕΛΟΣ

Γόσο καλὸ δὲν εἶναι αὐτό.

ΙΑΓΟΣ

Κι ἂν πῶ πῶς εἶδα νὰ σ' τὸ κάνει τὸ κακό;
 Ἡ ἄκουσα νὰ τὸ λέει, (σαν τὸσοις μάγκες ἐξῆ),
 ποὺ ἀφοῦ εἶπε μ' ἐνοχλητικὴ παρακολούθηση
 εἶπε μὲ θέλησή της, (καταφέρουν κάποια),
 δὲν τὸ κρατᾶνε μυστικό, παρὰ φλυαροῦν...

ΟΘΕΛΟΣ

(Εἶπε αὐτὸς τίποτα;)

ΙΑΓΟΣ

Εἶπε, κύριέ μου, ὅμως νὰ 'σαι βεβαίωτατος,
 πῶς μὲ ὅρκο θ' ἀρνηθεῖ τὰ πάντα.

ΟΘΕΛΟΣ

Τί εἶπε;

ΙΑΓΟΣ

Μά τὸν Θεό, πῶς ἔχει κάνει, — μὰ δὲν ξέρω τί.

ΟΘΕΛΟΣ

Τί; Τί;

ΙΑΓΟΣ

Πῶς ἔχει πέσει —

ΟΘΕΛΟΣ

Μαζί της;

ΙΑΓΟΣ

(Μαζί της ἀπάνω της ὅπως θεῖ.)

ΟΘΕΛΟΣ

Πέσει μαζί της! Πέσει ἀπάνω της! Ἀπάνω της, μπορεῖ
 κι ἀπὸ λάθος, (Μαζί της) Ἀποτροπιασμοί. (Μαντίλι) — ὁμο-
 λογίης — (μαντίλι) Νὰ ὁμολογήσει καὶ νὰ κρεμαστεῖ γιὰ
 τὸν κόπο του. Πρῶτα νὰ κρεμαστεῖ καὶ μετὰ νὰ ὁμολο-
 γήσει: (τρέμει ὁ νοῦς μου). Ἡ φύση δὲ θὰ μπορούσε νὰ
 ἐνσαρκώσῃ τέτοιο σκοτεινὸ πάθος γωρὲς προπαίδεια. Δὲν
 εἶναι τὰ λόγια ποὺ μὲ συγκλονίζουν ἔτσι. Φτοὺ! μύτες,
 αὐτὰ καὶ γείλια. Γίνεται; — Νὰ μολογήσει! — (Μαντίλι) —
 "ὦ, διάβολε! (Πέφτει ἀντίστροφος.)

ΙΑΓΟΣ

Δούλευε, φάρμακό μου, δούλευε! Ἔτσι πιάνονται
 οἱ μοροπάτοι κι ἔτσι χύμψοις καλὲς καὶ ἄξιες
 κυρίες, (ἐνῶ εἰν' ἀθῶες, κατακρίνονται) Ἔ,
 ἔ, κύριέ μου! Κύριέ μου, λέω, Ὁθέλο!
 (Μπαίνει ὁ ΚΑΣΙΟΣ.)

ΚΑΣΙΟΣ

Τί 'ναι, Κάσιε;

ΙΑΓΟΣ

Τί γίνεται;

ΚΑΣΙΟΣ

Ὁ κύριος (ἔπεσε αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν) αὐτὴ 'ναι
 ἡ δεύτερη φορὰ τὸν ἐπικασε καὶ γτές.

ΙΑΓΟΣ

Τοῖς τοῦ τὰ μελίνγρια.

Ὅχι, ἄσε, ἡ κοίτη πρέπει μὲ τὴν ἡσυχία της

ΟΘΕΛΟΣ

νά τοῦ περάσει, ἄλλιῶς ἀφρίζει ἀπὸ τὸ στόμα του
καὶ σὲ λίγο ξεσπάει σὲ ἄγρια μανία.
Κοίτα! σαλεύει· ν' ἀποτραβηχτεῖς γιὰ λίγο,
θὰ συνέοθαι ἀμέσως· μόλις φύγει, θὰ 'θελα
νά σοῦ μιλήσω γιὰ σπουδαῖο ζήτημα.

(Βγαίνει ὁ ΚΑΣΙΟΣ.)

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Πῶς εἶσαι, στρατηγέ; Χτύπησες τὸ κεφάλι σου;

Μὲ κοροϊδεύεις;

Σὲ κοροϊδεύω! "Οχι, μὰ τὴν Θεό. Θὰ σ' ἤθελα
νά τὸ ὑποφέρεις ὅ,τι σοῦ 'τυχε σὰν ἄντρας!

"Αντρας μὲ κέρατα εἶναι τέρας, εἶναι γτῆνος

Τότε εἶναι γτῆνη κάμποσα σὲ μιὰ κοσμοπόλη,
καὶ κάμποσα πολιτισμένα τέρατα.

Τ' ὁμολόγησε;

Καλέ μου κύριε, (στάσου ἄντρας) σκέψου πῶς
κάθε γενάτος κύριος πού 'ναι στὸν βυθό
τραβάει μαζί του ἑκατομμύρια ζωντανοί
τώρα νυχτοπλαγιάζουν σὲ κρεβάτια ξένα
πού ὅμως τολμοῦν νὰ δοκιῶνται πῶς τοὺς ἀντίζουν·
καλύτερον ἢ προίπτωσή σου. "Ω, εἶναι πείσμα
τοῦ "Αδῆ, ἀρχιεμπαιγμός τοῦ βερζεβούλη νὰ φιλεῖς
μιὰ βρώμα σὲ κρεβάτι σίγουρο, πιστευόντας
πῶς εἶν' ἀγνή. "Οχι, νὰ μάθω· κι ἄμα μάθω
τί εἶμαι. Ξέρω τί θὰ κάνω καὶ μὲ δαύτη.

"Ω, εἶσαι σοφός· εἶναι βέβαιο.

Στάσου λίγο παρόμερα· καὶ περιορίσου
μόνο νὰ κρυφακοῦς μὲ ὑπομονή. Τὴν ὥρα
πρὶν πού 'γες πέσει γάμω ἐδῶ, ἀπὸ τὸν καημό σου —

πάθος πολλὸ ἀταίριαστο γιὰ τέτοιο ἄντρα —

ὁ Κάσιος ἦρθε ἐδῶ· τὸν ἐδιώξα, ἀφοῦ τοῦ εἶπα μιὰ
δικιολογία καλὴ γιὰ τὴν ἀλλοφροσύνη σου·
καὶ νὰ ξανάοθαι εὐθὺς ἐδῶ γιὰ νὰ μιλήσουμε·
καὶ μοῦ ὑποσχέθη. Μόνο χώσου νὰ προσέξω

τὴ χλεύη, σαρκασμό, τί χτυπητὴ εἰρωνεία!

δείχνει κάθε γωνιά τῆς φάτσας του· γιατί
 θά τον κάμω νά εἰπεί ξανά τὸ παραμῦθι,
 πού πῶς τόσο συχνά ἀπὸ πού, πότε εἶχε
 καὶ θά ξανάγει σιμζιμο μὲ τὴ γυναίκα σου;
 λέω μόνο παρατήρησε ὅτι ἐκφράζει. Μόνο
 ὑπομονή· ἄλλιως θά εἰπῶ πὺς εἶσαι βλόταλα
 φουσκοβαλμένος καὶ καθόλου ἄντρα.

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Ἀκοῦς, Ἰάγο; Θά με ἰδεῖς πάλι τεχνίτη
 σὲ ὑπομονή· ὅμως — ἀκοῦς; — (πολὺ αἰσιβόρο)
 Καὶ με τὸ δίκιο σου, ἀλλὰ κατὰ γόνο σὲ ὅλα.
 Δὲν πᾶς παρόμοια (Ὁ ΟΘΕΛΟΣ παρομοιάζει.)
 Τώρα γὰρ θά ρωτᾶω τὸν Κάσιο γιὰ τὴν Μπιάνκα,
 μὴ προκομμένη, πού πουλῶντας τίς ἀρέξεις της,
 ψωνίζει τὸ ψωμί καὶ τὰ φορέματά της·
 τὸ πλάσμα αὐτὸ πεθαίνει γιὰ τὸν Κάσιο· εἶναι
 τὸ βέσκανο τῆς πόρνῃς ν' ἀπατάει πολλοὺς
 καὶ ν' ἀπατάται ἀπὸ ἕναν. Αὐτός, ὅταν ἀκοῦει
 γιὰ δούτη, δὲ μπορεῖ νὰ κρατηθεῖ νὰ μὴν
 ξεκαρδιαστῇ στὰ γέλια. Νά τον, ἔοιζται:

ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ

(Ξαναπαίρνει ὁ ΚΑΣΙΟΣ.)

ὅσο αὐτὸς θά γελᾷ, ὁ Ὁθέλος θά μανιάζει·
 καὶ ἡ ἀγράμμητη ζήλια του θά ἐρμηνεύει
 τοῦ δολιο-Κάσιου τὰ γκρόνελα, τίς μούστες,
 καὶ τ' ἀλαφρό του σέρισμο, ὅπως διόλου ἀνάποδα.
 Πὺς εἶσαι τώρα, ὑπακισιτά μου;

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Χειρότερα, ὅταν μοῦ ἀποδίνεις τίτλο πού
 ἢ στέρησή του με σκοτώνει.

Καλόπιασε τὴ Δυσδαιμόνα κι εἶναι σέγουρο.

(Μιλᾷ πιὸ σιγά.)

Τώρα ἂν τὸ ζήτημα κρεμόταν ἀπ' τὴ Μπιάνκα,
 τί δρόμο θά 'χε πάρει γρήγορα!

ΚΑΣΙΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Κακό της, ἡ ταλαίπωρη!

(Νά τον! Γελᾷ κιόλα.)

Δὲν ἔχω ἰδεῖ γυναίκα ν' ἀγαπᾷ ἄντρα τόσο.

ΟΘΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Τὴ φουκαριόρα, μ' ἀναπάει, θαοοῶ στ' ἀλήθεια.

Τώρα τ' ἀρνιέται τάχα καὶ γελάει ὅζω ἀπ' τὰ δόντια.

Ἀκούς, Κάσιε;

Τώρα τοῦ βάζει σκάνδαλα νὰ νὰ τὰ εἰπεῖ.

Ἐμπρός, ὠραῖα τὰ λές, ὠραῖα τὰ λές.

Αὐτὴ διαδίνει πὼς θὰ τὴ στεφανιωθεῖς.

ἔχεις τέτοιον σκοπό;

Χα-χα-γά!

Θριαμβεῖς, Ρωμιεῖ; Θριαμβεῖς;

Ἐγὼ νὰ πάρω αὐτὴ! Τί; Μιὰ τοῦ δρόμου; Παρακαλῶ
σπλαχνίσου τὴ κοημοσύνη μου· μὴ μὲ θαρρεῖς τόσο βλαπ-
μέναν. Χα-χα-γά!

Ἔτσι, ἔτσι, ἔτσι, ἔτσι. (Γελάει ὅποιος κερδίζει).

Στ' ἀλήθεια, λένε πὼς θὰ τὴν παντρευτεῖς.

Παρακαλῶ ὄχι ψέματα.

Ἀλλιῶς εἶμαι πραγματικὰ ἀρχαῖος.

Ἐμένα μὲ λογάρισκες; Καλὰ.

Αὐτὰ τὰ βγάζει αὐτὴ ἡ μαϊμού: πιστεύει καὶ κολακεύεται
πὼς θὰ τὴν πάρω ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ μοῦ 'γεί, (ὄχι) ἐπειδὴ
τὴς τὸ 'ταῖα.

Ὁ Ἰάγος μοῦ κάνει νόημα· τώρα θ' ἀρχίσει νὰ τὰ λέει.

Τώρα πρὶν ἦταν ἐδῶ· μὲ κινηγάει παντοῦ. Κουβέντιαζα
τὴς προάλλες στὴν παραλία μὲ κάτι Βενετσιάνους καὶ
μοῦ 'ρθε καὶ τὸ μόμολο, καὶ μὰ τοῦτο τὸ χέρι μου, κρε-
μάστηκε ἔτσι στὸν λαϊμό μου—

Φωνάζοντας («ὦ ἀκριβέ μου Κάσιε!») αὐτὸ λέει· ἡ χει-
ρονομία τοῦ αὐτοῦ σημαίνει.

Κρεμίζεται ἀπάνω μου καὶ γαϊδεύεται καὶ κλαίει· ἔτσι μὲ
τραβολοῦσε· χα-χα-γά!

Τώρα τοῦ λέει πὼς τὸν ἔσουςε στὴν κάμαρά μου. "ὦ!
βλέπω τὴ μύτη σου, ἀλλ' ὄχι καὶ τὸν σκύλο ποῦ θὰ τοῦ
ἂν πετάξω.

Ναί, πρέπει νὰ ξεκόψω ἀπὸ αὐτὴ.

Κατὰ φωνή! Νά την, ἔρχεται.

ΚΑΣΙΟΣ

Είναι ἴδια ἀγριόγατα, καὶ μάλιστα ἀρωματισμένη!

(Μπαίνει ἡ ΜΠΙΑΝΚΑ.)

ΜΠΙΑΝΚΑ

Τί θεὸς ποὺ μέ κυνηγᾷς ἔτσι;

Νὰ σὲ κυνηγήσει ὁ διάβολος κι ἡ σκρόφα του! Τί ἰδέα σοῦ περνάει μ' αὐτὸ τὸ μαντίλι ποὺ μοῦ 'δῶσε πρωτότερα;

Εἰμαι ὥραία τρελὴ ποὺ τὸ πῆρα. Μοῦ θέλεις νὰ τὸ ξεσηκώσω καὶ μοῦ ἀραδιάξεις ψευτιές, πῶς τὸ βρήκες τάχα στὴν κάμαρά σου καὶ πῶς δὲν ξέρεις ποῖός τὸ ἀφῆσε κεῖ! Αὐτὸ εἶναι μαντίλι κάποιου τσοῦλας, κι ἐγὼ νὰ τὸ ξεσηκώσω! Νά, δῶσ' το στὴ σακαφιόρα σου· ὅπου κι ἂν τὸ βρῆκες, ἐγὼ τέτοια δὲν τὰ ξεσηκώνω.

ΚΑΣΙΟΣ

Τί 'ν' αὐτά, γλυκιὰ μου Μπιάνκα! Τί 'ν' αὐτά, τί 'ν' αὐτά!

ΟΘΕΛΟΣ

Μὰ τὸν Θεό, αὐτὸ πρέπει νὰ 'ναι τὸ μαντίλι μου!

ΜΠΙΑΝΚΑ

* Ἄν θεὸς νὰ 'ρθεῖς νὰ φάμε βράδυ, ἔλα, ἂν δὲ θεός, ἔλα ὅποτε θά 'σαι σὲ φόρμα. (Βγαίνει.)

ΙΑΓΟΣ

* Ἀπόκοντα, ἀπόκοντα!

ΚΑΣΙΟΣ

Τί νὰ κάνω, τὸ στακνὸ μου· ἀλλιῶς θὰ βρίζει στὸν δρόμο.

ΙΑΓΟΣ

Θά φᾶς ἐκεῖ τὸ βράδυ;

ΚΑΣΙΟΣ

Ναί, ἔτσι λέω.

ΙΑΓΟΣ

Καλὰ, μπορεῖ νὰ σὲ ἰδῶ, γιατί πολὺ θά 'θελα νὰ μιλήσω μαζί σου.

ΚΑΣΙΟΣ

Παρακαλῶ ἔλα· θά 'ρθεις;

ΙΑΓΟΣ

* Ἄντε· δὲ θέλει ρώτημα.

(Βγαίνει ὁ ΚΑΣΙΟΣ.)

ΟΘΕΛΟΣ

(Προβαίνοντας.) Πῶς νὰ τὸν σκοτώσω, 'Ιάγο;

ΙΑΓΟΣ

Παρατήρησε πῶς γέλαγε γιὰ τὸ κρίμα του;

ΟΘΕΛΟΣ

* Ὦ, 'Ιάγο!

ΙΑΓΟΣ

Καὶ τὸ μαντίλι τὸ εἶδες;

ΟΘΕΛΟΣ

* Ἦταν τὸ δικό μου;

ΙΑΓΟΣ

Τὸ δικό σου, μὰ τοῦτο τὸ γέρι καὶ βλέπεις πῶς τὴν τιμᾷ τὴν τρελὴ γυναίκα, τὴ γυναίκα σου! Αὐτὴ τοῦ τὸ χάρισε κι αὐτὸς τὸ 'δῶσε στὴ μοῦρδα του.

ΟΘΕΛΟΣ

Θά 'θελα ἐννὰ χρόνια νὰ τὸν σκοτώνω. Τί σπάνια γυναίκα! Τί ὥραία γυναίκα! Τί γλυκιὰ γυναίκα!

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

"Οχι, αὐτὰ νὰ τὰ ξεγάσεις.

Ναί, νὰ λιώσει. νὰ γαθεῖ. καὶ νὰ κριθεῖ ἀπόψε· γιὰτὶ δὲ
θὰ ζήσει! Ὀχι, ἡ καρδιά μου ἔχει γίνει πέτρα· τὴ γυτοπᾶω
καὶ μοῦ πληγώνει τὸ χέρι. Ὡ! ὁ κόσμος δὲν ἔχει πιὸ
γλυκὸ πλάσμα· μπορεῖ νὰ 'ναι πληγισμένη πάλι σ' ἓναν
αὐτοκράτορα καὶ νὰ τὸν διατάζει τί νὰ κάνει.

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

"Οχι, δὲ σοῦ ταιριάζουν τέτοια.

Ποῦ νὰ τὴν πάρει, δὲ λέω παρὰ αὐτὸ ποῦ εἶναι. Τόσο
ντελικάτη μὲ τὴ βελόνα της! Τόσο θαυμάσια ἡ μουσικὴ
της! Ὡ, μπορεῖ μὲ τὸ τραγοῦδι της νὰ βγάλει ἀπὸ τὴν
(ἀκούδα τὴν ἀγοιᾶδα) Μὲ τόσο ἀνώτερο καὶ πλουσιό-
μα καὶ σπάνια!

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

Τόσο χειρότερη μ' ἔλ' αὐτά.

"Ὡ! χίλιες, χίλιες φορές. Κι ὥστόσο τί καλόβολος χαρ-
γτήρας!

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

Μάλιστα, πάρα πολὺ καλόβολος.

Ναί, βέβαια· ἀλλ' ὅμως κρίμα, 'Ιάγο. Ὡ 'Ιάγο, κρίμα,
'Ιάγο!

ΙΑΓΟΣ

"Ὅν ἀγαπᾷς τόσο τὴν ἀνομία της, δῶσ' της τὸ προνόμιο
νὰ προσβάλλει· (γιατὶ ἂν αὐτὸ δὲ θῆναι ἐσένα) δὲν πειράζει
κανέναν.

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

Ὡὰ τὴ λιανίσω. Νὰ μὲ κερατοῖνει

"Ὡ, εἶναι αἰσχος της!

Μὲ τὸν ἀξιωματικὸ μου!

Αὐτὸ πιὸ αἰσχος της!

Νὰ μοῦ βρεῖς κάποιον φαρμάκι, 'Ιάγο, ἀπόψε : δὲ θέλω νὰ
ξανοιχτῶ μαζί της, μὴν τὸ κορμί της κι ἡ ὁμορφιά της
μοῦ ἀλλάζουν πάλι τὴ γνώμη. Ἀπόψε, 'Ιάγο.

ΙΑΓΟΣ

Ὀχι μὲ φαρμάκι. (στραγγάλισέ την στὸ κρεβάτι της.) Ἰσα-
λσα στὸ κρεβάτι ποῦ τὸ μαγάρει.

ΟΘΕΛΟΣ

ΙΑΓΟΣ

'Ὡραῖα, ὦραῖα· μ' ἀρέσει αὐτὴ ἡ δικαιοσύνη· πολὺ ὦραῖα.

"Ὅσο γιὰ τὸν Κάσιο, ἀναλαμβάνω ἐγὼ τὴν κάσα του· θ' ἀ-
κούσεις νεότερα τὰ μεσάνυχτα.

ΟΘΕΛΟΣ

'Ὡραῖα, ἐξαιρετικά.

(Ἀκούγεται ἀπὸ μέσα σάλπισμα.)

- ΙΑΓΟΣ Τί σάλπισμα εἶν' αὐτό;
Ἐγούρα ἀπὸ τῆ Βενετιά. Εἶναι ὁ Λουδοβίκος,
τὸν στέλνει ὁ δόγης, νά ἡ γυναίκα σου μαζί του.
 (Μπαίνουν (ὁ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ) ἡ ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ
καὶ ἀκολουθοῦν.)
- ΛΟΥΔΟΒ. 'Ο Θεὸς νά σώζει τὸν γενναῖο στρατηγό!
 ΟΘΕΛΟΣ Σ' εὐχαριστῶ ἀπὸ καρδιάς, κύριε.
- ΔΥΣΔΑΙΜ. 'Ο δόγης κι οἱ συρραλητικοὶ σέ χαιρετοῦν.
 (Τοῦ δίνει ἐπιστολή.)
- ΟΘΕΛΟΣ Ἀσπάζομαι τὸ ὄργανο τῆς εὐαρέσκειάς τους.
 (Ἀνοίγει τὴν ἐπιστολή καὶ διαβάζει.)
- ΔΥΣΔΑΙΜ. Τί ναι τὰ νέα, ἔδερφέ μου Λουδοβίκο;
- ΙΑΓΟΣ Χαίρομαι πού σέ βλέπω ἔδῳ, σινιόρε,
 καλωσόρισες στὴν Κύπρο.
- ΛΟΥΔΟΒ. Σ' εὐχαριστῶ. Τί κάνει ὁ ὑπασπιστὴς ὁ Κάσιος;
 ΙΑΓΟΣ Ζεῖ, κύριε.
- ΔΥΣΔΑΙΜ. Ἐδερφε, ὁ ἄντρας μου κι ὁ Κάσιος τὰ χάλιασαν
ἄσκημα, ἀλλὰ ἐσύ θά τοὺς τὰ ξαναφτιάσεις.
- ΟΘΕΛΟΣ Εἶσαι βέβαιη γι' αὐτό;
 ΔΥΣΔΑΙΜ. Κύριέ μου;
- ΟΘΕΛΟΣ (Διαβάζει.) «Αὐτὸ νά γίνει δίχως ἄλλο, εὐθὺς ὡς —»
 ΛΟΥΔΟΒ. Δὲ μίλησε, εἶν' ὁ νοῦς του στὸ ἔγγραφο. Τί λές,
διχόνοια ἀνάμεσα στὸν Κάσιο καὶ στὸν ἄντρα σου;
- ΔΥΣΔΑΙΜ. Πολὺ ἄτυχη καὶ θά 'κανα τὸ πᾶν νά τοὺς μονιάσω,
γιατὶ ἀγαπῶ τὸν Κάσιο.
- ΟΘΕΛΟΣ Φωτιά καὶ μπαρούτη!
- ΔΥΣΔΑΙΜ. Ἀφέντη μου;
- ΟΘΕΛΟΣ Ἔχεις μυζλό;
- ΔΥΣΔΑΙΜ. Τί! Εἶναι θυμωμένος;
- ΛΟΥΔΟΒ. Μπορεῖ τὸ γράμμα νά τὸν τάραξε, γιατί
θαρρῶ τονε διατάζουν νά γυρίσει, ἀφήνοντας
τὴ διοίκηση στὸν Κάσιο.
- ΔΥΣΔΑΙΜ. Μά τὴν ἀλήθεια, χαίρομαι.

ΟΘΕΛΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΛΟΥΔΟΒ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΛΟΥΔΟΒ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΛΟΥΔΟΒ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΛΟΥΔΟΒ.

Ἀλήθεια;

Κυρίε μου;

Χαίρομαι πού σέ βλέπω τρελή.

Γατί, Ὀθέλο μου;

(Τῇ χτυπάει.) Διάβολε!

Αὐτό δὲν τὸ ἀξίζα.

Κυρίε μου, αὐτὸ στὴ Βενετιά δὲ θὰ τὸ πείστευαν,
κι ἂν ὀρκιζόμουνα πὼς τὸ εἶδα εἶναι πάρα πολὺ
ζητησέ της συγώρεση, κλαίει.

ὦ διάολε, διάολε! Ἄν γενοῦσε ἡ γῆ ἀπὸ δάκρυα
γυναίκεια, ἡ κάθε στάλα της πού πέφτει θὰ ἔβγαίνε
κροκόδειλος. Φεύγα ἀπ' τὰ μάτια μου!

Δὲ μένω, ἀπὸ πειράζεσαι ἀπὸ μένα. (Φεύγει.)

Ἀλήθεια, ὑπάκουη κυρία παρακαλῶ
τὴν εὐγενία σου, κάλεσέ την πίσω.

Κυρία!

Κυρίε μου;

Τί τὴ θέλεις, κύριε;

Ποιός, ἐγώ, κύριε μου;

Μάλιστα θέλημά σου νὰ γυρίσει, κύριε:
γυρίζει καὶ γυρίζει καὶ ξαναγυρίζει καὶ
μπορεῖ νὰ κλαίει, νὰ κλαίει, κύριε· κι εἶναι ὑπάκουη,
καθὼς τὸ λές, ὑπάκουη, πολὺ ὑπάκουη.

Συνέχισε τίς κλάψες σου.— Ὅσο γιὰ τοῦτο, — ὦ
καλοζωγραφισμένο πάθος! — μὲ διατάζουν
νὰ επιστρέψω.— Πήγαίνε· θὰ σὲ καλέσω.—

Κύριε, ὑπακούω, θὰ φύγω γιὰ τὴ Βενετιά.—

Πέρα, μακριά! (Βγαίνει ἡ ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ.)

Ὁ Κάσιος μ' ἀντικαταστάινει. Καὶ ἀπάψε, κύριε,
σὲ προσκαλῶ στὸν δεῖπνο· κύριε, καλωσόρισες
στὴν Κύπρο.— Τράγοι καὶ μαϊμούδες! (Βγαίνει.)

Αὐτὸς εἶν' ὁ γενναῖος ὁ Μαῦρος, πού ὅλη σύσσωμη
ἡ Γερουσία τὸν λέει σὲ ὅλα ἱκανότατον;

Αὐτὸς εἶναι ἡ γενναία καρδιά, πού δὲ μπορεῖ

Διούλη-Ερμού

ΙΑΓΟΣ

ΛΟΥΔΟΒ.

ΙΑΓΟΣ

ΛΟΥΔΟΒ.

ΙΑΓΟΣ

ΛΟΥΔΟΒ.

ΙΑΓΟΣ

ΛΟΥΔΟΒ.

ὅ, τὴν ταραῖζει πάθος. Πού τὴν ἀρετὴ του
 τῇ στέρεη, οὔτε ἀπρόβλεπτη ριζιά, οὔτε βέλος
 τῆς τύχης θὰ μπορούσε ν' ἐγγίξει ἢ νὰ τρύπαγε;
 Ὡς πολὺ ἀλλάζει.
 Εἶναι καλὰ στὸν νοῦ του; Μὴν εἶν' ἀλαφρόμυαλος;
 Εἶναι αὐτὸ πού 'ναι δὲ μπορῶ νὰ βγάλω κρίση
 τί μπορεῖ νὰ 'ναι ἂν δὲ μπορεῖ ὅ,τι πρέπει νὰ 'ναι,
 ὅποτε νὰ 'δινε ὁ Θεὸς νὰ ἦταν!
 Γί, νὰ χτυπήσει τὴ γυναῖκα του!
 Βέβαια αὐτὸ καλὸ δὲν ἦταν, ὅμως θὰ 'θελα
 νὰ 'ξερα πὺς αὐτὸ 'ναι τὸ χειρότερο!
 Τό 'χει συνήθεια; Ἡ τὸ γράμμα τὸν ἐρέθισε
 καὶ εἶναι νέο αὐτὸ τὸ λάθος του;
 Δυστυχῶς ἡ τιμιότητα δὲ μοῦ ἐπιτρέπει
 νὰ εἰπῶ τί ἐγὼ ἰδεῖ καὶ μάθει. Παρακτῆρα τὸν
 καὶ τὰ κακώματά του θὰ τὸν φανερῶσιν
 ἔτσι πὺς ν' ἀποφύγω ἐγὼ. Μόνον ἀπὸ πίσω του
 καὶ πρόσθετον τὸν στή συνέχεια.
 Λυπᾶμαι πὺς ἔχασα γι' αὐτὸν τὴ γνώμη πὺς εἶχα

(Βγαίνουν.) Πικρὰ ἔναι ὁ αὐτὸς

Σ Κ Η Ν Η 2

Δωμάτιο στὸν Πύργο.

(Μπαίνουν ὁ ΘΕΛΟΣ καὶ ἡ ΑΙΜΙΛΙΑ.)

ΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

Δὲν εἶδες τίποτα, ἔτσι;
 Οὔτε ἀκουσα ποτέ, οὔτε ποτέ ὑποψιάστηκα.
 Πὺς, κι ἔχεις δεῖ τὸν Κάσιο κι αὐτὴ μαζί.
 Κι ὅμως κακὸ δὲν εἶδα, ἂν κι ἀκουσα τὴν κάθε

ΟΘΕΛΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΟΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΟΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΟΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

συλλαβή πού 'βγαλε ἡ ἀνάσα ἀνάμεσά τους.

Τί, δὲν ψιθύρισαν ποτέ;

Ποτέ, κύριέ μου.

Οὔτε σὲ ἀπομάκρυναν;

Ποτέ.

Γιὰ νὰ τῆς φέρεις τὸ ριπίδι τῆς, τῇ μάσκᾳ τῆς,
τὰ γάντια τῆς, εἴτε ἄλλο τίποτα;

Ποτέ, κύριέ μου.

Περίεργον.

Κύριε, ταλμᾶω νὰ ἐγγυηθῶ πὺς εἶναι τίμια,

νὰ χάσω τὴν φυγὴ μου! Ἄν φαντάζεσαι ἄλλα

βγάλ' τα ἀπ' τὸ νοῦ σου, μὴ σοῦ σκάξουν τὴν καρδιά.

Ἄν κάνεις ἐλατίνος σ' τὸ 'βαλε στὸ κεφάλι,

ὁ Θεὸς μετὰ τὴν (κατάρρ) τοῦ φριδοῦ νὰ τὸν

πληρώσει! Τί ἂν αὐτὴ δὲν εἶναι (τίμη) πιστὴ

κι ὄγνη! ἔ, τότε δὲν ὑπάρχει εὐτυχισμένος

ἄνθρωπος κι ἡ πιδ ἀθώα συμβία θά 'ν' αἰσχρὴ

σὰν διαβολιά.

ΟΘΕΛΟΣ

Πήγαινε πὲς τῆς νὰ 'ρθεῖ ἐδῶ. (Βγαίνει ἡ ΑΙΜΙΛΙΑ.)

Λέει πολλά:

μὰ 'ν' ἀπλοῦνιά μεσίτρα αὐτὴ πού δὲ μπορεῖ

νὰ εἰπεῖ τόσα. (Τούτῃ εἶναι πόρνη πονηρὴ)

εὐμάρι κλειδωμένο μ' ἄγρευα μυστικῶς

κι ὁμῶς γυναικὶ προσεύχεται τὴν ἐγὼ ἰδεῖ

(Μπαίνουν ἡ ΔΥΣΔΑΙΜΟΝ, κ' ἡ ΑΙΜΙΛΙΑ.)

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Κύριέ μου, ποῖό εἶν' τὸ θέλημά σου;

ΟΘΕΛΟΣ

Καλὸ μου, γιὰ ἔλα δῶ παρακαλῶ.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ποιά 'ναι ἡ ἐπιθυμία σου;

ΟΘΕΛΟΣ

Ἄσε νὰ ἰδῶ τὰ μάτια σου· δέξ με στὸ πρόσωπο.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Τί ἰδέα φριγτὴ σοῦ πέρασε ἀπ' τὸν νοῦ;

ΟΘΕΛΟΣ

(Στὴν ΑΙΜΙΛΙΑ.)

Πῶς, κυρία, τὴ δουλειά σου: ἀσ' τὸ ζευγάρι

μόναους καὶ κλείσ' τὴν πόρτα. (Ἦξε ἡ κἀνὴ (αἰέμ),

ἀν ἔρθει κάποιος τὴ δουλειά σου, τὴ δουλειά σου

φεύγα από δῶ.

(*Βγαίνει ἡ ΑΙΜΙΛΙΑ.*)

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Γονατιστὴ σοῦ τὸ ζητάω, τί θέν νά εἰποῦν
τὰ λόγια σου; *Καταλαβαίνο, τὴν ὁργή τους*
ἀλλ' ὄχι τὸ νόημα τους.

ΟΘΕΛΟΣ

Γιατί, ποιὰ εἶσαι σύ;

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Εἰμαι ἡ γυναίκα σου, κύριέ μου, *(ἡ πιστὴ)*
καὶ νόμιμη γυναίκα σου.

ΟΘΕΛΟΣ

Ἐμπρὸς ὀρχίσσου το, κολάσου, γιὰ νὰ μὴ,
θωρώντας σε ὅμοιαν ἄγγελῳ ὡς κι οἱ ἴδιοι οἱ διάβολοι
φοβόνται νὰ σὲ πιάσουν. Γι' αὐτὸ διπλοκολλάσου
ὀρχίσσου το πὼς εἶσαι τίμια.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ὁ Θεὸς ἀλήθεια ξέρει.

ΟΘΕΛΟΣ

Ὁ Θεὸς ἀλήθεια ξέρει, πὼς εἶς' ἄπιστη σὰν κόλαση.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Μὲ ποῖον. ἀπέντη μου. Μὲ ποῖον. Πῶς εἰμαι ἄπιστη;

ΟΘΕΛΟΣ

Ὡ Δυσδαίμονα, φύγε, φύγε, φύγε!

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ὡμὲ τὴ μαύρη μέρα! — Γιατί κλαῖς; Ἐγὼ 'μαι

(ἡ ἀφορμὴ γι' αὐτὰ τὰ ὀσχροῦ, κύριέ μου;

Ἄν τὸν πατέρα μου ὑποκρίσεις γιὰ αἰτίαι
ποῦ σ' ἀνέκαλεσαν, σὲ μὲνα μὴν τὸ εἰγνεῖς.

Ἄν σὺ τὸν ἔχασες, τὸν ἔγασα κι ἐγώ.

ΟΘΕΛΟΣ

Ἄν ᾔθελ' ὁ Θεὸς μὲ θλίψῃ νὰ μὲ δοκιμάσῃ,
κι ἔθρεγε πάνω στο γυμνό μου τὸ κεφάλι
κάθε λογῆς ντροπὲς καὶ λύπες, ἂν μὲ βούλιαζε
στὴ φτώχεια ὡς τὸν λαϊμό, μ' ἔριχνε στὴ σκλαβιά
μαζὶ μὲ τίς στερνές μου ἐλπίδες, (κάπου θά 'βασίαια)
σὲ μιὰ ἄκορη τῆς ψυχῆς μου στάλα ὑπομονή)
μ' ἀλλ' ἐμὲ νὰ μὲ κάνει ἀκούνητη φεγούρα
στῆς καταφρόνιας τὸ ρολοὶ νὰ μὲ δείχνει
μὲ τὴ ἀργακίνητό του δάγτυλο· μ' ἀκόμα
κι αὐτὸ θά τὸ βαστοῦσα, ὠραῖα, πολὺ ὠραῖα.
Ὅπως ἐκεῖ πού 'γω ἀσφαλίζει τὴν καρδιά μου,
νὰ ζήσω (?) νὰ μὴν ἔγω ζωῇ, τὴ βροση ἀπ' ὅπου
κυλάει τὸ ρέμα τῆς ζωῆς μου (ἀλλοῦς ξεραίνεται).

ΟΘΕΛΟΣ

νά πεταχτώ από καί! "Η νά τό 'γω στέρνα γιά
βατραχία αίσρα νά σκίγουν νά γεννοβολάνε!

"Εκεί τό χρώμα σου έλλαξέ το, υπομονή,
νεαρό καί ροδινόγειλό μου γερουβείμ'
ναί, εκεί, φανοῦ φριχτή σάν κόλαση!

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

"Ελπίζω ό ευγενής μου κύριος μ' έχει τιμία.
Ναί, μάλιστα, σάν μύγες στά σφαγεία τῶ θέρους,
πού μόλις βγαθν γεννοβολοῦν. "Ω σὺ άγριοβότανο!
τόσα γοητευτικά ώραϊο, πού μυρίζεις
τόσο γλυκά πού κάνεις νά πονάει ἡ αίσθηση,
ὦ πού ποτέ μὴν εἶχες γεννηθεῖ!

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

"Ωμέ! Τί άγνωστό μου κρίμα ἔχω κάμει;

"Ήταν τοῦτο τ' ώραϊό χαρτί, τὸ θεῖο βιβλίό

γιά νά γραφτεῖ ἐπάνω (πόρνη) (Τί ἔχεις κάμει!

(Τί ἔχεις κάμει! "Ω σὺ κοινῇ δημόσια) "Θά 'κανα
τά μούτρα μου καμίνι, στάχτη τῇ σεμνότητά
μόνον ἂν ἔλεγα τίς πράξεις σου.

(Τί ἔχεις κάνει!) "Ο οὐρανός σ' αὐτὸ βουλώνει
τῇ μύτη του καί τὸ φεγγάρι ἀλληθωρίζει,
ὁ ἄσεμνος ἄνεμος, πού ὅ,τι ἀπαντήσῃ τὸ φιλεῖ,
τραυπώνει μέσα σέ ὑπόγειες κουφάλες

νά μὴν ἀκούσῃ. (Τί ἔχεις κάμει!) Ἀχρεία ἀδελφότητα!

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Μά τὸν Θεό, μου κάνεις ἀδικο.

Δὲν εἶσαι πόρνη;

"Οχι, ὅσο εἶμαι χριστιανή. "Αν ὅταν τοῦτο
τὸ σκεῦος τὸ φυλάω γιά τὸν κύριό μου
μακριά ἀπὸ κάθε ἄλλο ἀχρεῖο κι ἄνομο ἄγγιγμα
δὲν εἶμαι πόρνη, τότε ἐγὼ δὲν εἶμαι.

Μπά! Δὲν εἶσαι πόρνη;

"Οχι, ἔτσι νά σωθεῖ ἡ ψυχὴ μου.

Γίνεται;

"Ω Θεέ μου, συγώρεσέ μας.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

"Ε τότε σοῦ ζητάω συγγνώμη· ἐγὼ σέ πῆρα
γιά κείνη τὴν πανούργα πόρνη ἀπὸ τῇ Βενετιά,

πού ἐπικντρεύτῃ τὸν Ὁθέλο. — Ἐ σὺ κυρά,
πού ἡ θέση σου εἶναι ἀντίθετη ἀπ' τοῦ ἁγίου Πέτρου,
καὶ φυλάς τῇ μπασιά τῆς κόλκησης!

(Ξαναμπάνει ἡ ΑΙΜΙΛΙΑ.)

Ἐσύ. ἐσύ. ναι ἐσύ! Τελειώσαμε. Ναι, πάρε
χρήματα γιὰ τὸν κόπο σου. Παρακαλῶ,
γύρνα κλειδί καὶ φύλαξε τὸ μυστικό μας (Βγαίνει.)

ΑΙΜΙΛΙΑ

Ἄλλ' μου! Τί φαντάστη ὁ κύριος αὐτός;
Κυρία, πῶς εἶσαι; Πῶς εἶσαι, καλή μου κυρία;
Σάν νά μισοκοιμᾶμαι.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Καλή κυρία μου, τί τὸν ἐπικσε τὸν κύριο;

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ποιόν;

ΑΙΜΙΛΙΑ

Νά, τὸν ἀφέντῃ μου, κυρία.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ποιός εἶν' ὁ ἀφέντῃς σου;

ΑΙΜΙΛΙΑ

Αὐτὸς πού 'χεις ἐσύ, γλυκιά κυρία.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Δὲν ἔγω ἐγὼ κανέναν, μὴ μοῦ μιλάς,
Αἰμιλία, δὲ μπορῶ νά κλάψω, οὔτε ἀπάντηση
μὲ οὐχὺς δακρυὰ νά δώσω; ἀπόψε στοῶσε
τὰ νυφικά μου τὰ σεντόνια στὸ κρεβάτι μου
θυμήσου το καὶ κάλεσε μου ἐδῶ τὸν ἀντρα σου.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Τί ἄλλατῃ ἀναπάντεχῃ! (Βγαίνει.)

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ἀξίξα αὐτὴ τῇ μεταγείρῃ, πολὺ τὴν ἄξιξα!
Πῶς ἔγω ἐγὼ φερθεῖ γιὰ νά τοῦ μπεῖ ὑποψία
παραμικρὴ γιὰ ἐλάττωτό μου παραπάτημα!

(Ξαναμπάνει ἡ ΑΙΜΙΛΙΑ μὲ τὸν ΙΑΓΟ.)

ΙΑΓΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Τί ἐπιθυμεῖς, κυρία μου; Τί σοῦ συμβαίνει;
Δὲ μπορῶ νά τὸ εἰπῶ. Ὅσοι δασκαλεύουν νήπια
τὸ κάνουν μὲ ἀπαλότητα καὶ ἀσκήσεις εὐκολες·
νά, ἔτσι νά μὲ μάλωνα· γιατί σ' ἀλήθεια,
εἶμαι παιδί ὅταν μὲ μαλώνουν.

ΙΑΓΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

Τί τρέχει, κυρία;
Ἄχ, Ἰάγο! Ὁ κύριος τόσο πρόστυχα τῆς φέρθηκε,
τέτοιες αἰσυχρές, τέτοιες βαριές βρισιὲς τῆς ἔριξε,
πού μιὰ πιστὴ καρδιά δὲν τίς σηκώνει.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΙΑΓΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΙΑΓΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΙΑΓΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΙΑΓΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΙΑΓΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΙΑΓΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

Μοῦ πάει ἔμένα νὰ μὲ εἰποῦν μιὰ τέτοια, ἴαγο;

Πῶς νὰ σὲ εἰποῦν, ὠραία κυρία;

Αὐτὸ ποὺ λέει πῶς μὲ εἶπε ὁ κύριός μου.

Τὴν εἶπε πόρνη· ἓνας ζητιάνος μεθυσμένος

δὲ θὰ βρίζε τὴν τσούλα του μὲ τέτοια λόγια.

Γιατὶ τὸ 'καμε;

Δὲν ξέρω· ἐγὼ εἶμαι βέβαιη πὼς δὲν εἶμαι τέτοια.

Μὴν κλαῖς, μὴν κλαῖς. Τί μαύρη μέρα!

Λοὺσε τόσα ἀρχοντοπραξινὰ τρανά,

πατέρα τῆς σειρᾶς τῆς ὁλοῦς τοὺς δικαίους τῆς

για νὰ τὴν ποῦνε πόρνη; Δὲν εἶναι νὰ κλαῖς;

Μαύρη μου τύχη!

Ἀνάθεμά τον! καὶ πῶς τοῦ ὄθε νὰ τὸ εἰπεῖ;

Ὁ Θεὸς τὸ ξέρει.

Νὰ κρεμαστῶ ἀν' ἀλκοῖς ἀπὸ κούνια ἀχρεῖος,

κάποιος ἀπατεώνας συστημάτων,

κάποιος πανηγύρης σκλάβος, ἀλιτῆρας, (ποῦ

παίει γιὰ θέση) δὲν τὴ σκέφτη μὲ τὸν νοῦ του

αὐτὴ τὴ διαβολιὰ· ἄλλιῶς νὰ κρεμαστῶ.

Μπά! Δὲν ὑπάρχει τέτοιος· δὲ μπορεῖ

ἀν' ἀλκοῖς εἶναι, ὁ Θεὸς αὖς τὸν σγωρέσει!

Θηλιὰ νὰ τὸν σγωρέσει, κόλαση νὰ φάει

τὰ κόκαλά του! Πῶς τὴν εἶπε πόρνη; Ποιὸς

τῆς κάνει συντροφιά; Σὲ ποιὰ μεριά; Ποιὰν ὥρα;

Τί μούτρο; Τί φορέει; Τὸν Μαῦρο θὰ τὸν ἔχει

παραπλανέψει κάνας (μοιθηρὸς κανάνας,

κάνας σημαδικὸς ἀχρεῖος, κάνας παλιοφωριάρης,

ὦ θε μου, νὰ ξεσκέπαζες τὰ τέτοια μούτρα

καὶ νὰ δίνες σὲ κάθε τίμιον γέφυ· ἓνα ματσούκι

νὰ κυνηγᾷ τὸν ἄτιμον τυμνὸν στὸν κόσμον,

παντοῦ, ἀπ' ἀνατολὴ σὲ δύση!

Μίλα σιγὰ νὰ μὴ σ' ἀκούει ὁ δρόμος.

Ἀνάθεμά τους! Κάποιος τέτοιος μάγκας θὰ ἦταν

ποῦ σοῦ ἀναποδαγύρισε τὸν νοῦ καὶ σ' ἔκανε

ΙΑΓΟΣ
ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΔΙΑΖΕΥΞΗ

νά υποφιαστείς κι έμένα με τόν Μαύρο.

Πάψε, είσαι παλαβή.

Ίάγο μου, πώς νά κάνω νά ξανακινδύσω
τόν κύριό μου; (Φίλε μου,) άντε νά τόν βρείς.

Μά αυτό τό ουράνιο φώς, δέν ξέρω πώς τόν έχασα.

Νά, γονατίζω έδώ κι άρπίζομαι άν ποτέ έφταιξε
ή θέλησή μου στην άγάπη του, (είτ) ό νους μου,
με στοχασμό (ή) πράξη νά έκανα (ή) τά μάτια μου,
αντιά μου, (ή) όποια μου αίσθηση νά ευχαριστήθηκαν

μ' άλλη μορφή ύπαισθήκατε (ή) άντίσως δέν
τόν έχω (ή) δέν τόν είχα (ή) δέ πά τόν έχω
πάντοτε, άκόμα κι άν με διαείτι σάν ζητιάνα,
πιστή μου άγάπη, νά μή βρω παρηγοριά!

Τό άσχημο φέροισμο κάνει πολλά (μπορεί
απ' τό κακό του φέροισμο νά σβήσει ή ζωή μου,

μώς ποτέ ή άγάπη μου.) Ένώ δέ λέω

«πορνή» ανατριχιάζω και πού λέω τή λέξη

την πράξη πού χαρίζει αυτόν τόν τίτλο, γιά όλη
τού κόσμου τή ματαιότητα, δέ υά τήν έκανα.

ΙΑΓΟΣ

Ήσυχασε παρακαλώ, είναι μόνον

ή διάθεσή του· ή ύπηρεσία τόν στενοχώρησε
κι αυτός μιλώνει έσένα.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Άν δέν είναι άλλο τίποτα —

ΙΑΓΟΣ

Μόνο αυτό 'ναι, σέ βεβαιώνω. (Ακούγονται σαλτίσματα.)

«Ακουσε, σάς καλούν τά θάνατα στό δείπνο»
οί άποσταλμένοι από τή Βενετιά προσμένουν:
πήγαине και μην χλαίς· όλα θά διορθωθούν.

(Βγαίνουν ή ΔΥΣΔΑΙΜΟΝ ή ή ΑΙΜΙΛΙΑ.)

(Μπαίνει ή ΡΟΔΡΙΓΟΣ.)

Τί 'ναι, Ροδρίγο;

Δέ βρίσκω νά 'σαι τίμιος στις συναλλαγές σου με μένα.

Πώς έγι;

Κάθε μέρα κάτι βρίσκεις και με πουλάς, Ίάγο· και μάλλον,
μού φαίνεται, μού κατακρατείς κάθε άβάντα, αντί νά μου

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

προσθέσεις κάποιαν άκρη ελπίδας. Δέ θέλω, αλήθεια, να τὸ τραβήξω μακρύτερα, (οὐτὲ) ἔγω πεῖσται νὰ τ' ἀφήσω ὅλα ὅσα ἔγω ὡς τώρα ἀνόητα τραβήξει νὰ περάσουν ἔτσι.

Θές νὰ μ' ἀκούσεις, (Ροδρίγο)

Ἡ αλήθεια, ἔγω ἀκούσι πάρα πολλά, (γιατὶ τὰ λόγια σου καὶ τὰ ἔργα σου δὲν ἔχουν καμιὰ συγγένεια μεταξύ τους.

Μὲ κατηγορεῖς ὁλότελα ἄδικα.

Μὲ τὴν αλήθεια μόνο. Καταξοδεύτηκα κι ἔπεσα ἄσκημα ἔξω. Τὰ διαμαντικά σου πῆρες ἀπὸ μένα γιὰ νὰ τὰ δώσεις στὴ Δυσδαίμονα θὰ μπορούσαν τὰ μισὰ νὰ 'χαν διαφθεῖρει μίαν ὅσια· μοῦ εἶπες πῶς τὰ 'λαβε, καὶ μοῦ 'φερες πίσω προσδακίες καὶ παρηγοριές γιὰ σύντομη γνωριμία καὶ σχέση, ἀλλὰ δὲν εἶδα τίποτα.

(Ὠραῖα, παρακάτω) (πολύ Ὠραῖα)

(Πολὺ Ὠραῖα, παρακάτω) Δὲν πάει παρακάτω, ἄνθρωπε· δὲν εἶναι πολὺ Ὠραῖα· μὰ τὸ χέρι τοῦτο, εἶναι πολὺ ἄσκημα κι ἀρχίζω νὰ βλέπω πῶς τὴν πᾶτησα.

(Πολὺ Ὠραῖα.)

Σοῦ λέω, δὲν εἶναι πολὺ Ὠραῖα. Θὰ πᾶω ὁ ἴδιος στὴ Δυσδαίμονα· ἂν μοῦ ἐπιστρέφει τὰ διαμαντικά μου, θὰ παραιτηθῶ ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐπιδίωξη, μετανιωμένος γιὰ τὴν ἀνομή μου προσπάθεια· ἂν ὄχι, νὰ εἶσαι βέβαιος, θὰ ζητήσω τὸ δίκιο μου ἀπὸ σένα.

Καλὰ τὰ εἶπες.

Μάλιστα, καὶ εἶπα μόνον αὐτὸ ποὺ ἔχω δυνατόν πρόθεση νὰ τὸ κάμω.

Μπα, τώρα βλέπω πῶς ἐσὺ ἀξίζεις, καὶ ἴσα-ἴσα ἀπ' αὐτὴ τὴ στιγμή σχηματίζω καλύτερη ἰδέα γιὰ σένα ποὺ δὲν εἶχα ποτὲ πρὶν. Δῶς' μοι τὸ χέρι σου, Ροδρίγο· ἔχεις δίκιο νὰ παραπονιέσαι ἐναντίον μου, ὅμως σὲ βεβαιώνω πῶς διαχειρίστηκα τιμιότατα τὴν ὑπόθεσή σου.

Δὲ φάνηκε.

Παραδεχομαι πράγματα, πῶς δὲ φάνηκε καὶ ἡ ὑποψία σου δὲν εἶναι χωρὶς ἀντίληψη καὶ κρίση. Ἀλλὰ, Ροδρίγο,

το αντιπαρά
↑

ἀν ἔχεις πράγματι μέσα σου αὐτό, πρὶν τώρα ἔχω λόγους
νὰ τὸ πιστεῖω περισσότερο ἀπὸ ἄλλοτε, ἐννοῶ ὅρεξη
θάρρος καὶ ἀντίεισιν, τὴ νύχτα αὐτὴ δεῖν· τοῖς ἀντὶ τὴν ἐπὶ-
μένη ἀμέσως νύχτα δὲν ἀπολάψεις τὴ Δυσδαίμονα, βγάλε
με ἀπὸ τοῦτον τὸν κόσμον μὲ μπαμπεσιά καὶ ξέκανε δόλια
τὴ ζωὴ μου.

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΑΝΑΓΚΗ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

Καλὰ, εἰ 'ν' αὐτό; Τὸ πιάνει νοὺς καὶ μέτρο;
Κύριε, ἤρθε εἰδικὴ διαταγὴ ἀπ' τὴ Βενετιά ν' ἀντικατα-
στήσει ὁ Κάσιος τὸν 'Οθέλο.
Εἶναι ἀλήθεια; Ἐμ τότε ὁ 'Οθέλος καὶ ἡ Δυσδαίμονα θὰ
γυρίσουν στὴ Βενετιά.
Ἄ, ὦχι! Πάει στὴ Μαυριτανία καὶ παίρνει μαζί του τὴν
ῥωαία Δυσδαίμονα, ὅξω καὶ ἀν γίνεи τίποτα ποὺ νὰ παρα-
τείνει τὴ διαμονὴ του ἐδῶ καὶ τέτοιο ἀποφασιστικὸ εἶναι
μόνον νὰ παραμεριστεῖ ὁ Κάσιος.
Πῶς τὸ ἐννοεῖς νὰ παραμεριστεῖ;
Νά, νὰ γίνεи ἀνέκωνος γιὰ τὴ θέση τοῦ 'Οθέλου· νὰ τοῦ
σπάσει κανεὶς τὸ καύκαλο καὶ νὰ τοῦ γύσει τὰ μυαλά του.
Κι αὐτὸ θέλεις νὰ τὸ κάνω ἐγώ;
Μάλιστα· ἀν τολμᾷς νὰ πάρεις τὴν ἀπολαβὴ σου καὶ τὸ
δικίον σου. Δειπνᾷ ἀπόψε μὲ μιὰ παστρική, καὶ ἐκεῖ θὰ
πάω καὶ ἐγὼ νὰ τὸν βρῶ· δὲν ἔχει ἀκόμη γιὰ τὸ τιμητικὸ
τυχερό του. Ἄν θές νὰ τὸν παραφυλάξεις ὅταν θὰ φεύγει
ἀπὸ κεῖ — ποὺ θὰ τὸ ταυριάζω νὰ πέσει ἀνάμεσα δώδεκα
καὶ μία — θὰ τὸν ἔχεις στὴ διάθεσή σου· ἐγὼ θὰ βρι-
σκομαι κοντὰ νὰ σοῦ παρασταθῶ, καὶ θὰ πέσει ἀνάμεσα
μας. Ἐμπρός, μὴν ἀποσβολώνεσαι, παρὰ ἔλα μαζί μου
πρὶν πέρα· θὰ σοῦ δείξω πῶς εἶναι τόσο ἀναγκασιᾶς ὁ θά-
νατός του, ποὺ θὰ τὸ θεωρήσεις ὑποχρέωσή σου νὰ τὸν
ξεκάνεις. Γώρα φτάνει ἡ ὥρα τοῦ δεῖπνου, καὶ ἡ νύχτα
ἐρημώνεται ἀπάνω του!
Θέλω ν' ἀκούσω καὶ ἄλλα δικιολογητικὰ γι' αὐτό.
Καὶ θὰ ικανοποιηθεῖς.

(Βγαίνον.)

Σχέση Δύο Ανταρκειών

ΟΘΕΛΟΣ

ΣΚΗΝΗ 3

"Αλλη κάμαρα στὸν Πύργο.

(Μπαίνουν ὁ ΟΘΕΛΟΣ, ὁ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ, ἡ ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ
ἡ ΑΙΜΙΛΙΑ καὶ ἀκόλουθοι.)

ΛΟΥΔΟΒ.

Παρακαλῶ, μὴν ἐνοχλεῖσαι παραπέρα.

ΟΘΕΛΟΣ

"Ω, μετὴν ἀδειά σου, μ' ὠφελεῖ ὁ περίπατος.

ΛΟΥΔΟΒ.

Κυρία μου, καληνύχτα ταπεινά εὐχαριστῶ
τὴν εὐγένειά σου.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Καλῶς μὰς ἦρθε ἡ ἐντιμότης σου!

ΟΘΕΛΟΣ

"Ε πάμε, κύριε; — "Α! Δυσδαίμονα —

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Κυριέ μου;

ΟΘΕΛΟΣ

Πλάγιασε στὴ στιγμὴ· θὰ ἐπιστρέψω ἀμέσως·
διώξε τὴ συνοδὸ σου αὐτὴ· κοίτα νὰ γίνει.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Θὰ γίνει, κυριέ μου.

(Βγαίνει ὁ ΟΘΕΛΟΣ, ὁ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ καὶ ἀκόλουθοι.)

ΑΙΜΙΛΙΑ

Πῶς πάει τώρα; Δείχνει σὰν νὰ καλοσύνεφε.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Εἶπε πῶς θὰ γυρίσει ἀμέσως

μου 'δωσε διαταγὴ νὰ πέσω στὸ κρεβάτι,
καὶ μου 'πε ἐσένα νὰ σὲ διώξω.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Νὰ μὲ διώξεις!

ΔΥΣΔΑΙΜ.

"Ετσι μὲ πρόσταξε γι' αὐτό, καλὴ Αἰμιλία,
δαῖσ' μου τὴ νυχτικιά μου κι ἄντε στὸ καλό:
τώρα νὰ μὴν τονε δυσχερεστήσουμε.

ΑΙΜΙΛΙΑ

(Ὡ πόυ νὰ μὴν τὸν εἶγες δεῖ ποτέ!)

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Δὲν κάνω τέτοια εὐχὴ (ἡ ἀγάπη μου τὸν θέλει τόσο)
πού καὶ τὸ πείσμα του, οἱ θυμοὶ του, τὰ μαλώματα
βγάλ' τὴν καρφίτσα ἐδῶ, παρκαλῶ —
ἔχουν τὴ χάρη καὶ τὴ γοητεία τους

ΑΙΜΙΛΙΑ

"Εστρώσα τὰ σεντόνια πού εἶπες στὸ κρεβάτι.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Τὸ ἴδω εἶναι, Θεέ μου! Τί ἰδέες τρελές

Υποθετικὰς ποὺ ἔχουμε! Ἄν πεθάνω πρῶτα σου, παρακαλῶ,
ΣΥΛ/ΣΜΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ
ΔΥΣΔΑΙΜ.

σβαίνωσέ με μ' ένα απ' τὰ σεντόνια αὐτά.
Τί λές, κούφια ἡ ὥρα!
Εἶπε ἡ μητέρα μου μιά κορὴ τοῦ τῆ λέγαν
Βαρβάρα, εἶπε ἀγαπήσει κι ὁ καλὸς τῆς ἐπαθε
καὶ τὴν παράτησε τραγουδάγα τὴν Ἰτιά,
παλιὸ τραγούδι, ποὺ ὅμως ἔλεγε τὴ μοῖρα τῆς
μ' αὐτὸ ξεψύγησε· αὐτὸ τὸ τραγούδι ἀπόψε
δὲ φεύγει ἀπὸ τὸν νοῦ μου. Τίποτα δὲ θὰ 'θελα,
παρὰ νὰ πάω νὰ γείρω πλάι τὸ κεφάλι μου
νὰ τραγουδάω σὰν τὴν καημένη τὴ Βαρβάρα.
Παρακαλῶ, κάνε πιὸ γρήγορα.

ΑΙΜΙΛΙΑ
ΔΥΣΔΑΙΜ.

Νὰ πάω νὰ σοῦ φέρω τὴ νυχτικιά σου;
"Οχι, ξεκαρτίσωσέ μου ἔδω.

ΑΙΜΙΛΙΑ
ΔΥΣΔΑΙΜ.

Αὐτὸς ὁ Λουδοβίκος, τί ἄνθρωπος!

ΑΙΜΙΛΙΑ

Πολὺ ὠραῖος ἄντρας.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Μιλᾷ ὠραία.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ἔρω μιά κυρία στὴ Βενετιά ποὺ θὰ πήγαινε ξιπόλητη
στὴν Παλαιστίνη μόνο γιὰ ἓνα ἄγγιγμα στὸ κάτω γεῖλι του.
(Τραγουδάει.)

'Η ἔρημ ἑκατσε κλαίοντας κάτω ἀπὸ μιά μουριά,
εἰτιά, εἰτιά, εἰτιά·
μὲ χέρι στὸ στήθος, κεφάλι στὴν ποδιά
ὅλοι ὅλοι τραγουδοῦντε, εἰτιά, εἰτιά.
Τὸ ρούμι μονομούρζε τὸν πόνο τῆς πλάι,
ὅλοι, ὅλοι, εἰτιά, εἰτιά, εἰτιά,
τὸ δάκρυ τῆς λιώνει τὴν πέτρα ἐκεῖ ποὺ στάει—

Βάλ' τα κάπου αὐτά.—

"Ολοι, ὅλοι, εἰτιά, εἰτιά, εἰτιά,—

Παρακαλῶ, βιάσου· ὅπου νὰ 'ναι, θὰ 'ρθει.—

Σταφάνι μοῦ πρέπει κλωνάρι ἀπὸ εἰτιά,
κανεῖς μὴν τὸν βοῖσαι κι ὡς εἶναι καλὰ —

"Οχι, δὲν ἔργεται αὐτὸ μετὰ.— Ἀχρη! Ποῖός γτυπάει;

ΑΙΜΙΛΙΑ

Εἰν' ὁ ἀέρας.

Μουσολογος

ΔΥΣΔΑΙΜ.

(Τραγουδάει.)

Τοῦ εἶπα εἶσαι ψεύτης κι αὐτὸς λέει «καὶ τί;»

“Ὀλοι, ὀλοι, ἐτιά, ἐτιά, ἐτιά,

γέλαω ᾽γὼ γυναῖκες, γέλα ἄντρες ἐσύ.

Τώρα νὰ φύγεις, καληνύχτα! Ἔγω φαγούρα
στὰ μάτια μου. (Σημαίνει κλάματα.)

ΑΙΜΙΛΙΑ

Δὲ σημαίνει τίποτα.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

“Ἀκουσα νὰ τὸ λένε! “Ὡ, οἱ ἄντρες, οἱ ἄντρες!

Ἐσύ στ’ ἀλήθεια τὸ πιστεύεις, πές μου, Αἰμιλία,
εἶναι γυναῖκες πού γελᾶν τοὺς ἄντρες τοὺς
ἐτσι χοντρικά;

ΑΙΜΙΛΙΑ

Εἶναι ἀρκετές, δὲ θέλει ρώτημα.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Θά ᾽κανες τέτοιο πράμα ἐσύ (γιά ὅλον τὸν κόσμον.)

ΑΙΜΙΛΙΑ

Σὺ δὲ θὰ τὸ ᾽κανες;

ΔΥΣΔΑΙΜ.

“Ὀχι, τ’ ὀρκίζομαι σ’ αὐτὸ τὸ οὐράνιο φῶς.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Οὔτε κι ἐγώ, ποτὲ στὸ οὐράνιο φῶς, ἀλλὰ

θὰ τὸ ᾽κανα ἴσως στὸ σκοτάδι.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Θά ᾽κανες τέτοιο πράμα ἐσύ (γιά ὅλον τὸν κόσμον.)

ΑΙΜΙΛΙΑ

Ὁ κόσμος εἶναι πράγμα θεόρατο, (τιμὴ) «φίε
μεγάλη γιὰ μικρὴ ἀμαρτία»

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Μὰ τὴν ἀλήθεια, λέω, δὲ θὰ τὸ ᾽κανες.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Μὰ τὴν ἀλήθεια, λέω, θὰ τὸ ᾽κανα καὶ θὰ τὸ ξέκανα,
ἀφοῦ θὰ τὸ ᾽γα κάνει. Βέβαια δὲ θὰ ᾽κανα τέτοιο πράμα
γιὰ ᾽να δαχτυλίδι πανηγυριστικό ἢ γιὰ λίγα μέτρα πανί,
οὔτε γιὰ γάντια ἢ μισοφόρια, ἢ καπέλα, οὔτε κανα μι-
κρόπρασμα φιγουράτο· ἀλλὰ γιὰ ὅλον τὸν κόσμον, ποῖα δὲ
θὰ κεράτωνε τὸν ἄντρα της γιὰ νὰ τὸν κάμει μονάρχη;
Ἐγὼ θὰ διακινδυνεύα τὸ καθαρήτοιο γι’ αὐτό.

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ἀνάθεμά με ἂν θὰ ᾽κανα τέτοιο κακὸ
γιὰ ὅλον τὸν κόσμον!

ΑΙΜΙΛΙΑ

Μὰ τὸ κακὸ δὲν εἶναι κακὸ παρὰ μόνον μέσα στὸν κόσμον,
κι ὅταν ἔχεις κερδίσει τὸν κόσμον, μὲ τὴν κόπο σου, τὸ
κακὸ αὐτὸ εἶναι μέσα στὸν δικό σου τὸν κόσμον καὶ μπο-
ρεῖς γρηγορὰ νὰ τὸ κάμεις καλὸ.

(Αἰδωμένη)

ΔΥΣΔΑΙΜ.
ΑΙΜΙΛΙΑ

Δὲν πιστεύω νά 'ναι οὔτε μιὰ τέτοια γυναίκα.
Πῶς, μιὰ ντουζίνα· κι ἀπὸ πάνω τόσες πού
να γιομίζην τὸν κόσμο πού γι' αὐτὸν ποντάρουν.
Πιστεύω οἱ ἄντρες φτύν ἂν πέφτουν οἱ γυναίκες.
Τὸ λέω, ὅταν αὐτοὶ παροικελούν τὸ γόος τους
καὶ γύνουν τ' ἀγαθὰ μας στὶς ποδιές τῆς ἑνός,
(εἶτε) ξεσπᾶν σὲ ἀνήπτες ἰδέες καὶ μᾶς βάζουν
περιορισμούς· (εἶτε) μᾶς δέρνουν, ἢ μᾶς κόβουν
πρόστυχα ὅσα εἴγαμε ἀπὸ πρὶν· ἀμ πῶς,
τι, (ἔχουμε) χολή) κι ἂν μᾶς περσέψει ἡ γάρη
δὲ μας λείπει (ἡ ἐπιθυμία). Ἄς μάθουν οἱ ἄντρες
πῶς οἱ γυναίκες τους αἰσθάνονται ὅπως κι αὐτοί·
καὶ βλέπουν καὶ μυρίζονται, κι ὁ οὐρανίσκος τους
νιώθει καὶ τὸ γλυκὸ καὶ τὸ πικρὸ καθὼς
καὶ τῶν ἀντρῶν. Σὰν τί καταλαβαίνουν ὅταν
μᾶς ἀλλάζουν μὲ ἄλλες; (Τί 'ν' αὐτό) (παιχνίδι,
νομίζω ναι) (καὶ πόθος τὸ γεννάει;) (Νομίζω
ἀδυναμία τους εἶναι ἡ ἀλητεία αὐτή;)
Κι αὐτὸ εἶν' ἔτσι· (καὶ δὲν ἔχουμε) μὲς πόθους
(ὁρᾷ) (γὰρ) (παιχνίδι) καὶ ἀδυναμίες
καθὼς οἱ ἄντρες; Ἐ, ἂς μᾶς φερνῶνται καλά·
ἀλλίως ἂς μάθουν, ὅ,τι κάνουμε στραβὸ
τὸ 'χουμε μάθει ἀπ' τὸ δικό τους τὸ κακὸ
Καλὴ σου νύχτα, καληνύχτα· ἂς μὴ μοῦ δώσει
ὁ Θεὸς νά μῆθω ἀπ' τὸ κακὸ κακὸ
(παρὰ ἀπὸ τὸ κακὸ) (νὰ βάζω γνώση.
(Βγαίνουν.)

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΡΑΣΙ

ΠΡΑΞΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΣΚΗΝΗ 1

Κύπρος. Δρόμος.

(Μπαίνουν ο ΙΑΓΟΣ κι ο ΡΟΔΡΙΓΟΣ.)

ΥΠΟΞΕΤΑΣΗ

ΙΑΓΟΣ

Στάσου εδώ, πίσω απ' τὸ παγκάρι. Θά 'ρθει εὐθύς·
έτοιμο τὸ σπαθί σου, δῶσ' του στὴν καρδιά.

Ἔλα, ἔλα, μὴ φοβάσαι διόλου· θά 'μαι πλάι σου.

Τώρα γινόμεστε ἢ γανόμεστε αὐτὸ σκέψου
καὶ σφίξε στέρια τὴν ἀπόρασή σου.

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

Νά 'σαι κοντά· μπορεῖ καὶ ν' ἄστοχῇς.

ΙΑΓΟΣ

Ἐδῶ 'μαι πλάι. Νά 'σαι ἀφοβός καὶ πιάσε θέση.

(Ἀσπαραβίζεται.)

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

Δὲν παρακίμαι πρόθυμος γι' αὐτὴ τὴν πράξη·
μ' ὅλον πού μ' ἔπεισε ἀρκετά. Τὸ κάτω-κάτω
ένα κορμί θά πάει : σπαθί μου, ἐμπρός· πεθαίνει.

ΙΑΓΟΣ

Ἐτριψα αὐτὸ τὸ νέο σπυρί ὥσπου ἐρεθίστη
καὶ θυμάσαι. Τώρα, ὁ σκοτώσει αὐτὸς τὸν Κάσιο
ἢ αὐτὸν ὁ Κάσιος, εἴτε ἀλληλοσκοτωθοῦν,

κερδί'ω εἶσαι κι ἄλλως : ὅν ὁ Ροδρίγος ζήσει
θά μοῦ ζητάει νὰ τοῦ ἐπιστρέψω ὅλα τὰ δῶρα

στὴ Δυσάχιμωνα, τὰ χρυσάρια καὶ στολίδια
πού ἐγὼ τὰ τσέπωσα· δὲν κάνει αὐτὸ νὰ γίνει·

ἀν' πάλι μέινει ὁ Κάσιος, ἐγὼ στὴ ζωὴ του
καθημερινὴ ὁμορφιά, πού ἐμένα μ' ἀσχημαίνει
κι ἐξάλλου μπορεῖ ὁ Μαύρος νὰ μὲ ξεπροσπύγει
σ' αὐτόν· κι αὐτὸ γιὰ μένα κίνδυνος μεγάλος.

Ὅχι, νὰ λείψει. Μόνο αὐτό· ἀκούω κι ἔρχεται.

(Μπαίνει ὁ ΚΑΣΙΟΣ.)

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

Ξέρω τὸ βῆμα του· αὐτὸς εἶναι. — Ἀγασίε, πέθανες!

(Ρίχνεται τοῦ ΚΑΣΙΟΥ.)

ΚΑΣΙΟΣ Αὐτὴ θὰ μοῦ ἦταν ὁ πραγματικός μου ἐχθρός,
μὰ ὁ θώρακός μου εἶν' πιὸ γερὸς ἀπ' ὅσα ὑπὸθεσας·
θὰ δοκιμάσω τὸν δικό σου.

(Ξεσπᾶθόντι καὶ πληγνῶναι τὸν ΡΟΔΡΙΓΟ.)

ΡΟΔΡΙΓΟΣ "ὦ, σκοτώθηκε!
(Ὁ ΙΑΓΟΣ ἀπὸ πίσω πληγνῶναι τὸν ΚΑΣΙΟ στὸ μερὶ
καὶ βγαίνει.)

ΚΑΣΙΟΣ Μὲ σκατέψαν γιὰ καλὰ. Βοήθεια, ὦ!
Φονιάδες, φονικό! (Πέφτει.)

(Μπαίνει ὁ ΟΘΕΛΟΣ σὲ ἀπόσταση.)

ΟΘΕΛΟΣ Τοῦ Κάσιου ἡ φωνή : ὁ 'Ιάγος κρατᾷ λόγο.

ΡΟΔΡΙΓΟΣ "ὦ, τί ἐλεεινὸς που εἶμαι!

ΟΘΕΛΟΣ Βέβαια, αὐτὸ εἶσαι.

ΚΑΣΙΟΣ "ὦ, ἔ, βοήθεια, φῶς! Γιατρό!

ΟΘΕΛΟΣ Αὐτὸς εἶναι. — ὦ γενναῖε 'Ιάγε, τίμια καὶ δίκαιε!

Νιώθεις μὲ τόση εὐγένεια τὸ ἄδικο τοῦ φίλου σου!

Μοῦ 'δωσες μάθημα — Μικρὴ μου, ὁ ἀκοῦβός σου
κεῖται νεκρὸς καὶ φτάνει ἡ ἀνύσια μοῖρα σου· ἐρχομαι
πὸρνη! (Ὡς ἀπ' τῆς καρδιᾶς μου οἱ γάροι σου τὰ μάτια σου
εἶναι μουντουρωμένα· ἡ κλίνη σου ἡ λερὴ
μὲ ἀπέλγει· μὲ αἷμα ἀπέλγεις θὰ βρεῖται.) (Βγαίνει.)

(Μπαίνουν ὁ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ καὶ ὁ ΓΡΑΤΙΑΝΟΣ,
σὲ ἀπόσταση.)

ΚΑΣΙΟΣ "Ε, ἔ! Κανείς φρουρός, διαβάντης; Φονικό!

ΓΡΑΤ. Κάποιο δυστύχημα· βογκάει πολὺ βαριά.

ΚΑΣΙΟΣ Βοήθεια! "ὦ!

ΛΟΥΔΟΒ. "Ακου!

ΡΟΔΡΙΓΟΣ "ὦ ἐλεεινὲ κακοῦργε!

ΛΟΥΔΟΒ. Δύο ἢ τρεῖς βογκᾶνε. Εἶναι πυκνὸ σκοτάδι·
μπορεῖ νὰ 'ναι παγίδες. Φρόνιμο δὲν εἶναι
νὰ πλησιάσουμε χωρὶς ἐπικουρία.

ΡΟΔΡΙΓΟΣ Δὲν ἔρχεται κανείς; Θὰ μὲ πεθάνει ἡ αἰμορραγία.

ΛΟΥΔΟΒ. "Ακου!

(Ξαναμπαίνει ὁ ΙΑΓΟΣ μὲ φῶς.)

ΘΕΛΟΣ

ΓΡΑΤ.

ΙΑΓΟΣ

ΛΟΥΔΩΒ.

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΓΡΑΤ.

ΛΟΥΔΩΒ.

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΡΟΔΡΙΓΟΣ

ΙΑΓΟΣ

ΛΟΥΔΩΒ.

ΙΑΓΟΣ

ΛΟΥΔΩΒ.

ΙΑΓΟΣ

ΓΡΑΤ.

ΙΑΓΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

Νά ένας μὲ πουκάμισο, μὲ φῶς κι ἀρματομένος.

Ποιός εἶν' ἐκεῖ; Ποιός σκούζει «φονικό»;

Δὲν ξέρουμε.

Φωνές δὲν τίς ἀκούσατε;

Ἐδῶ, ἐδῶ! Γιὰ τὸν Θεό, βοηθᾶτε ἐδῶ!

Ποιός εἶναι;

Εἶναι τοῦ Ὁθέλου ὁ σημαιοφόρος, ἔτσι μοιάζει.

Αὐτός ὁ ἴδιος ἄντρας ἅγιος καὶ γενναίος;

Τί 'σαι σὺ ἐδῶ πού ἔτσι βαριά βογκᾷς;

Ἰάγο; Ὦγ, πάω γαμμένος ἀπὸ παλιανθρώπους.

Φέρε καμιά βοήθεια.

Ὦ, ὑπασπιστὴ μου! Ποιοὶ κακοῦργοι τό 'καναν;

Ὁ ἕνας τοὺς θαρρῶ εἶναι κάπου ἐδῶ κοντά

καὶ δὲ μπορεῖ νὰ φύγει.

Ἄ τοὺς παλιοκουδῶτες!

(Στὸν ΛΟΥΔΩΒΙΚΟ καὶ στὸν ΓΡΑΤΙΑΝΟ.)

Ποιὸ εἰσαστε σεῖς ἐκεῖ; Ἐλᾶτε νὰ βοηθήσετε!

Ὦγ, ὦγ! Ἐδῶ, βοηθᾶτε με.

Αὐτός εἶν' ὁ ἕνας τοὺς.

Ἄ, δολοφόνε ἀγρεῖ! Ἄ, παλιανθρώπε!

(Τὸν τσιπιδεῖ μὲ τὸ ἀπαθί.)

Ἄ, Ἰάγο, ἀνάθεμά σε, σκύλε ἀπάνθρωπε!

Νά κάνεις φόνο στὸ σκοτάδι! Ποῦ 'ναι κεῖνοι οἱ

μαυρόφυγοι ληστές; Τί σιωπηλὴ 'ναι ἡ πόλη!

Ἐ, φονικό! Φονιάδες! — Σεῖς ἐδῶ ποιὸ εἰσαστε;

Καλοὶ εἰσαστε ἢ κακοί;

Δοκίμασέ μας καὶ θὰ ἰδεῖς.

Ὁ σινιὸρ Λουδοβίκος;

Αὐτός, κύριε.

Ἄ, σοῦ ζητάω συγγνώμη. Ἐδῶ κτείνεται ὁ Κάσιος,

τοχυματισμένος ἀπὸ ἀγέλιους.

Κάσιε!

Πῶς εἶσαι, ἀδέρφι;

Τὸ πόδι μου εἶναι δυὸ κομμάτια.

ΙΑΓΟΣ

Θεός φυλάξοι! Κύριοι, φέ'τε εδῶ.
Θά τοῦ τὸ δέσσω ἐγὼ μὲ τὸ πονηρίμῳ μου.

(Μπαίνει ἡ ΜΗΛΑΝΚΑ.)

ΜΗΛΑΝΚΑ

Τί γίνεται; "Ε! Ποιός εἶν' αὐτὸς πού φώναξε;

ΙΑΓΟΣ

Ποιός εἶν' αὐτὸς πού φώναξε;

ΜΗΛΑΝΚΑ

"Ω, ἀκριβέ μου Κάσιε! "Ω γλυκὲ μου Κάσιε!

"Ω Κάσιε, Κάσιε, Κάσιε!

ΙΑΓΟΣ

"Ὁ ξακουσμένη πόρνη! Κάσιε, ὑποψιάζεσαι
ποιοὶ νὰ 'ναι αὐτοὶ πού σέ πετσόκοψαν;

ΚΑΣΙΟΣ

"Οχι.

ΓΡΑΤ.

Λυπᾶμαι πού σέ βρίσκω ἔτσι· καί σέ γύρευα.

ΙΑΓΟΣ

Δείστε μου μιὰ λουρίδα. "Ετσι, "Α μιὰ καρέκλα,
γιὰ νὰ τὸν μεταφέρουμε εἰκόλα.

ΜΗΛΑΝΚΑ

"Αιμέ! Αγγουμάει! "Ω Κάσιε, Κάσιε, Κάσιε!

ΙΑΓΟΣ

Κύριοί μου, ὑποψιάζομαι πὼς τούτη ἡ τσόλα
εἶν' ἀνακατεμένη εἰδῶ.— Ὑπομόναψε λιγάκι,
καλέ μου Κάσιε, "Ε, γιὰ δώστε μου ἓνα φῶς.
Γνωρίζουμε τὴ φάτσα τούτη ἢ ὄχι; Ἀλίμονο!

"Ὁ φίλος κι ἀκριβὸς πατριώτης μου ὁ Ροδρίγος!

"Οχι: μὰ ναι, μὰ σίγουρα, ὦ Θεέ! (Ὁ Ροδρίγος!)

ΓΡΑΤ.

Τί! Βενετσιάνος;

ΙΑΓΟΣ

Ναι, βέβαια, κύριε, τὸν γνωρίζεις;

ΓΡΑΤ.

"Αν τὸν γνωρίζω; Μάλιστα.

ΙΑΓΟΣ

(Ὁ σινιὸρ Γρατιάνος;) Σοῦ ζητάω χίλιες συγγνώμες·
τὰ αἱματηρὰ συμβάντα ὥς μὲ δικιολογήσουν
πού δὲ σέ πρόσεξα.

ΓΡΑΤ.

Χαίρομαι πού σέ βλέπω.

ΙΑΓΟΣ

Πῶς εἶσαι, Κάσιε; — "Ε! Μιὰ καρέκλα, μιὰ καρέκλα!

ΓΡΑΤ.

"Ὁ Ροδρίγος!

(Φέρουν καρέκλα.)

ΙΑΓΟΣ

Αὐτός, αὐτός εἶναι. — "Α, ὦραϊά, φέρουν καρέκλα!

"Αντρες καλοὶ καμπόσοι νὰ τὸν μεταφέρουν
προσπεγνικά· θά πάω νὰ φέρω τὸν γιατρό
τοῦ στρατηγού.

ΚΑΣΙΟΣ
ΙΑΓΟΣ

(Στ) ΜΠΙΑΝΚΑ.) Έσύ, κυρία, μὴν κουράζεσαι—
Τούτος πού καίτεται δωπέρα, Κάσιε,
ἦταν καλὸς μου φίλος. Τί εἶχατε μαζί;
Τίποτα ὁλότελα· οὔτε τὸν γνωρίζω καν.

(Στ) ΜΠΙΑΝΚΑ.)

“Ε σύ, γλωμιάζεις;— Πάρτε τὸν ἀπ’ τὸν ἀέρα —
(Παίρνουν τὸν ΚΑΣΙΟ καὶ τὸν ΡΟΔΡΙΓΟ.)

Σεῖς, κύριοι, μείνετε.— Κατρίνισες, κυρία;—
Βλέπετε τὴν τρομάρα μέσ’ στὰ μάτια της;
Τί με κοιτάζεις, θὰ μᾶς πεῖς πολλὰ σὲ λίγο.—
Κοιτάγτε τὴν καλὰ· προσέγτε· κύριοι, βλέπετε;
Μιλᾷει ὁ φταίχτης κι ἂς μὴ βάζει μπρὸς τὴ γλώσσα του.

(Μπαίνει ἡ ΑΙΜΙΛΙΑ.)

ΑΙΜΙΛΙΑ
ΙΑΓΟΣ

“Ὁγού τί τρέγει; Τί ἔγινε, ἄντρα μου;
“Ὁ Κάσιος ἐδῶ λαβώθη στὸ σκοτάδι
ἀπ’ τὸν Ροδρίγο κι ἄλλους, πού τὸ σκάσανε.
Τὸν ἄφησαν σιεδὸν νεκρό· ὁ Ροδρίγος πέθανε.

ΑΙΜΙΛΙΑ
ΙΑΓΟΣ

“Α, τὸν καλὸ τὸν κύριο! “Α, τὸν καλὸ τὸν Κάσιο!
Αὐτὰ ἔχουν οἱ πορνοδουλειές. Πετάξου, Αἰμιλία,
μάθε ἀπ’ τὸν Κάσιο ποῦ δείπνησε ἀπόψε.—
Τί! Τσέμεις πού ἔκουσες αὐτό;

ΜΠΙΑΝΚΑ
ΙΑΓΟΣ

Δείπνησε σπῖτι μου, μὰ δὲν τρέμω γι’ αὐτό.
“Α! ὥστε ἔτσι; Σὲ διατάζω νὰ μ’ ἀκολουθήσεις.

ΑΙΜΙΛΙΑ
ΜΠΙΑΝΚΑ

(Φτού σου, φτού σου, πόρνη!)
Δὲν εἶμαι πόρνη, παρὰ τίμια καὶ ζῶ τίμια
ὅπως κι ἐσύ πού με προσβάλλεις ἔτσι.

ΑΙΜΙΛΙΑ
ΙΑΓΟΣ

(Ὅπως κι ἐγώ! Φτού σου, γαμένη!)
Κύριοί μου, πᾶμε ἐκεῖ νὰ ἴδουμε τὸν καημένο
τὸν Κάσιο πὼς τὸν ἔδεσαν.— Ἐλα, κυρία,
θὰ εἰπεῖς κι ἄλλο τραγοῦδι. (Αἰμιλία) τρέχα ἐσύ
στὸν πύργο, πὲς στὸν στρατηγὸ καὶ τὴν κυρία του
ὅ,τι ἔγινε.— Παρακαλῶ, πηγαίνουμε;
(Μόνος του.) Ἐτοῦτη ἡ νύχτα (ἡ) με κάνει (ἡ) με ξεκάνει.
(Βγαίνουν.)

ΣΚΗΝΗ 2

Κορβατοκάμαρη στὸν Πύργο. Ἡ Δυσδαιμόνα
κοιμισμένη. Φῶς ἀναμμένο.

(Μπαίνει ὁ ΘΘΕΛΟΣ.)

ΘΘΕΛΟΣ

Αὐτὴ 'ν' ἡ αἰτία αὐτὴ 'ν' ἡ αἰτία φυγῇ μου ἄς μὴν εἰπῶ
τ' ὄνομά της ἔσας, ἀστέρια ἀγνά. Αὐτὴ 'ν' ἡ αἰτία.
Μὰ δὲ θὰ γύσω τὸ αἷμα της, δὲ θὰ πληγώσω
τὸ δέρμα της τὸ ἀσπρότερο ἀπὸ γιόνι κι ἀπαλὸ
σὰν ἀγαλμάτου ἀλάβαστρο. "Ὅμως πρέπει νὰ
πεθάνει, ἀλλιῶς θὰ ξεγελάσει κι ἄλλους ἄντρες.
Τὸ φῶς νὰ σβήσω καὶ μετὰ τὸ σῶς νὰ σβήσω:
ἂν σβήσω ἑσένα, φλόγας θάγανω, μπορῶ ἔανά
τὸ πρῶτο φῶς σου νὰ τ' ἀνάψω ἂν μετανοήσω·
μ' ἂν μὴ σὲ σβήσω ἑσένα, ὑπὲρ σοῦ ἀριστοῦργημα
ἐξαίσιας πλάσης, ποῦ πιά νὰ βρῶ τὴ φωτιά
τοῦ Προμηθέα γιὰ νὰ σοῦ ἐκκαλώσω ζωή!
"Ἀρκα κόψω τὸ ῥόδο, δὲν τοῦ ἑκαχθίνω
τὴ ζωντανή του ὁρμή, μοιραῖα θὰ μαραθεῖ:
θὰ τὸ μυρίσω πάνω στὸ κλαδί. (Τὴ φιλεῖ.)
"Ὁ πνυλὴ μπάλαμο, ποῦ πᾶς σγεδὸν νὰ πείσεις
τὴ Δικαιοσύνη νὰ τουκίσει τὸ σπαθί της!—
"Ἄλλο ἓνα κι ἄλλο ἓνα.— "Ἄν θὰ 'σαι ἔτσι νεκρή,
θὰ σὲ σκοτώσω καὶ μετὰ θὰ σ' ἀγαπῶ.—
"Ἀκόμη ἓνα, αὐτὸ 'ναί καὶ τὸ τελευταῖο:
τόσο γλυκὸ καὶ ποτὲ δὲν ἦταν τόσο
μοιραῖο. Κλαίω ἀθέλητα, μ' αὐτὰ 'ναί δάκρυα
σκληρὰ εἶναι ἡ θλίψη τοῦτη ἀπὸ Θεοῦ. παιδεύει
γιατὶ ἀγαπᾷ.— Εὐπνάει.

ΜΟΝΟΛΟΓΟ
ΑΝΤΙΣΤΗΚΑΝ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΘΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Ποῖος εἶναι; 'Οθέλο;

Ναί, Δυσδαιμόνα.

Θὰ 'ρθεις νὰ πέσεις, κύριέ μου;

ΟΘΕΛΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

Ἐκκεῖνες προσευχή σου ἀπόψε, Δυσδαίμονα;

Ναί, κύριέ μου.

Ἄν ἔχεις στήν ψυχή σου καμιάν ἁμαρτία
ἀκόμα ἀσυχώρητη ἀπ' τῆ χάρι τοῦ Θεοῦ,
κάνε γι' αὐτὴν τὴν προσευχή σου ἡμέσως.

Ὡμὲ, κύριέ μου. τί ἐννοεῖς μ' αὐτὸν τὸν λόγο;

Ἔ, κἀν' τῇ καὶ νοσῶ: θὰ περπατῶ δῶ πλάι:

δὲ θελω νὰ σκοτώσω τὴν ψυχὴ σου ἀνέτοιμη
γιὰ τὸν Θεό! (Ὅχι) δὲ σκοτώνω τὴν ψυχὴ σου

Εἶπες θὰ μὲ σκοτώσεις;

Ναί, εἶπα.

Τότε ἄς μὲ λυπηθεῖ ὁ Θεός!

Ἀρὴν καὶ μ' ὅλη τὴν καρδιά μου!

Ἄν ἔτσι λές, ἐλπίζω δὲ θὰ μὲ σκοτώσεις.

Χμ!

Καὶ ὅμως σὲ φοβᾶμαι, εἶσαι ἀπαίσιος ὅταν
τὰ μάτια σου στριφογυρίζουν ἔτσι. Γιὰ ποῖόν λόγο
σὲ φοβᾶμαι δὲν ξέρω, ἀφοῦ ἐνοχλῶ δὲ νιώθω

καὶ ὅμως τὸ νιώθω, σὲ φοβᾶμαι

Σκέψου τὰ κρίματά σου.

Εἶναι ἡ ἀγάπη μου γιὰ σένα.

Καὶ γι' αὐτὸ θὰ πεθάνεις.

Ἀρύστικο εἶναι νὰ πεθαίνεις ἐπειδὴ ἀγαπᾷς—

Γιατὶ δαγκώνεις ἔτσι δὰ τὸ κάτω γεῖλι σου;

Κάποιο πάθος ἀπαίσιο σὲ ταραξεῖ σύγκορμον

κακὰ σημάδια, ὅμως ἐλπίζω, ἐλπίζω πῶς
δὲ ματιάξουν ἐμένα.

Κάτσε ἥσυχα καὶ μὴ σαλεύεις.

Κάθομαι. Τί συμβαίνει;

Ἐκεῖνο τὸ μαντίλι τοῦ ἀγαποῦσα τόσο
καὶ σ' τὸ χάρισα, τὸ ἴδωσες τοῦ Κάσιου.

Ὅχι, μὰ τῇ ζωῇ καὶ τὴν ψυχῇ μου! Στεῖλε
καὶ φέρ' τὸν ἄνθρωπο καὶ ρῶτα τον.

Τυχὴ μου, πρόσεξε, φυλάξου ἀπ' ὄρκον ψεύτικον.

- ΔΥΣΔΑΙΜ. εἶσαι πάνω στο στοῦμα τοῦ θανάτου.
 ΟΘΕΛΟΣ Μάλιστα, μὰ ὄχι νὰ πεθάνω τώρα.
 ΔΥΣΔΑΙΜ. Ναί, τώρα ἀμέσως· καὶ γι' αὐτὸ ἑομολογήσου
 ΟΘΕΛΟΣ τὴν ἁμαρτία σου λεύτερα· γιατί κι ἂν ἀρνηθεῖς
 ΔΥΣΔΑΙΜ. μ' ὀρκο τὸ κάθε τί, δὲ γίνεται ν' ἀλλάξεις
 ΟΘΕΛΟΣ οὔτε νὰ σταματήσεις τὴν σκληρὴν ἀπόρριψη
 ΔΥΣΔΑΙΜ. ποῦ ἔτσι μὲ κάνει καὶ βογκάω Εἶσαι γιὰ θάνατο.
 ΟΘΕΛΟΣ Τότε ὁ Κύριος ὅς μου δείξει τὸ ἐλεός του.
 ΔΥΣΔΑΙΜ. Λέω ἀμὴν.
 ΟΘΕΛΟΣ Κι ἐσύ νὰ δείξεις ἔλεος! Ποτὲ δὲ σοῦ 'φταιξα
 ΔΥΣΔΑΙΜ. στὴ ζωὴ μου· δὲν ἀγάπησα ποτὲ τὸν Κάσιο,
 ΟΘΕΛΟΣ παρ' ὅπως γενικά ἐπιτρέπαι ὁ οὐρανός
 ΔΥΣΔΑΙΜ. ν' ἀγαπᾶμε· ποτὲ πράμα δὲν τοῦ 'δωσα.
 ΟΘΕΛΟΣ Μὰ τὸν Θεό, εἶδα τὸ μαντίλι μου στὰ χέρια του
 ΔΥΣΔΑΙΜ. ὦ ψεύτορική γυναῖκα! Κάνεις πέτρα τὴν καρδιά μου,
 ΟΘΕΛΟΣ γιὰ νὰ ὀνομάσω φόνο αὐτὸ ποῦ πάει νὰ κάνω,
 ΔΥΣΔΑΙΜ. ἐπὶ τὸ πίστομα θυσιῶν· (τὸ μαντίλι τὸ εἶδα.)
 ΟΘΕΛΟΣ Τότε τὸ ἤβρα· ἐγὼ ποτὲ μου δὲν τοῦ τὸ 'δωσα.
 ΔΥΣΔΑΙΜ. Φέρ' τον ἐδῶ νὰ ὁμολογήσει τὴν ἀλήθεια.
 ΟΘΕΛΟΣ Ὁμολόγησε.
 ΔΥΣΔΑΙΜ. Τί, κύριέ μου;
 ΟΘΕΛΟΣ Πῶς ἱσμεῖς μαζί σου.
 ΔΥΣΔΑΙΜ. Πῶς; Ἀνομα;
 ΟΘΕΛΟΣ Μάλιστα.
 ΔΥΣΔΑΙΜ. Αὐτὸ δὲ θὰ τὸ εἰπεῖ.
 ΟΘΕΛΟΣ Ὅχι· τὸ στόμα του ἐβουλώθη· (ὁ τίμιος Ἰάγρος
 ΔΥΣΔΑΙΜ. πῆρε διαταγὴ γι' αὐτὸ καὶ τὸ 'χαμε.
 ΟΘΕΛΟΣ Ὡ, τότε ὁ φόβος μου ξεδιάλυνε!— Τί, πέθανε;
 ΔΥΣΔΑΙΜ. Ἄν ἦταν ὅλες τῶν μαλλιών του αἱ τρίχες ζωές,
 ΟΘΕΛΟΣ ὁ γυναικίωμός μου εἶχε στομάχι γιὰ ὅλες.
 ΔΥΣΔΑΙΜ. Ὡμέ! Προδόθη αὐτὸς κι ἐγὼ πάω χαμένη.
 ΟΘΕΛΟΣ Ὡ, ἔχω, πόρνη! Κλαῖς γιὰ δαῦτον μπρὸς στὰ μούτρα μου;
 ΔΥΣΔΑΙΜ. Διῶξε με, ἀρέντη μου, μὰ μὴ μὲ θανατώνεις!
 ΟΘΕΛΟΣ Κάτω, πόρνη!

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΔΥΣΔΑΙΜ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΟΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΟΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΟΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΟΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΟΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

Σκότωσέ με αὔριο· ἄσε με νὰ ζήσω ἀπόψε!

"Οχι, ἂν παλεύεις —

Μυστὴ ὥρα μόνο!

Δὲν παίρνει ἀναβολή.

"Ὅσο νὰ εἰπῶ μιὰ προσευχή!

Παλὸ ἀργά! (Τὴ στραγγαλίζει.)

(Ἀπὸ μέσα.) Κύριε, κύριε! Ἐ, ἔ! κύριε, κύριε!

Τι 'ναι ἡ φωνή; Δὲν πέθανε; Δὲν ἐξεφύγησε;

"Εγὼ ποῦ 'μαι σκληρός, εἶμαι καὶ σπλαχνικός·

δὲ θέλω νὰ τραβάει πολὺ τὸ βάσανό σου.—

"Ἔτσι, ἔτσι.

(Ἀπὸ μέσα.) "Ε, ἔ! Κύριέ μου, κύριέ μου!

Ποῖος εἶναι;

(Ἀπὸ μέσα.) Καλέ μου κύριε, νὰ σοῦ εἰπῶ ἓνα λόγο!

Ναί, ἡ Αἰμιλία.— Τώρα ἀμέσως.— "Εξεφύγησε.—

Θά 'ρχεται νὰ μοῦ πει πὺς σκότωσαν τὸν Κάσιο.

Μεγάλῃ φασαρίᾳ.— "Α! Δὲ σαλεύει πιά;

"Ασάλευτῇ σὰν μνήμα.— Νά 'ρθεῖ μέσα; Κάνει;

Σὰν νὰ σάλειψε πάλι. "Οχι, τί νὰ κάνω

καλύτερα; "Αμα μπεῖ, βέβαια θά μιλήσει

στὴ γυναῖκα μου. Στὴ γυναῖκα μου! Γυναῖκα μου!

Ποιά γυναῖκα μου; Δὲν ἔγω γυναῖκα. "Ω,

ἀβάσταχτο! "Ὡ μαύρη ὥρα! Τώρα νὰ γινώταν

τεράστια ἐκλειψὴ νὰ σβῆναν καὶ ἥλιος καὶ σελήνη,

καὶ τρομαγμένη ἡ γῆ ν' ἀνοίγε γάσια μέγα.

(Ἀπὸ μέσα.) Κύριε, σὲ παρακαλῶ, νὰ σοῦ μιλήσω.

Σὲ λησμόνησα σένα : ὦ, ἔλα μέσα, Αἰμιλία :

ἀμέσως, τώρα νὰ τραβήξω τίς κουρτίνες.—

Ποῦ εἶσαι; (Ἐκλειδώνει τὴν πόρτα.)

(Μπαίνει ἡ Αἰμιλία.)

Τι 'ναι, τί θέλεις τώρα;

"Ὡ, κύριέ μου, ἔγινε πέρα φονικό!

Τί! Τώρα;

Κατὰ τώρα, κύριέ μου.

ΟΘΕΛΟΣ

Πλάνη είναι μόνο της σελήνης, πλησιάζει
τῇ γῇ περισσότερο ἀπὸ τὸ συνηθισμένο
καὶ παλαβώνει τοὺς ἀνθρώπους.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Ὁ Κάσιος, κύριέ μου, σκότωσε ἕναν νέον
 ἀπὸ τῇ Βενετιά. Τὸν λὲν Ροδρίγο.

ΟΘΕΛΟΣ

Σκότωσε τὸν Ροδρίγο! Καὶ σκοτώθῃ ὁ Κάσιος;

ΑΙΜΙΛΙΑ

Ὅχι, ὁ Κάσιος δὲ σκοτώθῃ.

ΟΘΕΛΟΣ

Ὁ Κάσιος δὲ σκοτώθῃ! Τότε ὁ φόνος πασαφώνησε,
 καὶ ὁ γλυκὸς ὁ γδικαιωμὸς ξεστράτισε.

ΔΥΣΔΑΙΜ

ὦ, ἀδίκᾳ, ἀδίκᾳ με σκότωσαν.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Θέ μου καὶ Κύριε! Τί 'ν' αὐτὴ ἡ φωνή.—

ΟΘΕΛΟΣ

Τί! Ποιά;

ΑΙΜΙΛΙΑ

Ὡχού κι ἀλλί! Εἶναι τῆς κυρίας μου ἡ φωνή—
 Βοήθεια! Βοήθεια! Ἔ! Βοήθεια!— ὦ μίλα πάλι,
 κυρά, γλυκιὰ μου Δυσδαίμονα! Μίλησέ μου!

ΔΥΣΔΑΙΜ

Πεθαίνα, ἀθώᾳ πεθαίνω.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Ὡχού! Ποιὸς τὸ 'κνε αὐτό;

ΔΥΣΔΑΙΜ.

Κανένας, μόνη μου ἔγε γειά : μίλα γιὰ μένα
στὸν καλὸ μου τὸν κύριε ἔγε γειά!

(Πεθαίνει.)

ΟΘΕΛΟΣ

Μὰ πῶς, ποιὸς νὰ τὴ σκότωσε;

ΑΙΜΙΛΙΑ

Ποιὸς ἔρεει, ἀλίμονό μου!

ΟΘΕΛΟΣ

Τὴν ἔκουσες ποῦ τὸ εἶπε ἡ ἴδια, ὄχι ἐγώ.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Ναὶ τὸ εἶπε, ἐγὼ θὰ ὁμολογήσω τὴν ἀλήθεια.

ΟΘΕΛΟΣ

Σὰν φούτρα ἔχει πάει στῆς κολάσης τίς φλόγες
ἐγὼ τὴ σκότωσα.

ΑΙΜΙΛΙΑ

ὦ, τόσο πιὸ πολὺ ἀγγελος αὐτὴ καὶ (σὺ)
πιὸ μαῦρος διάβολος!

ΟΘΕΛΟΣ

Τὸ 'ρίξε στὴν ἀσέλγεια καὶ ἦταν πόρνη.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Ψέμματα λὲς ἐσὺ καὶ εἶσαι διάβολος.

ΟΘΕΛΟΣ

Ἦταν πλανερὴ σὰν τὸ νερό.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Εσὺ 'σαι ἀψὺς σὰν τὴ φοιτιά, ποῦ λὲς πῶς ἦταν
ἀπιστὴ αὐτὴ : ὦ, εἶγε αὐράνια πίστὴ αὐτὴ.

ΟΘΕΛΟΣ

Ὁ Κάσιος τὴν ἐβάτευε, ρώτα τὸν ἄντρα σου.

ΟΘΕΛΟΣ

"Ω! Θά 'μουν κολασμένος πὺ βαθιὰ ἀπ' τὴν κόλαση
ἀν δὲν περπάτησα πάνω σὲ δικαὴ βάση
ὅσπου ἔφτασα στὴν ἄκρη. Ὁ ἄντρας σου ὅλα τὰ 'ξερε

ΑΙΜΙΛΙΑ

Ὁ ἄντρας μου!

ΟΘΕΛΟΣ

Ὁ ἄντρας σου.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Πὼς ἄπιστη ἦταν στὸ στεφάνι της;

ΟΘΕΛΟΣ

Ναί, μὲ τὸν Κάσιο. "Ὅχι, ἀν ἦτανε πιστὴ
καὶ μοῦ 'φτιανε ἓναν ἄλλον κόσμον ὁ Θεὸς
ὅλον ἀτόφια, τέλεια χρυσόπαιτρα,
δὲ θὰ τὴν ἔδιναν γι' αὐτόν.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Ὁ ἄντρας μου!

ΟΘΕΛΟΣ

Μάλιστα, αὐτὸς μοῦ τὸ πρῶτόν εἶπε. Εἶν' ἄντρας τίμιος
κι ἐγυρεύεται τὴ λάσπη πού κολλᾷ
σὲ πράξεις βρωμερές.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Ὁ ἄντρας μου!

ΟΘΕΛΟΣ

Τί ὅλο τὸ ξαναλές, γυναῖκα; Εἶπα ὁ ἄντρας σου.

ΑΙΜΙΛΙΑ

"Ὡ, χυρά μου! Ἡ ἀχρειότητα ἀναμπαίζει τὴν ἀγάπη.

ΟΘΕΛΟΣ

Ὁ ἄντρας μου λέει πὼς ἦτανε ἄπιστη;

ΟΘΕΛΟΣ

Αὐτός, γυναῖκα, λέω, ὁ ἄντρας σου: δὲ κιάθεις
τὴ λέξη; Ὁ φίλος μου, ὁ ἄντρας σου, ὁ τίμιος,
τίμιος Ἰάγος!

ΑΙΜΙΛΙΑ

"Αν αὐτὸς τὸ εἶπε, ἢ κακούργα του ἢ ψυχὴ
νὰ λιώνει ἀπὸ μισὸ σπυρὶ καθημερινά
γιατὶ λέει ψέμα αἰσχρό: αὐτὴ ἀγαποῦσε, αὐτὴ
τὸν λάτρευε τὸν βρωμοτυχερό της.

ΟΘΕΛΟΣ

Χά!

ΑΙΜΙΛΙΑ

Κάνε μου ὅ,τι κακὸ μπορεῖς. Ἐτοῦτη ἡ πράξη σου
πὺ λίγο ἀξίζει τοῦ Θεοῦ τὴ χάρη ἀπ' ὅσο
ἀξίζεις τούτη ἐσθ'!

ΟΘΕΛΟΣ

Σόπα! τὸ πὺ καλὸ γιά σένα.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Δὲ μπορεῖς νὰ μὲ βλάψεις οὔτε τὸ μισὸ
ἀπ' ὅσο ἐγὼ σηκώνω. "Ὤ μποῦφο! ὦ βλάκα! ὦ ἄξεστε
σάν λάσπη! "Ἐκανες πράξη — δὲ φοβαῖμαι τὸ σπαθὶ σου —
θὰ φονάξω, κι ἂς χάσω εἴκοσι ζωές.

Βοήθεια! Βοήθεια! "Ω, βοήθεια! (Ο Μαῦρος
σκότωσε τὴν κυρά μου! Φονικό! Φονικό!

(Μπαίνουν ὁ ΜΟΝΤΑΝΟΣ, ὁ ΓΡΑΤΙΑΝΟΣ,
ὁ ΙΑΓΟΣ καὶ ἄλλοι.)

ΜΟΝΤΑΝΟΣ Τί γίνεται, τί τρέχει, σιρατηγέ;

ΑΙΜΙΛΙΑ "Α, ἦρθες, Ἰάγο; Ὡραία τὰ ἔχεις κάνει,
νὰ σοὺ φορτώνουν οἱ φονιάδες τὰ ἔργα τους.

ΓΡΑΤ.

ΑΙΜΙΛΙΑ Τί γίνεται;
Ξεκρόστηνέ τον τὸν κακούργο ἂν εἶσαι ἄντρας;
λεῖ πὼς τοῦ ἔπες σὺ, πὼς ἡ γυναῖκα του ἦταν ἀπιστή.

ἔρω, δὲν τὸ ἔπες, σὺ δὲν εἶσαι τόσο ἀγρεῖος.

Μίλα, γιατί ξεγέλισε ἡ καρδιά μου.

ΙΑΓΟΣ Τοῦ εἶπα τὴ γνώμη μου κι ὄχι ἄλλα ἀπ' ὅσα ὁ ἴδιος
τὰ ἤβρε σωστά κι ἀληθινά.

ΑΙΜΙΛΙΑ Μὰ τοῦ εἶπες σὺ ποτὲ πὼς ἦταν ἀπιστή;

ΙΑΓΟΣ Τοῦ εἶπα.

ΑΙΜΙΛΙΑ Τοῦ εἶπες ψέμα, αἰσχρό, καταραμένο ψέμα·
μὰ τὴν ψυχὴ μου, ψέμα, ναί, κακούργα ψέμα.

"Απιστή μὲ τὸν Κάσιο! Εἶπες μὲ τὸν Κάσιο;

ΙΑΓΟΣ Μὲ τὸν Κάσιο, κυρά. Ἔλα, κράτα τὴ γλώσσα σου.

ΑΙΜΙΛΙΑ Δὲν τὴν κρατάω τὴ γλώσσα μου, ἔχω γρέος νὰ μιλήσω.

"Εδὼ ἡ κυρά μου στὸ κορβάτι εἶναι νεκρή.

ΟΔΟΙ Γιά τὸν Θεό! Θεὸς φυλάξει!

ΑΙΜΙΛΙΑ Κι οἱ ρουφιανιές σου βάλαν μπρὸς τὸν φόνο.

ΘΥΕΛΔΟΣ "Ε, τί χαλεύετε, ἄνθρωποι! εἰν ἀληθεῖς πράγματα!

ΓΡΑΤ. Ἀφύσκη ἀλήθεια.

ΜΟΝΤΑΝΟΣ Τερατώδης πράξη!

ΑΙΜΙΛΙΑ Εἶναι κακούργα διαβολιά! Κακούργημα ἄτιμο!

Τὸ συλλογίζομαι, τὸ σκέφτομαι, τ' ὀσμίζομαι.

ὦ αἰμιλα! ὁ νους μου τὸ ἔβαλε· θὰ σκοτωθῶ
ἀπ' τὸν καημὸ μου. "Ω, κακούργια, ὦ, κακούργια!

Τρελάθηκες; Σὲ διατάζω νὰ πᾶς σπίτι.

ΙΑΓΟΣ Καλοὶ μου κύριοι, δώστε μου ἄδεια νὰ μιλήσω:

ΑΙΜΙΛΙΑ σωστό ἔχει νὰ τὸν ὑπακούω, ἀλλὰ ὄχι τώρα.

ΟΘΕΛΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΟΘΕΛΟΣ

ΓΡΑΤ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΙΑΓΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΙΑΓΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

ΓΡΑΤ.

ΑΙΜΙΛΙΑ

Μπορεί, ποτέ μου. Ίαγο, νά μὴν πάω στὸ σπίτι.

Ὦ! Ὦ! Ὦ! (Πέφτει ἀπάνω στὸ κρεβάτι.)

Ναί, πῶς καὶ καὶ μούγκριζε, τί ἐσκότωσες
τὴν πρὶ γλυκιὰν ἀθώα που εἶδε ποτὲ τὸ φῶς.

Ὦ! Ἦταν γαλασμένη. — Θεῖε, μάλιστα σὲ γνώρισα.

Ἐκεῖ 'ναι ἡ ἀνιψιά σου σκοτωμένη· τοῦτα
τὰ χέρια, ἀλήθεια, τὴς σταμάτησαν τὴν πνοή της:
τὸ ξέρω, ἡ πράξη δείχνει ἄγρια καὶ φοιχτή.

(Καημένη Δυσδαιμόνα!) Κάλλιο που ὁ πατέρας σου
δὲ ζεῖ. Ὁ γάμος σου τὸν πέθανε, ὁ καημός σου
τοῦ τό 'κοψε τὸ γέρεκό του νῆμα. Ἄν ζούσε τώρα,
ἡ θεά αὐτὴ θὰ τὸν ἀπέλιπε ἔτσι που

θὰ 'δωχνε μὲ θλαστήμιες τὸν ἰαλὸ του ἄγγελο

μακριὰ του καὶ μ' αὐτὸ θὰ κολαζόταν.

Εἶναι ἄθλια πράξη· ὅμως ξέρεῖ ὁ Ίαγος πὼς
ἔκανε μὲ τὸν Κάσιω τὴν πράξη τῆς ντροπῆς
χιλίες φορές· ὁ Κάσιος τ' ὁμολόγησε:

κι αὐτὴ τοῦ ἀντάμειψε τὰ ἐρωτικά του χάδια

μὲ τὸ θυμητικό κι ἐγγύριο τῆς ἀγάπης

που ἐγὼ τῆς πρωτογάρισα. Τὸ εἶδα στὸ χέρι του:

ἦταν (ἐνὰ μαντίλι) ἐνθῆμο παλιό,

χάρισμα στὴ μητέρα μου ἀπὸ τὸν πατέρα μου.

Ὦ Θεέ μου! Ὦ Θεέ μεγαλοδύναμε!

Διάτανε, κλεῖς τὸ στόμα σου!

Θὰ βγεῖ στὸ φῶς, θὰ βγεῖ· δὲν κλειῶ τὸ στόμα μου, ὄχι·

θὰ τὸ φωνάξω λεύτερα σὰν τὴν βοριά·

κι ἂν οὐρανὸς κι ἀνθρώποι καὶ διαβόλοι, ἂν ὅλοι,

ὅλοι μὲ φοβερίσουν, ὅλοι, θὰ μιλήσω.

Ἔλα στὸν νοῦ σου κι ἄντε σπίτι.

Δὲν πάω.

(Ὁ ΙΑΓΟΣ κάνει νὰ χτυπήσει τὴν ΑΙΜΙΛΙΑ
μὲ τὸ σπαθί του.)

Φτοῦ σου! Σπαθί σὲ γυναῖκα;

Ὦ μοῦρὲ Μαῦρε! Τὸ μαντίλι αὐτὸ που λές

τὸ βρήκα ἐγὼ τυχαῖα καὶ τὸ ἔδωσα στὸν ἄντρα μου.

γιατὶ συγὰ μὲ σοβαρὴν ἐπιμονή,
ἀλήθεια ἀνάξια γιὰ 'να τέτοιο μπιλιμπίδι,
μοῦ ζήτας νὰ τὸ κλέψω.

ΙΑΓΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

Κακούργα πόρνη!

Τὸ ἔδωσε αὐτὴ στὸν Κάσιο! "Οχι, ἀλί μου! Τὸ ἤβρα
ἐγώ, ἐγὼ τὸ ἔδωσα στὸν ἄντρα μου.

ΙΑΓΟΣ

ΑΙΜΙΛΙΑ

Βοῶμα, λές ψέματα!

"Οχι, μά τὸν Θεό, δὲ λέω, κύριοι, ψέμα.

"Ὡ κοκορόμυαλε φονιά! Τί θὰ 'κανε ἕνας

τέτοιος μωρλόφας μὲ μιὰ τόσο καλὴ γυναῖκα

ΟΘΕΛΟΣ

Δὲν ἔχει ἀστροπελέκια ὁ οὐρανός, παρὰ
μόνο γιὰ τίς βροντὲς. Σπάνιος καλιάνθρωπος

(Τρέχει πρὸς τὸν ΙΑΓΟ, ὁ ΙΑΓΟΣ τρυπᾷ τὴν ΑΙΜΙΛΙΑ.)

Πέστει ἡ γυναῖκα, νά, τὴ σκότωσε ὁ ἀχρεῖος.

ΓΡΑΤ

ΑΙΜΙΛΙΑ

"Αἰ, αἰ, ὦ, βάλτε με πλάι στὴν κυρία μου.

ΓΡΑΤ

ΜΟΝΤΑΝΟΣ

"Εφαγε αὐτός, μά τὴ γυναῖκα του τὴ σκότωσε.

Σπουδαῖος κακούργος. Πάρε τὸ ὄπλο τοῦτο (τ' ἀρπάξα

τοῦ Μαύρου) Νὰ σταθεῖς φρουρὸς στὴν πόρτα ἀπὸς,

για νὰ μὴ βγεῖ! "Αν τολμήσει, σκότωσ' τον. Ἐγὼ

θὰ κυνηγήσω αὐτὸν τὸν κολασμένο σκλάβο.

(Βγαίνουν ὁ ΜΟΝΤΑΝΟΣ καὶ ὁ ΓΡΑΤΙΑΝΟΣ.)

ΟΘΕΛΟΣ

Δὲν ἔχω ἄντρεϊά καμιά, κάθε μικρὸς μὲ βέργα
μοῦ παίρνει τὸ σπαθί. (Μὰ πῶς μπορεῖ ἡ τιμὴ νὰ ζεῖ
ἀπὸ πῶς πεθαίνει ἡ τιμιότητά; Όλα ὡς πάνε.)

ΑΙΜΙΛΙΑ

Τί πραγμάναε, κυρά μου, τὸ τραγουδί σου; "Ακου!

Μ' ἀκοῦς, μπορεῖς ν' ἀκοῦς; (Θά γίνω τώρα κύκνος

νὰ σβήσω τραγουδιόντας: Ἐτιά, ἐτιά, ἐτιά. (Τραγουδάει.)

"Ἦταν ἀθώα, σ' ἀγκιπούσε, σκληρὸ Μαῦρο.

ἔτσι νὰ ἴδῃ ἡ ψυχὴ μου Θεό, σοῦ λέω ἀλήθεια:

(Ὅ,τι πιστεύω λέω) καὶ ξεφυγάω, πεθαίνω) (Πεθαίνει.)

ΟΘΕΛΟΣ

"Ἐχω κι ἄλλο σπαθί στὴν κάμαρή· εἶναι ἰσπανικὸ

ἀτσάλι κρουσταλλοβαμμένο. "Α, νά το.

(Ὡστε, πρέπει νὰ βγῶ.)

ΘΘΕΛΟΣ

ΓΡΑΤ.

ΘΘΕΛΟΣ

ΓΡΑΤ.

ΘΘΕΛΟΣ

(*Ἀπὸ μέσα.*) Μὴ δοκιμάσεις. θὰ πληρώσεις ἀκριβὰ:
εἶσαι ξαρκάτωτος καὶ πρέπει νὰ ὑπομένεις.

Τότε ἔπαυα, ἴδές με, μὴ θῶς μου, ἀλλιώως,
ἔτσι ὅπως εἶμαι κοπῆλος, θὰ σοῦ ριχτῶ.

(*Μπαίνει ὁ ΓΡΑΤΙΑΝΟΣ.*)

Τί θέλεις;

Γιὰ ἴδές! *Εἶω ὅπλο* πῶς καλὸ ποτὲ δὲ *ῥώστη*
στρατιωτῇ μέσῃ: ἔναν καιρὸ μὲ τοῦτο τὸ μαράτσου
καὶ τοῦτο τὸ καλὸ σπαθί ἀνοιξα δρόμο

σ' ἐμπόδια πάνω ἀπὸ εἴκοσι φορές σὰν τώρα
ποῦ σὺ μὲ σταματᾷς ὅμως, *ὦ μάταιο καύκημα!*

Ποῦς ἐλέγχει τὴ μοῖρα του; *Αὐτὴ τώρα πάντα.*

Μὴ φοβάσαι, ὅς μὲ βλέπεις ὀπλισμένον· *ἔδω 'ναι*
ἡ ἀκρὴ τοῦ δρόμου μου, *ἔδω εἶν' τὸ τέρμα μου*
ἔδω 'ναι ἡ σημάδουρα στὸ *δοτερό* μου ἀρμένισμα.
Κάνεις μὲ φόβον πίσω; (*Μάταιος φόβος*) μ' ἓνα βούρλο
σπερῶς στὸ στήθος τὸν Ὀθέλο καὶ μεοιάζει.

Ποῦ νὰ πάει ὁ Ὀθέλος; — Τώρα, *τί ὄφνη ἔχεις* τώρα;

Ἄμοιρη νύκ! *Χλωπὴ σὺν τῇ πονηρίᾳ σου!*

Εἴταν θὰ σμιλοῦμε στὴν καίση, *τοῦτε ἡ θέα σου*

θὰ σφεντονίσει τὴν ψυχὴ μου ἀπὸ τὰ οὐράνια
νὰ τὴν πιάσουν διαβόλοι. Κρύα, κρύα, κοίταξέ μου,
σὰν τὴν ἀγνότητά σου. — *Α, σκλάβε κολασμένε!*

Χτυπάτε, διώχτε με, διαβόλοι, νὰ μὴ βλέπω
τοῦτη τὴν οὐράνια θέα! Φυσᾶτε, ἐκνεμίστε με!

Βράστε με μέσ' στὸ θεῖον, λουσατέ με στὴν ἄβυσσος
σὲ καταρράχτες ἀπὸ ὀγρὴ φωτιά.

ὦ Δυσδαίμονα! Δυσδαίμονα! Πεθαίνην!

Ὦχ! Ὦχ! Ὦχ!

(*Μπαίνουν ὁ ΛΟΥΔΑΘΗΚΟΣ, ὁ ΜΟΝΤΑΝΟΣ, ὁ ΚΑΣΙΟΣ*
πάνω σὲ χαρτίκα, καὶ φουρουροὶ μὲ τὸν ΙΑΓΟ συνοδεία.)

Ποῦ 'ναι αὐτὸς ὁ ἄλσος καὶ τόσος ἀτυχὸς ἀνθρώπος;

Αὐτὸς ποῦ ἦταν ὁ Ὀθέλος, *ἔδω εἶμαι*

Ποῦ 'ναι αὐτὴ ἡ ὀχιά; Φέρτε δῶ τὸν κακοῦργο!

ΛΟΥΔΑΘ.

ΘΘΕΛΟΣ

ΛΟΥΔΑΘ.

- ΟΘΕΛΟΣ Κοιτάω κάτω τὰ πόδια του· μὰ αὐτὸ 'ναι μῦθος.
Ἄν εἶσαι σατανάς, δὲν ἔχεις σκοτωμὸ.
(Πληρώνει τὸν ΙΑΓΟ.)
- ΛΟΥΔΟΒ. Πάρτε του τὸ σπαθί του.
 ΙΑΓΟΣ Μάτωσα, κύριε, μὰ δὲ σκοτώθηκα.
 ΟΘΕΛΟΣ Καθόλου δὲ λυπᾶμαι· ἐγὼ θέλω νὰ ζῆσεις·
γιατὶ γιὰ μένα εἶν' εὐτυχία ὁ θάνατος
- ΛΟΥΔΟΒ. Ὡ σὺ Ὁθέλο, πού ἤσουνά τόσο καλὸς
 καὶ μπλέκτης! ἓνός κολασμένου αἰσχροῦ τίς τέχνης
 τί νὰ σοῦ εἰπεῖ κανεὶς;
- ΟΘΕΛΟΣ Μὰ ὅ,τι: (πὲς με τίμω σου)· τί ὅ,τι ἔκαμα
δὲν τὸ καμὰ ἀπὸ μίσους, μόνον γιὰ τιμὴ.
- ΛΟΥΔΟΒ. Ὁ ἀχρεῖος μισομολόγησε τὸ ἐγκλήμα του.
 Συμφώνησες μ' αὐτὸν τὸν σκοτωμὸ τοῦ Κάσιου;
- ΟΘΕΛΟΣ Μάλιστα.
 ΚΑΣΙΟΣ Στρατηγέ μου ἀκριβέ, ποτὲ δὲ σοῦ 'δωσα αἰτία.
 ΟΘΕΛΟΣ Τὸ πιστεύω καὶ σοῦ ζητάω συγγνώμη. Ἄν θέτε
 παροικαλοῦ, ρωτᾶτε αὐτὸν τὸν μισοδιάβολο
γιατὶ μὲ τύλιξε ἔτσι (σῶμα καὶ ψυχὴ μου)
- ΙΑΓΟΣ Μὴ μὲ ρωτᾶτε τίποτα: ὅ,τι ξέρετε, ξέρετε.
 Ἐδῶ κι ἐμπρός ποτὲ δὲ θὰ εἰπῶ λέξη.
- ΛΟΥΔΟΒ. Τί! οὔτε προσεικὴ;
- ΓΡΑΤ. Βασανιστήρια θὰ σ' τ' ἀνοίξουν τὰ χεῖρά.
- ΟΘΕΛΟΣ Ὡραία, ὅ,τι σοῦ γροιάζεται.
- ΛΟΥΔΟΒ. Κύριε, γιὰ νὰ καταλάβεις τί ἔγινε, γιατί
 θαρρῶ δὲν ξέρεις, εἶναι δῶ (ἓνα γράμμα), πού
 βρέθη στὴν τσέπη τοῦ νεκροῦ Ροδρίγου, κι ἄλλα (ἓνα
 ἔδῳ· τὸ ἓνα ἀναφέρεται στὸν φόνο
 τοῦ Κάσιου, πού 'γε ἀναλάβει ὁ Ροδρίγος.
 (Ὁ κακούργος.)
- ΟΘΕΛΟΣ (Ἀντίχριστος) κι ἀφύσικος.
- ΛΟΥΔΟΒ. Τ' ἄλλο ἐδῶ γράμμα ἔχει παράπονα καὶ βρέθη
 κι αὐτὸ στὴν τσέπη του· κι αὐτὸ ἤθελε, ὅπως φαίνεται,
 νὰ τὸ 'στελνε ὁ Ροδρίγος στὸν χαμένο αὐτόν,

ΟΘΕΛΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΟΘΕΛΟΣ

ΚΑΣΙΟΣ

ΛΟΥΔΟΒ.

ΟΘΕΛΟΣ

ΑΠΕΙΡΗ ΚΡΙΣΗ

μά ίσως στο μεταξύ τόν βρήκε αυτός και τόν μετάπεισε.

Τί κακοβργος αιαγράφς! — Πώς έπυγε στα χέρια σου,

Κάσιε, ένα μαντίλι που ήταν της γυναίκας μου;

Τό βρα στην κάμαρά μου· και ό ίδιος τώρα μόλις

μολόγησε πως τ' άφησε να πέσει επίτηδες

για τόν σκοπό του, που τόν πέτυχε.

Ω, τί ανόητος! Άνόητος! Άνόητος!

Στο γράμμα του άλλωστε ό Ροδρίγος ξεσκεπάζει

τόν 'Ιάγο· πώς τόν είχε βάλει στη φρουρά

και με προκάλεσε, που 'γινε αίτία και μ' έδιωξες:

και τώρα λίγο πριν έμīλησε, ενώ όλην ώρα

φαίνόταν πεθαμένος, πώς αυτός ό 'Ιάγος

τόν πλήγωσε κι αυτός τόν έβαλε.

Ν' αφήσεις τό δωμάτιο και νά 'ρθεις μαζί μας·

δέν έχεις πιά ούτ' έξουσία ούτε διοίκηση,

ό Κάσιος κυβερνάει στην Κύπρο. Για τόν σκλάβο τούτον,

άν είναι σκληρή τέγνη νά τόν βασανίσει

καιρό πολύν, αυτό θα γίνει. Έσύ θα είσαι

κρατούμενος, ώσότου γίνει ή πράξη σου γνωστή

μέ τὰ καθέκαστά της στην κυβέρνηση

της Βενετίας. Έμπρός, πάρτε τον.

Σιγά· μιιά λέξη ή/δυό πριν φύγετε.

Κάτι υπαγόρευσα τό κράτος και τό ξέρουν·

τ' αφήνω αυτό. Παρακαλώ, στα γράμματά σας,

που θ' αναφέρετε αυτά τὰ άτυγα συμβάντα,

γράψτε για μένα ό,τι είμαι τίποτα πιο λίγο

τίποτα με κακία· μετά νά είπείτε για έναν

που αγάπησε (όχι συνετά) μόνον πάρα πολύν

για έναν που εύκολα δέ ζήλευε, μά τόν φουσκόβαλαν

και μπλέχτηκε ως τήν άκρη για έναν που τό χέρι του

σαν τόν χυδαίο 'Ινδιάνο, πέταξε μακριά

μαργαριτάρι πιο άκριβό άπ' όλη του τή φάρα·

για έναν που τὰ ύποταγμένα μάτια του,

άν κι άσυνήθιστα σέ λυγμένη διάθεση,

στάζουν δάκρυα γοργὰ καθὼς τῆς Ἀραβίας
τὰ δέντρα τῇ θεραπευτικῇ τους γόμα.

Καταχωρίστε αὐτὰ καὶ γράψτε ἀκόμη πὺς
(μια φορά στο Χαλέπι, όταν ένας τραμπούκος
σχοικοφόρος Τούρκος) γτόπησε έναν Βενετσιάνο

θλαστικόντας τὸ κράτος. ἔσφαξε ἀπὸ τὸν λαμὴν
τὸν σκύλο τὸν σουνουτεμένο καὶ τὸν ἔσφαξε ἑστῶ.

(Σφάζεται.)

ΤΟΥΡΚΟΣ

ΛΟΥΔΟΒ.

Τί ματωμένο τέλος!

ΓΡΑΤ.

Ὅ,τι νὰ εἰπῆς, τοῦ κάκου.

ΟΘΕΛΟΣ

(Πέφτοντας πάνω στὴ ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΑ.)

Ἐὲ φίλησα, σὲ σκότωσα, ἄλλο δὲ μπορῶ

παρὰ νὰ σὲ φιλήσω καὶ νὰ σκοτωθῶ. (Πεθαίνει.)

ΚΑΣΙΟΣ

Τὸ φοβήθηκα αὐτό, μὰ νόμισα πὺς ἦταν
ἄσπλος· γιατί ἦταν γυναικὶ καρδιά.

ΛΟΥΔΟΒ.

(Στὸν ΙΑΓΟ.)

Ἄ, Σπάρτης σκύλε, πὺς ἄσπλαχνε ἀπ' ἀγκούσα, πείνα
καὶ θάλασσα, γιὰ ἰδὲς τὸ τραγικὸ φορτίο
πάνω στὸ κρεβάτι· εἰν ἔργο σου· ἡ θεὰ του
δηλητηριάζει τὴ ματιά· σκεπάστε το. (Γρατiano.)

σπράχισε σὺ τὸ σπίτι καὶ κατὰργεσε ὅλα
τὰ πράματα τοῦ Μαύρου, εἶσαι ὁ κληρονόμος του.

Σὺ, κύριε κυβερνήτη, ἔχεις νὰ δοῖς δίκη
γι' αὐτὸν τὸν κολασμένο ἀχρεῖον, τὴν ἡμέρα
τὸν τόπο, τὸ μαρτύριον νὰ ναι τὸ σκληρότερον.

Ἐγὼ μπαρκάρω ἀμέσως γιὰ τὴ Βενετία
τὴ βαριά πράξη ν' ἀναφέρω μὲ βαριὰ καρδιά.

(Βγαίνει.)

THE HISTORY OF THE

REPUBLIC OF THE UNITED STATES

OF AMERICA

FROM 1776 TO 1876

BY JAMES M. SMITH

NEW YORK: 1876

THE HISTORY OF THE

REPUBLIC OF THE UNITED STATES

OF AMERICA

FROM 1776 TO 1876

BY JAMES M. SMITH

NEW YORK: 1876

THE HISTORY OF THE

REPUBLIC OF THE UNITED STATES

OF AMERICA

FROM 1776 TO 1876

BY JAMES M. SMITH

NEW YORK: 1876

THE HISTORY OF THE

REPUBLIC OF THE UNITED STATES

OF AMERICA

FROM 1776 TO 1876

BY JAMES M. SMITH

NEW YORK: 1876

THE HISTORY OF THE

REPUBLIC OF THE UNITED STATES

OF AMERICA

FROM 1776 TO 1876

BY JAMES M. SMITH

NEW YORK: 1876

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ μετάφραση τούτη (ἡ πέμπτη ὅσο ξέρουμε, στὰ νεοελληνικά) ἔγινε μὲ τὴ συνεργασία τῆς Βουλᾶς Δαμιανάκου καὶ ἀπὸ τὴν ἐκδοσὴν *Shakespeare's Complete Works* by W. J. Craig, Oxford University Press, London 1952.

- Σελ. 15, στ. 9 : «μὰ τὴν πίστη τοῦ ἀνθρώπου». Ὁ Ἰάγος, κυνικὸς καὶ «διανοούμενος», μεταχειρίζεται συχνὰ ἐκφράσεις ποὺ μεγαλοφρονουν, διπλονόητες καὶ κυνικές.
- Σελ. 17, στ. 6 : «ἀνὰ τὴν τσιμπᾶν τὰ περιστέρια». Τὰ περιστέρια, χαρακτηριστικὸ γνῶρισμα τῆς πλατείας τοῦ Ἁγίου Μάρκου στὴ Βενετιά, καὶ σήμερα ἀνεβαίνουν στοὺς ὠμούς καὶ στὰ χέρια τῶν περιπατητῶν.
- Σελ. 21, στ. τελευταῖος : «τὴν ἄοικὴ μου λευτεριά». Τὴν δίχως σπίτι.
- Σελ. 34, στ. 8 (ἀπὸ κάτω) : «Παρατήρησα τὸν κόσμον τέσσερες φορὲς ἐφτά χρόνια...». Ὁ Ἰάγος δὲ μπορεῖ ν' ἄρχισε νὰ παρατηρεῖ τὸν κόσμον μόλις γεννήθηκε, ὥστε μπορεῖ νὰ εἶναι τώρα 28 χρόνων, μπορεῖ ὅμως καὶ μεγαλύτερος.
- Σελ. 36, στ. 2 (ἀπὸ κάτω) : «πὼς στὰ σεντόνια μου ἔχει κάνει τὴ δική μου ὑπηρεσία». Τὸν Ἰάγο δὲν τὸν ἐνδιαφέρει ἂν οἱ ὑποφίτες του αὐτὲς ἔχουν ἀλήθεια ἢ ὄχι, οὔτε κι ἂν ἔχουν ἀλήθεια τὸν πειράζουν. Θέλει ὁ ἴδιος νὰ ἐκφράσει τὸ μίσος του καὶ προσπαθεῖ νὰ τοῦ δώσει σοβαρὲς τάχα αἰτίες, ἀλλὰ πραγματικὰ ἡ μικρότητά του ζηλεύει κάθε τι ἀνώτερό του.
- Σελ. 43, στ. 2 (ἀπὸ κάτω) : «ἀνὰ μὴ φίληγες τὰ τρία σου δάχτυλα τόσο συχνά». Σύμφωνα μὲ τὸν καλὸν τρόπο, ὁ κύριος φιλοῦσε τὰ δικά του τὰ δάχτυλα κρατώντας τὸ χέρι τῆς κυρίας.
- Σελ. 65, στ. 22 : «μ' ἀγρύπνια θὰ τὸν στρώσω». Ἀπὸ τὸ ἡμέρωμα τῶν γερακιῶν ποὺ τ' ἄσκοῦσαν ξαγρυπνώντας τα.
- Σελ. 73, στ. 19 : «Τοῦτος ὁ φίλος...». Πρὸβλ. τοὺς στοχασμοὺς τούτους μὲ τοὺς τοῦ Λεόντιου στὸ *Χειμωνιάτικο Παραμῦθι*, πρ. Α', σκ. 2.
- Σελ. 86, στ. 9 : «Ποτὲ δὲν τοῦ ἔχω δώσει αἰτία» καὶ στίχ. 11 : «δὲ ζηλεύουν ἀπὸ αἰτία...» πρὸβλ. πρ. Ε', σκ. 2, στίχ. 1 καὶ σημείωσιν παρακάτω γιὰ τὴ σελίδα 115.
- Σελ. 92, στ. 9 : «Θριαμβεῖς, Ρωμαῖε;» Τὸν λέει Ρωμαῖο, συσχετίζοντας μὲ τὸ «θριαμβεῖς».
- Σελ. 98, στ. 6 : «τὴ μάσκα της». Ἡ προσωπίδα, συνήθως μισή, ἦταν ἀπὸ τὰ πιὸ συνηθισμένα ἐξαρτήματα στὸ ντύσιμο τῆς γυναίκας στὴν κοσμικὴ ζωή.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- Σελ. 107, στ. 14 (ἀπὸ κάτω) : Τὸ τραγουδάκι τῆς ἐτιᾶς εἶναι ἐδῶ ἀποδομένο
στὰ ἴδια μέτρα καὶ τραγουδιέται μὲ τὴ μελωδία ποὺ σώζεται
ἀπὸ τότε καὶ ποὺ μπορεῖ ὁ φιλόμουσος ἀναγνώστης νὰ τὴ βρεῖ
σ' ὅλες τὶς συλλογές μὲ παλιὰ λαϊκὰ τραγούδια.
- Σελ. 115, στ. 1 : «Αὐτὴ 'ν' ἡ αἰτία, αὐτὴ 'ν' ἡ αἰτία, ψυχὴ μου». Ἀσέλγεια,
ἀκολασία, εἶν' ἡ αἰτία ποὺ δὲ θέλει νὰ τὴν ὀνομάσει, ἀλλὰ
ποὺ ἔχει πείσει τὸν ἑαυτὸ του πὼς γιὰ τὴν αἰτία αὐτὴ ἔχει
τὸ δικαίωμα νὰ θανατώσει τὴ γυναῖκα, τὴ γυναῖκα του, ποὺ 'ναι
ἀφέντης της. Πολλοὶ σύζυγοι καὶ σήμερα ἀκόμη πιστεύουν
πὼς ἔχουν τέτοιο δικαίωμα.

ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟ 1978
ΣΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Ε. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ
ΤΗΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
«ΙΚΑΡΟΣ»

Σαίξπηρ
ΑΠΑΝΤΑ

Μετάφραση
ΒΑΣΙΛΗ ΡΩΤΑ
ΒΟΥΛΑΣ ΔΑΜΙΑΝΑΚΟΥ

ΘΕΑΤΡΟ

Βιβλία 1 - 37

ΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΤΑ ΣΟΝΕΤΑ

Ἰκάρως